

**Valašské muzeum v přírodě
v Rožnově pod Radhoštěm
Národní kulturní památka**

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2013

**Předkládá: Ing. Jindřich Ondruš,
ředitel muzea**

**Podklady připravili: náměstci
útvárů VMP**

Zpracoval: Ing. Milan Gesierich

**Rožnov pod Radhoštěm,
duben 2014**

Obsah:

1. ÚVOD	4
2. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA A PERSONÁLNÍ AGENDA	6
2.1. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA	6
2.1.1. Právaní a hospodářské poslání	6
2.1.2. Základní účel	7
2.1.3. Hlavní úkoly VMP	7
2.1.4. Vnitřní organizace a řízení	9
2.1.4.1. Pracoviště VMP	9
2.1.4.2. Organizační struktura	10
2.2. PERSONÁLNÍ AGENDA	11
2.2.1. Změny personální struktury za období 1. 1. 2013 – 31. 12. 2013	11
3. PORADNÍ ORGÁNY ŘEDITELE	13
4. METODICKÉ CENTRUM	14
5. INTERNÍ AUDIT	15
6. SVAZ ČESKÝCH MUZEÍ V PŘÍRODĚ	17
7. SPRÁVA POČÍTAČOVÉ SÍTĚ	18
8. ÚTVAR PRO ODBORNOU ČINNOST	19
8.1. SBÍRKOTVORNÁ ČINNOST	20
8.1.1. Charakteristika sbírkových fondů Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm	20
8.1.2. Charakteristika sbírkových skupin sbírky Valašského muzea v přírodě	21
8.1.2.1. Charakteristika sbírkových skupin podsbírký Etnografická a Dokumentace VMP sbírky Valašského muzea v přírodě	21
8.1.2.2. Charakteristika sbírkových skupin podsbírký Písemnosti a tisky sbírky Valašského muzea v přírodě	29
8.1.3. Práce se sbírkou Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm	37
8.2. DIGITALIZACE	44
8.3. PREZENTACE SBÍRKOVÝCH FONDŮ	47
8.4. PROGRAM ISO	53
8.5. ODBORNÁ A VÝZKUMNÁ ČINNOST	54
8.5.1. Grantové projekty ORNK MK ČR	54
8.5.2. Grantové projekty financované z jiných zdrojů	57
8.5.3. Věda a výzkum	58
8.6. PUBLIKAČNÍ ČINNOST	63
8.7. PÉČE O SBÍRKOVÉ PŘEDMĚTY	64
8.8. ZEMĚDĚLSKÉ ODDĚLENÍ	67
9. TECHNICKÝ ÚTVAR	69
9.1. INVESTIČNÍ A STAVEBNĚ REKONSTRUKČNÍ PRÁCE	69
9.2. PRÁCE VYKONANÉ PRACOVNÍKY TECHNICKÉHO ÚTVARU	71
9.3. ODDĚLENÍ STAVEBNĚ TECHNICKÉ DOKUMENTACE	75
9.4. ODDĚLENÍ STOLAŘSKÉ VÝROBY	78
9.5. POŽÁRNÍ OCHRANA	81

9.6. ODDĚLENÍ DOPRAVY – DOPRAVNÍ ČINNOST	82
9.6.1. Osobní doprava	82
9.6.2. Nákladní doprava	83
9.6.2.1. Nákladní auta	83
9.6.2.2. Kolové traktory	84
9.7. ENERGETIKA	85
9.7.1. Elektrická energie – velkoodběr Rožnov pod Radhoštěm	85
9.7.2. Elektrická energie – maloodběr Rožnov pod Radhoštěm	85
9.7.3. Elektrická energie – maloodběr Frenštát pod Radhoštěm	85
9.7.4. Elektrická energie – Pustevny	86
9.7.5. Zemní plyn	86
9.7.6. Pitná voda – vodné, stočné	87
9.7.6.1. Fakturace nájemci – elektrické energie, zemního plynu a pitné vody v roce 2013	87
9.8. ZABEZPEČOVACÍ SYSTÉMY EPS, EZS A CTTV	88
9.9. ISO/A	88
10. EKONOMICKÝ ÚTVAR	88
11. PROVOZNÍ ÚTVAR	95
11.1. NÁVŠTĚVNICKÝ PROVOZ	96
11.1.1. Oddělení služeb návštěvníků a hospodářské správy	96
11.1.2. Oddělení programů a propagace	97
11.1.3. Oddělení ostrahy	97
11.2. VALAŠSKÝ ROK 2013	98
11.2.1. Programová skladba jednotlivých pořadů valašského roku	98
11.2.2. Folklorní festivaly	107
11.2.3. Obřady	109
11.2.4. Výchovně – vzdělávací pořady	110
11.2.5. Propagace valašského roku	111
11.3. NÁVŠTĚVNOST	114
12. PLNĚNÍ PROFILOVÝCH ÚKOLŮ STANOVENÝCH MK ČR VALAŠSAKÉMU MUZEU V PŘÍRODĚ NA ROK 2013	119
13. SPOLUPRÁCE S JINÝMI INSTITUCEMI	122
14. ZÁVĚR	125

1. ÚVOD

Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm (dále jen VMP) předkládá 14. výroční zprávu o činnosti za rok 2013. Podklady pro její zpracování poskytly jednotlivé útvary VMP, údaje o ekonomické situaci muzea připravilo Ekonomické oddělení, které má v náplni své činnosti také personální agendu.

V průběhu roku 2013 byla zpracována nová Strategie rozvoje Valašského muzea v přírodě do roku 2023. Vypracování tohoto dokumentu bylo zadáno externí firmě. Na základě výběrového řízení byla jako zpracovatel vybrána Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta managementu a ekonomiky, Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva zastoupená pracovním týmem pod vedením Doc. RNDr. Oldřicha Hájka, Ph.D. K přípravě strategie byla také sestavena pracovní skupina z vedoucích pracovníků Valašského muzea.

Tato strategie byla zpracována v říjnu a předložena na MKČR. Byla posouzena z věcného hlediska jako velice kvalitní a Odbor movitého kulturního dědictví muzeí a galerií Ministerstva kultury tuto koncepci Valašskému muzeu v přírodě ukládá realizovat.

Na základě nové „Strategie rozvoje Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm do roku 2023“ byl vypracován Akční plán Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm na rok 2014. Obsah akčního plánu vychází z části 10. Strategie, která má název „Specifikace opatření – střednědobý plán rozvoje Valašského muzea v přírodě na období 2014 – 2018“. Způsob sestavení akčního plánu vychází z části 12. Strategie, která má název „Implementační systém, hodnotící a monitorovací systém“.

V září se uskutečnila vědecké konference "Valašsko - historie a kultura", která byla připravena ve spolupráci s Ostravskou univerzitou (Filozofická fakulta, Ústav pro regionální studia) a Centrem pro hospodářské a sociální dějiny Ostravské univerzity v Ostravě. Záštitu nad konferencí převzal Ing. Ladislav Kryštof, radní Zlínského kraje pro kulturu a cestovní ruch.

V rámci účinnější péče o sbírku Valašského muzea v přírodě, ve které je k 31. 12. 2013 evidováno 132 787 inventárních čísel, zahájilo v roce 2013 první etapu vybavení Centrálního depozitáře moderními úložnými systémy.

V dalších dvou etapách (roky 2014 a 2015) se realizace zaměří na vybudování úložných systémů především pro sbírkový fond, který je v současné době uložen v nevyhovujících podmínkách – podstřeší objektů lidové architektury.

V rámci sponzoringu a fundraisingu byly obnoveny smlouvy se současnými partnery. Vytvořen věrnostní program pro podnikatelské subjekty „REGIONPARTNER“ se zapojením hotelů (např. Hotel Energetic, Hotel Eroplán).

Osloveno více než 40 firem s prosbou o sponzorství muzea – firma CABOT poskytla drobný finanční dar v rámci své podpory místní kultury, taktéž firmy NADACE SYNOT či společnost AGH.

Kalendář akcí na rok 2014 „Valašský rok 2014“ byl vydán v celkovém počtu 17 000 kusů a jeho tisk byl financován z finančního příspěvku jednotlivých partnerských hotelů – Hotel Eroplán, Hotel Energetic, Hotel AGH, Hotel Bečva a Beskydský hotel Relax. Finanční částkou na tisk přispělo i Město Rožnov pod Radhoštěm.

K 1. 10. 2013 bylo zřízeno Metodické centrum pro muzea v přírodě na základě projektu schváleného Ministerstvem kultury České republiky (rozhodnutím MK-S 10692/2013 OMG z 11. 9. 2013). Na základě plánu činnosti MCMvP na rok 2013, byla hlavním cílem a výstupem projektu z programu Kulturní aktivity - podprogram B: Podpora činností metodických center příspěvkových organizací (muzeí a galerií) realizace a spuštění oficiálních webových stránek MCMvP, které budou následně aktualizovány dle vyvíjené činnosti MCMvP. Současně se poskytnuté finanční prostředky použily na pořízení základního materiálově technického vybavení pracoviště. Jednou z hlavních odborných činností MCMvP, započatou v roce 2013 je postupná aktualizace základní terminologie problematiky muzeí v přírodě (expozice, objekty, sbírkový fond, biologické prvky atd.) Další činností byla příprava vzdělávacích aktivit pro rok 2014, s čímž souvisí kontakt s potenciálními partnery MC.

V roce 2013 VMP realizovalo několik významných investičních akcí, na které získalo finanční dotace z odboru investic při MKČR.

- Billův měšťanský dům - odstranění havarijního stavu a stavební práce s tím související
- Provozní objekt KD1 a KD2 – zateplení obvodového pláště a výměna výplní otvorů
- Pustevny – studna pro objekty Libušín, Maměnka a Pustevenka
- Libušín – Pustevny, odstranění havarijního stavu
- Mlýnský náhon, rekonstrukce vodních systémů, bude dokončeno v roce 2014
- Stavba skleníku a jeho přilehlých skladových prostor ve stavebním dvoře VMP, realizována z investičních prostředků VMP, bude dokončena v roce 2014

Celková návštěvnost VMP za rok 2013 činila 243 220 osob, z toho Dřevěné městečko navštívilo 158 148 osob, Valašskou dědinu navštívilo 60 806 osob, Mlýnskou dolinu 23 666 osob a Sušák navštívilo 600 osob.

2. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA A PERSONÁLNÍ AGENDA

2.1. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

Organizační strukturu organizace stanoví organizační řád, který vydává a mění ředitel organizace. Součástí nové organizační struktury je i Metodické centrum pro muzea v přírodě, jehož prostřednictvím organizace provádí metodickou a poradenskou činnost pro muzea v přírodě na území České republiky.

Dne 11. 11. 2013 byl vydán platný Organizační řád VMP, jakožto základní organizační norma, která upravuje vnitřní organizaci Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm a jeho základní organizační členění.

Dne 12. 12. 2013 vydalo ministerstvo kultury novou Zřizovací listinu Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm pod č. j. MK-S15 463/2013 OMG, ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 203/2006 Sb., o některých druzích podpory kultury a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

2.1.1. Právní a hospodářské poslání

1. Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm (dále jen "VMP") je státní příspěvkovou organizací, vystupující v právních vztazích svým jménem a nesoucí odpovědnost z těchto vztahů plynoucí. S účinností od 1. 1. 1991 vykonává funkci zřizovatele Ministerstvo kultury ČR (dále jen "MK ČR").
2. VMP má sídlo v Rožnově pod Radhoštěm, Palackého 147, PSČ 756 61. Českým statistickým úřadem VMP bylo přiděleno identifikační číslo organizace 00098604, oblast působnosti Česká republika a DIČ CZ00098604
3. VMP má příslušnost hospodařit ke svěřenému movitému a nemovitému majetku, jehož vlastníkem je stát, přičemž tohoto majetku využívá ke své činnosti a plnění úkolů.
4. VMP při plnění funkcí státu a dalších úkolů v rámci stanoveného předmětu činnosti hospodaří s movitým a nemovitým majetkem České republiky za podmínek stanovených právními předpisy o ochraně sbírek muzejní povahy a o majetku České republiky.
5. VMP se při své činnosti řídí právními předpisy právního řádu České republiky, podzákonnými předpisy zřizovatele a dokumentem „Přehled stanovených úkolů“. Finanční hospodaření VMP se řídí právními a dalšími předpisy pro finanční hospodaření příspěvkových organizací státu a stanoveným finančním vztahem mezi zřizovatelem a VMP.

6. Areál VMP byl nařízením vlády č. 262/1995 Sb., ve znění pozdějších změn a doplňků prohlášen za národní kulturní památku.

2.1.2. Základní účel

Zřizuje se za účelem získat, shromažďovat, trvale uchovávat, evidovat, odborně zpracovávat a zpřístupňovat veřejnosti sbírky muzejní povahy, provádět základní výzkum, aplikovaný výzkum nebo experimentální vývoj týkající se sbírky muzejní povahy a sbírkových předmětů a prostředí, z něhož jsou získávány sbírkové předměty a šířit výsledky výzkumu a vývoje prostřednictvím výuky, publikování muzejních výstav a muzejních programů, metodiky nebo převodu technologií.

2.1.3. Hlavní úkoly VMP

1. VMP shromažďuje sbírku nemovitých i movitých dokladů k dějinám lidové kultury, národopisu, řemesel a zemědělství, se zvláštním zřetelem na dějiny lidové architektury z moravských a slezských regionů, v nichž se rozšířil roubený dům karpatského typu. Chová původní plemena hospodářských zvířat a pěstuje původní odrůdy zemědělských plodin. Dokumentuje život a kulturu krajanů, pocházejících ze sledovaného území a žijících v zahraničí. Vede genealogickou kartotéku rodů, pocházejících z regionu Moravského Valašska. Sbíрку tvoří na základě vědeckého poznání a vlastní koncepce sbírkotvorné činnosti.
2. Spravuje odbornou knihovnu a sbírku dokumentů archivní povahy, filmotéku, videotéku a fotografický archiv.
3. Sbíрку spravuje podle zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů ve znění pozdějších změn a doplňků. (dále jen „zákon o ochraně sbírek“).
4. Ke sbírkovým předmětům a objektům pořizuje odbornou písemnou, obrazovou a zvukovou dokumentaci. Evidence je vedena písemně a v elektronické podobě. Pořízené údaje ke sbírkovým předmětům digitalizuje a opatřuje dalšími metadaty.
5. Sbírkové předměty odborně zpracovává a vytěžuje z nich poznatky o vývoji přírody a společnosti.
6. Provádí vědecký výzkum prostředí, z něhož sbírkové předměty získává.
7. Sbírkové předměty, odbornou dokumentaci k nim a poznatky získané jejich odborným zpracováním prezentuje zejména prostřednictvím stálých expozic specifických pro muzea v přírodě s využitím krajinných prvků a

rekonstrukcí přírodního prostředí, a prostřednictvím dlouhodobých i krátkodobých výstav, vlastní publikační a přednáškovou činností v České republice i v zahraničí a dalšími kulturně-výchovnými aktivitami určenými pro nejširší veřejnost, speciálně pak zejména dětem a mládeži, seniorům a handicapovaným občanům. Prezентaci provádí i prostřednictvím webových stránek a on-line katalogů sbírkových fondů na nich umístěných.

8. Zapůjčuje sbírkové předměty do expozic a na výstavy pořádané jinými subjekty v České republice i v zahraničí nebo za účelem jejich vědeckého zkoumání nebo preparování, konzervování a restaurování za předpokladu, že je zajištěna jejich bezpečnost a ochrana ve smyslu zákona o ochraně sbírek. Umožňuje studium svých sbírek badatelům za podmínek stanovených zákonem o ochraně sbírek, a badatelským řádem, který sama vydává.
9. Vydává a veřejně šíří periodické i neperiodické publikace, audio a video nahrávky, CD-ROM a vyměňuje je s domácími i zahraničními institucemi.
10. Pořádá samostatně nebo ve spolupráci s jinými právníky nebo fyzickými osobami odborné konference, sympózia a semináře, vztahující se k předmětu činnosti.
11. Pořádá kulturní a vzdělávací programy, přehlídky a festivaly vyplývající z předmětu činnosti (hudební, divadelní, literární, filmové a multimediální), zejména pořady folklórní, ukázky tradičních řemesel a lidové výroby.
12. Vstupuje do profesních sdružení tuzemských i zahraničních za účelem koordinace odborné činnosti.
13. Spolupracuje se zájmovými sdruženími a vědeckými společnostmi, zejména s Valašským muzejním a národopisným spolkem v Rožnově pod Radhoštěm.
14. Provádí metodickou a poradenskou činnost pro muzea v přírodě v České republice.
15. Poskytuje poradenskou činnost v oblasti genealogie prostřednictvím speciálního oddělení – Genealogické centrum Valašska (dále jen GCV).
16. Na základě pověření Ministerstva kultury České republiky vydává osvědčení k vývozu předmětů kulturní hodnoty podle zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty ve znění pozdějších změn a doplňků.
17. V oboru své činnosti spolupracuje s tuzemskými i zahraničními partnery, zvláště s AMG (Asociace muzeí a galerií), ČSMP (Český svaz muzeí v

přírodě), FoS ČR (Folklorní sdružení České republiky), SZMP (Slovenský svaz muzeí v přírodě), ICOM (Internacional Council of Organizations of Folklore Festivals), AEOM (Association of European Open Air Museums) a AIMA (International Association of Agricultural Museums).

18. Vykonává ostatní činnosti vyplývající z předmětu činnosti a ve vztahu k zajištění provozu veřejně přístupných prostor.
19. Poskytuje informační služby související s předmětem činnosti.
20. Ve smyslu přílohy č. 5 vyhlášky Ministerstva kultury č. 275/2000 Sb., kterou se provádí zákon o ochraně sbírek poskytuje odbornou pomoc a služby vlastníkům sbírek muzejní povahy.
21. VMP je poskytovatelem standardizovaných veřejných služeb podle zákona č. 483/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 186/2004 Sb.

2.1.4. Vnitřní organizace a řízení

2.1.4.1. Pracoviště VMP

- Expoziční areál Dřevěné městečko včetně provozních a hospodářských staveb využívaných pro zajištění návštěvnického provozu;
- Expoziční areál Mlýnská dolina včetně provozního zázemí;
- Expoziční areál Valašská dědina včetně provozního zázemí pro návštěvníky a činnosti zemědělského oddělení
- Areál Pusteven s Jurkovičovými stavbami v k. ú. Prostřední Bečva
- Expoziční objekt Sušák s areálem Vozovny z Ostravice
- Budova ředitelství, provozní budova KD1 a KD2, stavební dvůr s dílnami, garážemi, sklady a pilou
- Objekty mimo hranice VMP sloužící jako pracoviště, dílny a depozitáře:
  - o obytný dům Palackého ul. č. p. 484 (Wilk) – detašované pracoviště Oddělení dokumentace
  - o obytný dům Palackého ul. č. p. 581 (Jůva) – detašované pracoviště Oddělení dokumentace – Knihovna VMP, správa ÚLUV
  - o obytný dům Čechova ul. č. p. 518 (Jaroňkova galerie) – detašované pracoviště Oddělení dokumentace
- Depozitní hala I a II
- Objekt a pozemek Ústřední depozitář a Oddělení péče o sbírky Frenštát pod Radhoštěm, Rožnovská ulice, č. p. 1408
- Pozemky zapsané na LV č. 475 v k. ú. Rožnov p/R, na LV č. 216 v k. ú. Tylovice, na LV č. 1392 v k. ú. Prostřední Bečva, na LV č. 895 v k. ú. Horní Bečva, a pozemky na LV č. 5572 v k. ú. Frenštát p/R

2.1.4.2. Organizační struktura

Útvar ředitele
Útvar pro odbornou činnost
Technický útvar
Provozní útvar
Ekonomický útvar
Metodické centrum

Útvary jsou dále členěny na tyto útvary:

a. Útvar ředitele:

- sekretariát ředitele
- správce počítačové sítě
- interní audit
- právník
- spisová služba

b. Útvar pro odbornou činnost:

- oddělení výzkumu a sbírkových fondů
- oddělení dokumentace
- oddělení péče o sbírkové fondy
- zemědělské oddělení

c. Technický útvar:

- oddělení truhlářské výroby
- oddělení obnovy památek a údržby
- oddělení stavebně technické dokumentace
- oddělení dopravy, energetiky, požárně bezpečnostní technik, krizové řízení

d. Provozní útvar:

- oddělení programů a propagace
- oddělení služeb návštěvníkům a hospodářské správy
- oddělení ostrahy a zabezpečení EZS, EPS

e. Ekonomický útvar

- finanční účtárna
- mzdová účtárna a personalistika
- skladová evidence

f. Metodické centrum

2.2. PERSONÁLNÍ AGENDA

Průběžné čerpání personálních kapacit (přepočteného stavu zaměstnanců) v roce 2013 ve srovnání s rokem 2012		
Organizační struktura	2012	2013
1. Útvar ředitele - ředitel	1,00	1,00
Sekretariát	1,50	1,50
interní audit	0,50	0,50
Právník		1,00
Řidiči	2,00	
správce počítačové sítě		1,20
2. Etnografický útvar - náměstek	1,00	1,00
oddělení výzkumu sbírkových fondů	6,50	6,00
oddělení dokumentace	7,90	7,00
oddělení péče o sbírky	8,80	9,00
zemědělské oddělení	7,00	7,00
3. Provozně - ekonomický útvar - náměstek	1,00	1,00
provozní podúsek	0,80	1,00
oddělení služeb návštěvníkům	18,60	16,60
oddělení ostrahy	15,50	15,00
oddělení hospodářské správy	6,00	6,00
propagační, produkční a programové oddělení	6,00	6,00
správce počítačové sítě	1,00	
ekonomické oddělení	7,20	8,00
4. Technický útvar - náměstek	1,00	1,00
oddělení obnovy památek a údržby	18,80	18,50
oddělení dokumentace, energetiky, BOZP, PO, CO a dopravy + řidiči		3,00
Oddělení dokumentace	3,00	2,00
oddělení stolařské výroby	3,00	3,50
Celkem	117,30	116,80
Dle výkazů pro MKČR		
Schválený stav přepočtených zaměstnanců	139	
Skutečný stav přepočtených zaměstnanců	117	117

2.2.1. Změny personální struktury za období 1. 1. 2013 – 31. 12. 2013

1. Útvar ředitele (změna personální struktury)

Ke dni 31. 3. 2013 ukončil pracovní poměr správce počítačové sítě Jan Jurča. K 15. 3. 2013 nastoupil Tomáš Hrstka.

K 3. 1. 2013 nastoupila na nově vytvořenou pracovní pozici právník Mgr. Marta Černá.

2. Etnografický útvar (změna personální struktury)

Ke dni 30. 11. 2013 odešla do důchodu Mgr. Libuše Rousová. Na uvolněnou pracovní pozici muzejní pedagog nastoupila Mgr. Kristýna Jasná.

Zemědělské oddělení

Ke dni 31. 10. 2013 odešla do důchodu paní Jana Frnková, na uvolněnou pracovní pozici zahradník nastoupila dne 1. 11. 2013 Dalibor Svoboda.

3. Provozně - ekonomický útvar (změna personální struktury)

Ke dni 31. 10. 2013 ukončila pracovní poměr výpovědí paní Bc. Petra Parmová, provozně - ekonomický náměstek a na její místo byla jmenovaná Ing. Věra Cábová, která nastoupila 1. 11. 2013.

Provozní úsek

K 7. 1. 2013 nastoupila na nově vytvořenou pracovní pozici pracovník vztahů k veřejnosti Ing. Petra Valičková.

Ekonomický úsek

K 30. 9. 2013 ukončila pracovní poměr pokladní Julia Porubová a nastoupila Libuše Smilková.

4. Technický útvar (změna personální struktury)

K 7. 6. 2013 odešel do důchodu umělecký truhlář Josef Kopčan.

K 31. 8. 2013 odešel do důchodu mistr Jan Kulišťák.

K 31. 12. 2013 odešel do důchodu tesař Antonín Závorka.

K 31. 12. 2013 odešel do důchodu zedník František Válek.

K 1. 7. 2013 nastoupil truhlář Karel Kocourek.

Ke 2. 7. 2013 nastoupil na uvolněnou pozici mistra Pavel Žabčák.

K 1. 8. 2013 nastoupil truhlář Ladislav Mičkal.

K 1. 8. 2013 nastoupil tesař Václav Polášek.

Na hlavní sezonu je proto každoročně nutno zvýšit počet průvodců, demonstrátorů a pokladních na víc než desetinásobek základního stavu.

V roce 2013 bylo na krátkodobé smlouvy zaměstnáno celkem 45 osob. S ohledem na jazykovou vybavenost a pružnost v nasazování do služeb je většinou dáována přednost studentům. V roce 2013 pracovalo v oddělení služeb 14 studentů, 14 důchodců (převážně jako demonstrátoři v areálu Valašské dědiny) a 17 pracovníků v produktivním věku.

3. PORADNÍ ORGÁNY ŘEDITELE

Celoročně pracovaly poradní orgány ředitele, jejichž statuty byly upraveny dle Organizačního řádu muzea, úkolů a cílů jejich činnosti. Členy všech orgánů jsou externí spolupracovníci, specialisté v oborech v muzeu aplikovaných, znalci regionální historie, tradičního stavitelství, památkové péče. Tajemníky komisí jsou pracovníci VMP, jejichž pracovní zařazení souvisí s posláním poradního orgánu.

Poradní orgány tvoří:

1. Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost
2. Rada starších
3. Redakční rada
4. Vědecká rada
5. Výtvarná rada
6. Rada pro valašský odzemek

Jednání **Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost** se v roce 2013 uskutečnilo 3x, za nákup předmětů do sbírkového fondu VMP bylo profinancováno 111 410,- Kč.

Rada starších zasedala v průběhu roku jedenkrát (30. 4. 2013), a na jednání odsouhlasila další zápisy významných osobností regionu do Knihy paměti kraje:

1. Jan Rokyta – muzikant, folklorista, skladatel, rozhlasový redaktor (*16. 4. 1938 v Jasenné - †22. 7. 2012 v Ostravě)
2. František Potočný – filmař a fotograf (*9. 1. 1926 v Hovězí - †13. 10. 1987 ve Vsetíně)
3. Gustav Adolf Řičan – přírodovědec a botanik (*21. 7. 1867 v Borové u Přibyslavi - †6. 7. 1939 ve Vsetíně)
4. Jan Bubela – botanik (*21. 2. 1855 ve Vsetíně - †17. 4. 1889 ve Vsetíně)
5. Rudolf Janda – právník, překladatel, spisovatel a fotograf (*15. 9. 1907 ve Frenštátě pod Radhoštěm - †26. 9. 2000 v Ostravě)

6. Mojmír Trávníček – literární kritik a editor (*17. 12. 1931 ve Vsetíně - †8. 7. 2011 v Novém Hrozenkově)

Současně byl schválen návrh na zhotovení pamětní desky osobnosti **Jana Rokyty** na Valašský Slavín.

Redakční rada na svých jednáních průběžně schvalovala či připomínkovala odborné příspěvky sborníku *Museum Vivum (ročník 2011, 2012)*, který je nedílnou součástí publikační činnosti VMP od roku 2005.

V roce 2013 proběhly celkem 3 zasedání **Vědecké rady** Valašského muzea v přírodě (dále VR VMP) – 1. března 2013, 6. září 2013, 13. prosince 2013.

V souladu s úlohou VR VMP jako poradního orgánu ředitele VMP byly řešeny důležité koncepční otázky expoziční a odborné činnosti VMP:

- Potřeba tvorby aktualizovaného koncepčního materiálu – rámcového libreta pro budování areálu Valašská dědina v návaznosti na další areály VMP (stávající i potencionální) s nutností etapizace činnosti. V této souvislosti představeny a diskutovány dílčí problémy – např. dotvoření hospodářských dvorů některých usedlostí, ustájení hospodářských zvířat aj.
- Potřeba udržování a obnovování přírodního prostředí především v areálu Valašská dědina dle tradice VMP s využitím nových poznatků a možnostmi stávající situace v areálu.
- Dlouhodobý záměr zastřešení komorního amfiteátru v Dřevěném městečku – do budoucna doporučena činnost vedoucí k modernizaci komorního amfiteátru v závislosti na prodiskutovaných předložených návrzích.
- Koncepce sbírkotvorné činnosti od roku 2014 – 2019.
- Návrh plánu výstavní činnosti 2016 – 2020.

4. METODICKÉ CENTRUM

Metodické centrum pro muzea v přírodě (dále MCMvP) bylo zřízeno k 1. 10. 2013 na základě projektu schváleného Ministerstvem kultury České republiky (rozhodnutím MK-S 10692/2013 OMG z 11. 9. 2013). Na základě plánu činnosti MCMvP na rok 2013, byla hlavním cílem a výstupem projektu z programu Kulturní aktivity - podprogram B: Podpora činností metodických center příspěvkových organizací (muzeí a galerií) realizace a spuštění oficiálních webových stránek MCMvP, které budou následně aktualizovány dle vyvíjené činnosti MCMvP. Současně se poskytnuté finanční prostředky použily na pořízení základního materiálově technického vybavení pracoviště. Jednou z hlavních odborných činností MCMvP, započatou v roce 2013 je postupná aktualizace základní terminologie problematiky muzeí v přírodě (expoze, objekty, sbírkový fond, biologické prvky atd.) Další činností byla příprava vzdělávacích aktivit pro rok 2014, s čímž souvisí kontakt s potenciálními partnery MCMvP. V dosavadním období činnosti MCMvP tedy proběhlo:

- oficiální zpuštění činnosti MCMvP, začlenění do organizační struktury VMP, příslušné organizační a personální změny
- příprava rukopisných podkladů pro provedení aktualizace základní odborné terminologie problematiky muzeí v přírodě v souvislosti s aktualizací metodické příručky *Muzea v přírodě – teoretická a metodická východiska*
- řešení metodických otázek činnosti VMP – přípravné práce rekonstrukcí objektů lidového stavitelství, problematika sanace dřevěných konstrukcí
- komunikace s potencionálními partnerskými subjekty – Český svaz muzeí v přírodě, Stowarzyszenie muzeów na wolnym powietrzu w Polsce, Ústav teoretické a aplikované mechaniky AV ČR, v. v. i. – projekt Centrum Excellence Telč, Únia múzeí v prírode na Slovensku
- příprava základní obsahové ideje oficiálních webových stránek MCMvP, spuštění pracovní verze webových stránek MCMvP, kontrola funkčnosti, obsahové struktury, oficiální spuštění webových stránek MCMvP www.mcmuzeavpriode.cz
  - o adresář muzeí v přírodě a institucí obdobného charakteru
  - o příprava bibliografické databáze prací o muzeích v přírodě
- příprava Střednědobého plánu činnosti a koncepce rozvoje MCMvP 2014-2016

5. INTERNÍ AUDIT

a. Hodnocení obecné činnosti auditu a kvality vnitřního kontrolního systému a jeho přiměřenosti

Současný stav:

Finanční kontrola v systému finančního řízení VMP je zabezpečena zejména:

- a) vnitřním předpisem - Vnitřní kontrolní systém,
- b) vnitřním předpisem - oběh dokladů,
- c) vnitřním předpisem - podpisové vzory,
- e) příkazem ředitele

V souladu se schváleným plánem práce vnitřního auditu na rok 2013, auditor provedl pouze dvě plánované akce, další akci provedl v omezeném rozsahu z důvodu plnění mimořádných požadavků vedení v návaznosti na kontrolní akce NKÚ, podnět MF ČR k ÚOHS a šetření Finančního ředitelství Zlínského kraje. Auditor připravoval zejména podklady a analýzy ke zjištění kontrolních orgánů v roce 2013-2013. Následně zpracoval podklady pro odvolání a činil kroky pro ochranu zájmů VMP.

Za těchto podmínek auditor vykonal audit č. VA 1-2013 systém řízení pracovních povinností konkrétních fyzických osob. Dalším auditem byl audit VA 3-2013 o systému zabýval vymezením práv a povinností v rámci uzavírání

pracovně právního vztahu v podmínkách VMP. Zahájeným auditem byl i audit VA 2-2013 o nakládání se vstupenkami.

Dále auditor plnil mimořádné úkoly metodické jako např. spolupráce na marketingovém systému Regionpartner zpracování roční zprávy, účast na řešení provozních činností muzea apod.

Auditor zaměřuje svou činnost na různé oblasti hospodářského života muzea s cílem získat poznatky o používaných systémech řízení a funkci kontrolních mechanismů při hospodaření s majetkem státu podle zvláštního zákona č. 219/2000 Sb. o majetku ČR.

VMP buduje systém finanční kontroly a dosud se nepodařilo sestavit všechny prvky systému v bezchybně fungující celek. Další činnost směřuje do oblasti nastavení a upevňování vědomostí o povinnosti výkonu finanční kontroly při hospodaření s veřejnými prostředky. V příštím období se audit zaměří na analýzu povinností vedoucího zaměstnance a na systém kontroly uložených povinností jednotlivých kroků při výkonu finanční kontroly v každodenní činnosti jednotlivých útvarů muzea. Vykonané audity a dílčí poznatky auditora stále prokazují řadu systémových nedostatků, které se projevují zejména v nekázní příkazců operace nebo v nenávaznosti systému na účetní operace. Jde zejména činnosti, které nejsou vymezeny pracovní náplní nebo pracovním postupem. Je nutno upravit pravidla spolupráce mezi útvary včetně vymezení práv a povinností centrální evidence operací a dokladů.

S ohledem na časový skluz prací v roce 2013 auditor provede dohlídku opatření k nápravě k auditu v květnu a červnu roku 2014.

Auditor činí závěr, že systém finanční kontroly nastavený zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole a jeho prováděcí vyhláškou č. 416/2004 Sb., a vnitřní směrnici VMP, která stanoví vnitřní kontrolní systém, je správné. Jednotlivá dílčí zjištění z vykonaného auditu, vnější kontroly prováděné v kompetenci nadřízených orgánů státní správy ukazují, že nelze vyloučit pochybení jednotlivých odpovědných zaměstnanců za současný stav.

Přijatý systém finanční kontroly lze hodnotit jako účinný s určitými výhradami. Je nutno vytvořit podmínky pro postupnou eliminaci rizik spojených s neplněním přijatých zásad vnitřní kontroly nebo rizik plynoucích z poskytování neúplných nebo zkreslených informací a zejména přijetí osobní odpovědnosti za nesplnění úkolů.

b. Výsledky interního auditu

Auditor konstatuje, že výkon auditu je funkčně nezávislý, organizačně oddělený od řídicích výkonných struktur VMP.

Auditor se v průběhu výkonu auditu zaměřuje na přezkoumávání a vyhodnocování operací vnitřního kontrolního systému v souladu s ustanovením § 28 odst. 1. zákona č. 320/2001 Sb. O finanční kontrole, v platném znění, vše s cílem naplnění hlavních úkolů finanční kontroly - a to prověřovat dodržování právních předpisů, zajišťovat ochranu veřejných prostředků (majetku města), včasné a spolehlivě o tom informovat vedení města a v neposlední řadě prověřovat hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy (viz. ustanovení § 4 citovaného zákona).

Jednotlivé zprávy auditora obsahují přehled právního rámce, kterým je auditovaný subjekt vázán a je povinen se řídit. Zpráva rovněž obsahuje informaci o rizicích, které auditor zjistil a obsahuje doporučení pro ředitele muzea mající za úkol odstranění zjištěného závadného stavu. Auditor formuluje svá zjištění tak, aby navržená doporučení k odstranění závazného stavu byla dostatečně účinná, v případě jejich splnění auditovaným.

Výsledky jednotlivých auditů pak slouží mimo jiné k efektivnímu sestavení plánu práce vnitřního auditu na příští období.

c. Doporučení ke zkvalitnění řízení provozní a finanční činnosti VMP a jeho vnitřního kontrolního systému

Auditor ve svých doporučeních vychází ze skutečných zjištění. To znamená z konkrétního zjištěného nestandardního postupu nebo z informací zaměstnanců auditované činnosti.

Z provedených zjištění plyne poznatek, že je nutné věnovat větší pozornost systému řízení a zejména konkrétní odpovědnosti jednotlivého vedoucího zaměstnance nebo zaměstnance plynoucí z jeho pracovní náplně a to doplnění výčtu činností, které je povinen zabezpečit včetně stanovení výstupů a jejich kvality, které se od něj očekávají. Vnitřní kontrolní systém doplnit o vlastní průkaznou kontrolní činnost vedoucích zaměstnanců směrem k podřízené činnosti. Dle zjištění při kontrole úkolů v případě jejich nesplnění, klást větší důraz na osobní odpovědnost s rozlišením chyby v systému - neúmyslná chyba zaměstnance - chyba vzniklá nedbalostí zaměstnance.

6. ČESKÝ SVAZ MUZEÍ V PŘÍRODĚ

Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm bylo v roce 2007 jedním ze zakládajících členů Českého svazu muzeí v přírodě. Kromě prezidia ČSMP se také v současnosti pracovníci VMP podílí na činnosti sekretariátu (tajemník Mgr. Radek Bryol) a Mgr. Radoslav Vlček, PhD. je individuálním členem.

Dne 24. 1. 2013 proběhla ve VMP Valná hromada ČSMP (dále jen VH), kde byly zvoleny nové orgány. Tato VH zvolila nové složení Správní rady ve složení:
Ing. Jindřich Ondruš – prezident
PhDr. Jan Krist – viceprezident
PaedDr. Zbyšek Ondřejka – člen správní rady
PhDr. Ilona Vojancová – člen správní rady
PhDr. Lubomír Procházka – člen správní rady

VH dále přijala návrh na vytvoření pracovní skupiny, která s konzultacemi Správní rady projednala akční plán činnosti na rok 2014 – 2017, který se předložil na VH 31. 1. 2014.

Na jednáních SR bylo doporučeno využívat existence AMG k případné spolupráci na konaných akcích ČSMP, pro informace z ČSMP užívat věstník AMG, ale nikoli vyvíjet snahu o začlenění mezi oborové komise AMG. Dále bylo doporučeno a podniknuty kroky k navázání spolupráce s dalšími institucemi: Metodické centrum pro muzea v přírodě při VMP (v 2014 Smlouva o spolupráci), Komise múzeí v prírode při Zväzu múzeí na Slovensku, Stowarzyszenie Muzeów na Wolnym Powietrzu w Polsce.

Dne 13. 5. 2013 proběhl za spolupráce Souboru lidových staveb Vysočina v Hlinsku, Valašského muzea v přírodě a ČSMP pracovní seminář Poslání a funkce metodického centra pro muzea v přírodě. Na semináři se sešli zástupci členských muzeí Českého svazu muzeí v přírodě i těch, která nejsou členská, dále zástupci Ministerstva kultury a širší fórum zástupců etnografie a památkové péče. Proběhla debata o širokém spektru potřeb a očekávání muzeí od Metodického centra pro muzea v přírodě (dále MC), které se koncipovalo a diskuzo o obecných problémech muzejnictví v přírodě.

Ve dnech 9. a 10. července 2013 (přeloženo z důvodů špatného počasí z původního termínu 30. a 31. května 2013) proběhlo ve Strážnici (Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy) prakticky zaměřené pracovní na téma Použití hlíny ve venkovském stavitelství. Setkání uspořádal NÚLK Strážnice ve spolupráci s ČSMP. Posláním workshopu, kterého se účastnili 3 pracovníci VMP, bylo osvojení si některých postupů v minulosti uplatňovaných u hliněných staveb.

Dále probíhala aktualizace webových stránek ČSMP umístěných na webu VMP – seznam a adresář muzeí v přírodě a institucí obdobného charakteru včetně interaktivní mapy větších institucí.

7. SPRÁVA POČÍTAČOVÉ SÍŤE

Hlavní náplní je zabezpečení bezproblémového chodu veškeré výpočetní techniky především správou serverů, ochrana dat, aktualizace, správa uživatelských programů, opravy a odstraňování mimořádných stavů.

Hlavní pracovní náplní správce počítačové sítě je zajištění bezproblémového chodu veškeré výpočetní techniky v rámci celého muzea.

Správa serverů:

- diagnostika spuštěných aplikací
- zabezpečení dat proti externímu napadení
- aktualizace nainstalovaného software a dodržování autorských práv
- monitorování využívání datového prostoru
- pravidelné zálohování uložených dat
- správa uživatelských účtů
- správa emailových účtů
- profylaxe
- odstraňování mimořádných stavů a havarijních situací ve spolupráci se smluvními firmami
- návrh koncepce modernizace a rozšiřování podnikové sítě a její konzultace s pracovníky odborné smluvní firmy, určování priorit rozvoje a předkládání požadavků vedení muzea ke schválení

Správa jednotlivých PC a periferií:

- tvorba jednoduchých programových aplikací na základě požadavků definovaných uživatelem

Uživatelská podpora a konzultační služby:

- zaškolování pracovníků z hlediska počítačové a telekomunikační techniky

8. ÚTVAR PRO ODBORNOU ČINNOST

V roce 2013 bylo organizačně personální složení útvaru pro odbornou činnost následující:

- náměstek útvaru: Mgr. Radoslav Vlk, Ph. D
- zemědělské oddělení
  - o vedoucí oddělení: Miroslav Románek
  - o počet zaměstnanců: 7 (včetně vedoucího)
  - o v říjnu odešla do důchodu dlouholetá pracovnice paní Jana Frnková, na její místo nastoupil pan Dalibor Svoboda.
- oddělení výzkumu a sbírkových fondů:
  - o vedoucí oddělení: Mgr. Lenka Kučerová
  - o počet zaměstnanců: 7 (včetně vedoucího)
  - o v říjnu z důvodu plánovaných organizačních změn celé struktury VMP, bylo vytvořeno Metodické centrum pro muzea v přírodě, jehož koordináčním pracovníkem se stal pan Mgr. Radek Bryol, který přestoupil na toto pracoviště
  - o z důvodu ukončení pracovního poměru paní Mgr. Libuši Rousové, která byla zaměstnána na pozici muzejního pedagoga, bylo toto

místo obsazeno novou pracovnící paní Mgr. Kristínou Jasnou, která přestoupila z Oddělení péče o sbírky.

- oddělení dokumentace:
  - o vedoucí oddělení: Mgr. Zdeněk Cvikl
  - o počet zaměstnanců: 8 (včetně vedoucího)

- oddělení péče o sbírky:
  - o vedoucí oddělení: Mgr. Gabriela Obroučková
  - o počet zaměstnanců: 8 (včetně vedoucího)

8.1. SBÍRKOTVORNÁ ČINNOST

Sbírkotvorná činnost Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm se řídí ustanovenými platnými právními předpisy pro činnost muzeí, galerií a ochranu movitého kulturního dědictví (především zákonem č. 122/200 Sb., Metodickým pokynem Ministerstva kultury k vývozu kulturních statků z celního území Evropských společenství, č.j. 10744/2004 a dalšími příslušejícími předpisy – www.mkcr.cz). Na jejich základě VMP vydává koncepci sbírkotvorné činnosti jako svůj vnitřní předpis pro selekci, evidenci, tezauraci a dokumentaci sbírky za účelem uchování projevů tradiční lidové kultury dob minulých.

Sběrná oblast Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm

Ve Zřizovací listině VMP z roku 2000 je sběrná oblast VMP definována jako území výskytu roubeného domu karpatského typu na Moravě. Z hlediska geografického se jedná o území Moravskoslezských Beskyd, Podbeskydské pahorkatiny a Bílých Karpat. Z hlediska současného územně správního členění zahrnuje převážně kraje Zlínský a Moravskoslezský s částečným přesahem do kraje Olomouckého.

8.1.1. Charakteristika sbírkových fondů Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm

Sbírkovou kolekci VMP ve smyslu výše jmenovaných právních předpisů tvoří tři oborové soubory (podsbírký) sbírkových předmětů trojrozměrných, dvourozměrných a nemovitostí. K 31. 12. 2013 bylo evidováno celkově ve všech třech podsbírkách 132787 inventárních čísel

- Podsíbírka etnografická: 67432 inventárních čísel
- Podsíbírka dokumentace muzea v přírodě: 19167 inventárních čísel
- Podsíbírka tiskoviny a písemnosti: 46188 inventárních čísel

Sbírka VMP byla 7. 6. 2002 zapsána do Centrální evidence sbírek dle Zákona 122/2000 Sb. pod evidenčním číslem VMR/002-04-29/104002.

Podsbírka etnografická – sbírka popisuje původní sběrnou oblast VMP – etnografický region Moravské Valašsko s málo obsáhlými přesahy do etnografických regionů Těšínsko a Moravské Kopanice. Zvláštní pozornost je v jejím obsahu věnována městu Rožnovu pod Radhoštěm a jeho obyvatelům.

Převážná část předmětů pochází z druhé poloviny 19. stol. a první poloviny století 20. Mezi nejvýznamnější sbírkové kolekce této podsbírky náleží soubory dokumentace způsobů obživy (zemědělství, řemesla, podomácká výroba), dokumentace způsobů života (bydlení, strava, příprava jídel), soubor lidového oděvu a bytového textilu, soubor keramiky, skla, malovaného porcelánu, nábytek, lidové umění, zvykoslovné předměty, staré tisky.

Podsbírka dokumentace muzea v přírodě - sbírka pokrývá původní sběrnou oblast VMP – etnografický region Moravské Valašsko s málo obsáhlými přesahy do etnografických regionů Těšínsko a Moravské Kopanice. Zvláštní pozornost je v jejím obsahu věnována městu Rožnovu pod Radhoštěm a jeho obyvatelům.

Vznikla v 70. letech 20. stol. jako účelový fond pro praktické potřeby muzea – vybavení expozic, ověřování technologií apod. Zahrnuje kopie lidové architektury ve VMP, příklady kopií a rekonstrukcí pracovního nářadí, oděvních součástí, nábytku, zvykoslovných artefaktů.

Podsbírka tiskoviny a písemnosti - sbírka pokrývá původní sběrnou oblast VMP – etnografický region Moravské Valašsko s málo obsáhlými přesahy do etnografických regionů Těšínsko a Moravské Kopanice. Zvláštní pozornost je v jejím obsahu věnována městu Rožnovu pod Radhoštěm a jeho obyvatelům.

Časově sbírka pokrývá období zejména 19. a 20. století. Fond obsahuje písemnosti z pozůstalostí sourozenců Jaroňkových (zakladatelé muzea), Fr. Klauudy, členů Musejního spolku, dále doklady původních obyvatel usedlostí, které byly přeneseny do VMP. Tiskoviny vztahující se ke kulturním aktivitám regionu, folklorním festivalům, institucím. Součástí podsbírky je soubor pohlednic, dobových fotografií.

Speciální součástí podsbírky je genealogická kartotéka se zpracovanými údaji z archivních pramenů 16. - 18. stol.

8.1.2. Charakteristika sbírkových skupin sbírky Valašského muzea v přírodě

8.1.2.1. Charakteristika sbírkových skupin podsbírky Etnografická a Dokumentace VMP sbírky Valašského muzea v přírodě

ARCHEOLOGIE

Ve sbírkách VMP je archeologie zastoupena konvolutem fragmentárních nálezů z místní středověké lokality Hradisko. Jedná se zejména střepy keramických kachlů, nádobí, úlomky zvířecích kostí a součásti loveckých potřeb a jezdeckého vybavení. Soubor okrajově doplňuje pravěká industrie z Rožnovska a okolí.

BETLÉM

Početná skupina obsahující kompletní soubory i jednotliviny zhotovené z různých materiálů (převážně ze dřeva, papíru, ale také keramiky, vosku a vlny) získané z oblasti Valašska i širšího okolí. Fond reprezentuje tvorbu jak neprofesionálních tvůrců od 19. století, tak i současné umělecké projevy. Příznačné pro region jsou zejména tzv. frenštátské betlémy, ručně malované na papírové lepence, které se vyráběly od poloviny 19. století v tkalcovských rodinách. Ve sbírce je zastupuje jen několik exemplářů, včetně malovaných pozadí. Sbíрка zahrnuje i větší celky např. unikátní příborský betlém A. Starowského z poloviny 19. století, početný soubor z dílny F. Vrzalíka, který jednotlivé figurky vyřezával podle výtvarných návrhů malíře J. Kobzáně. K rozměrným kusům ve sbírce se řadí příborský betlém z konce 19. století s kaširovaným pozadím a dřevěnými kulisami budov, každoročně vystavený o Vánocích v kostele sv. Anny z Větrkovic v areálu Dřevěného městečka, nebo řezbářský betlém, který je výsledkem práce řezbářů, účastnících se prvních ročníků pořadu Hejův nožík (mezinárodní setkání neprofesionálních řezbářů).

Současnou produkci zastupuje ve sbírce keramický betlém A. Červinkové a dva soubory, zhotovené technikou plstění vlny, od Ivany Langrové.

DOMÁCNOST

Název poměrně jasně vystihuje, co je obsahem této početně bohaté skupiny. Zachycuje nám mnohdy jednoduché, obyčejné předměty, které tvořily vybavení domácností a bez nichž se každodenní chod domu neobešel. Ale také složitější mechanismy a stroje, se kterými se dnes již v našich kuchyních nesetkáváme – např. stroj na zmrzlinu, pračky, sporáky, mandly, žehličky, odstředivky na mléko, mlecí strojky, lisy na tvaroh, struhadla na zelí, z těch jednodušších pak různé nádoby, kotle, přlbory, valchy, váhy, ošatky, atd.

Sbíрка postihuje převážně období 19. až do poloviny 20. století a proto se i z hlediska materiálu můžeme setkat s klasickým dřevem, kovem, keramikou, slámou, ale také např. umělou hmotou (bakelit).

DROBNÝ TISK

Pod tímto označením se skrývá soubor poutních obrázků čítající několik tisíc položek. Postihuje obrázky různého stáří, různých technik (ocelorytiny, kolorované rytiny či dřevoryty, různé typy barvotiskových technik) a také širší náboženských motivů zahraničních či tuzemských, tak jak se našim předkům dařilo navštěvovat poutní místa a zanechávat nám památky z nich.

FOTO, OPTIKA

Obor optika je ve sbírkách VMP zastoupen nepočetným souborem fotografické techniky a materiálu, dokumentujících činnost rožnovských fotoateliérů VOKÁČ a KOTT, sezónních (lázeňských) fotoateliérů z Příbora, Olomouce, Brna a Vídně z přelomu 19. a 20. století a soukromých fotografů O. Kotoučka a Vl. Hambálka, zabývajících se zejména produkcí pohlednic. Vedle reziduální techniky filmové (kamery, projektory...) a mikroskopie z období 2. třetiny 20. století tvoří podstatnou část dobový obalový materiál obchodního charakteru (obaly filmového a fotopříslušenství) a reklamní prostředky (dobové světelné reklamy).

Samostatnou kolekci představuje soubor brýlí a obrouček z 19. a 1. třetiny 20. století.

HODINY

Nepočetná sbírka odrážející v návaznosti na sběrnou oblast VMP – Valašska a okrajových oblastí k němu přilehlých – vybavení místních domácností z období 19. a 1. poloviny 20. století. Jedná se o nástěnné (mj. konzolové), stojací (podlahové) a stolní hodiny, budíky, kapesní hodinky, jejich součástky, kyvadla, závaží a jiné doplňky - závěsné řetízky, pouzdra.

HRAČKA

Obsahově různorodá skupina dětských hraček a dalších herních předmětů zhotovených převážně ze dřeva, textilních materiálů, ojediněle i z kovu, pochází z konce 19. a první poloviny 20. století. Regionální produkci zastupuje soubor zakuřovaných hraček vyráběných ve Valašské Bystřici a okolních obcích s dlouholetou tradicí. Přiznačné jsou miniatury nábytku, zemědělského nářadí a řemeslných nástrojů, či různé vozíky, trakaře a řebříňáčky, jejichž tmavý povrch je zdoben rytým geometrickým ornamentem. Mimo Valašsko je zde i několik kusů hraček z Hlinecka.

Sbírka obsahuje také různé typy kočárků, houpací koníky, textilní i plastové panenky, stavebnice, nábyteček, nádobíčka a mnohé další jednotliviny.

HUDEBNÍ NÁSTROJ

Sbírka obsahuje různé typy hudebních nástrojů, užívaných především na Valašsku. Těžiště sbírky tvoří lidové hudební nástroje regionální provenience, vyráběné neprofesionálními nástrojaři. Kolekce obsahuje nástroje vzduchové (aerofony) – koncovky, fujarky a další typy píšťal, dudy, rohy a pastýřské trouby. Své zastoupení zde mají také nástroje strunné (chordofony) – ochlebky, kobzy, cimbály, housle a basy. Zvláštní skupinu tvoří hudební hříčky. Většina předmětů je zkatalogizována, jejich datace zahrnuje období od 2. poloviny 18. století do současnosti, kterou zastupuje soubor hudebních nástrojů z dílny Víta Kašpaříka z Velkých Karlovic.

KERAMIKA

Soubor keramických předmětů dokumentuje v návaznosti na sběrnou oblast VMP – Valašska a okrajových oblastí k němu přilehlých – zejména vybavení

venkovských a měšťanských domácností v období konce 18. století po 1. polovinu 20. století. Sbírkotvorná činnost VMP se zde soustředila především na možnost prezentace hrnčinového, bělninového, kameninového a porcelánového nádobí ve všech svých expozičních areálech.

Samostatné soubory představují produkce z místních hrnčířských dílen (Hauserovi, Kudělkovi, Urbisch aj.) a ručně malovaný porcelán z rožnovských malíren sourozenců Jaroňkových a jejich následovníků – Jóži Nývltu, Karla Solařika, Lea Matějky, Václava Jaroně a dalších, stylizující tradiční výtvarný projev v 1. polovině 20. století.

Historicky hodnotnými artefakty jsou fajánsové (majolikové) nádoby a orientální porcelán z pozůstalostí muzejních donátorů a mecenášů.

LÉKÁRNA, DROGERIE, LÉKAŘSTVÍ

Základem lékárenské a drogistické sbírky se staly kompletní mobiliáře drogerie Adolfa Brantála z 20. let 20. století z Frýdku a rodinné lékárny Kolčavů z Moravské Nové Vsi založené v roce 1941. Vedle nábytkových souborů se jedná o kolekci lékárnických nádob ze skla a porcelánu (prachovnice, stojatky, masťovky, třecí misky, trdla, filtrační nádoby aj.), váhy a závaží, pilulovnice a další drobné předměty užívané k výrobě léků, obalový materiál obchodního charakteru, mj. skleněné flakóny na parfémy. Sbírkou doplňují předměty z pozůstalostí lékárníků a drogistů z rožnovské Lékárny u Matky Boží a Vodičkovy drogerie ve Valašském Meziříčí.

Lékařská část prezentuje zejména období 1. poloviny 20. století základními ošetřovatelskými pomůckami, nástroji a mobiliářem dentistů, též zvěrolékařů. Zajímavostí je dobové vybavení porodních babek a zvěrokleštíků z 19. století.

LITURGIE

Soubor liturgických předmětů dokumentuje v návaznosti na sběrnou oblast VMP – Valašska a okrajových oblastí k němu přilehlých – náboženský život místního obyvatelstva v celé své šíři, nejen tedy aspekty spjaté s rodinným životem (drobné artefakty v inventářích obytných domů), ale též s komunitou (vybavení sakrálních staveb) katolického a protestantského prostředí v období 18. století až 1. poloviny 20. století. Jedná se o multimateriálový konvolut trojrozměrných předmětů – kapliček a oltářních relikvií, liturgického nádobí a náčiní, zvonů, křížů a náhrobků, korouhví a postavníků, poutních upomínek, růženců aj.

K historicky cenným artefaktům náleží mezi jinými na severovýchodní Moravě ojedinělý kamenný smírčí kříž s vysekaným motivem vražedného nástroje - nože a nápisem INRI IOANNES STRULSKI BIL ZABITI 1741 z lokality Soláň (Velké Karlovice) či kompletní soubor sedmi plánů kulis Božího hrobu (olejomalba na dřevě), zhotovený pravděpodobně mezi léty 1748-1758 pro rožnovský farní kostel Všech svatých.

NÁBYTEK

Obsáhlá skupina čítá více než 3000 předmětů, zahrnující základní mobiliář venkovských usedlostí i měšťanských domácností od 19. století do první poloviny 20. století. Sbírkou se vytvářela již od počátku založení Valašského muzea v přírodě a rozšiřovala se intenzivní sběry ve druhé polovině minulého století v souvislosti s výstavbou areálů Valašská dědina a Mlýnská dolina. Fond nábytku se stal výchozím při zařizování interiérů všech expozičních objektů muzea.

Reprezentativní je zejména početná kolekce malovaného nábytku ze dvou národopisných regionů - Valašska a Těšínska, která obsahuje doklady od konce 18. století až do počátku 20. století. Vzácným exemplářem ve sbírce nábytku je také barokní sekretář s alegorií války o dědictví španělské z přelomu 17. a 18. století, pocházející z pozůstalosti lékárníka a mecenáše muzea Františka Klauďy.

NUMISMATIKA

Malá skupina předmětů (253 kusů). Základ sbírky tvoří kovové odznaky, připomínající památné události z našich moderních dějin (všesokolské sloty), pamětní medaile vydané u příležitosti kulatého nebo půlkulatého výročí založení Valašského muzea v přírodě. Zastoupeno je jen několik málo mincí z konce 19. století (rakouské, polské, uherské) a platidla z období první československé republiky.

OBRAZ

Základ sbírce položila pozůstalost po zakladatelích muzea – sourozencích Jaroňkových. Ve fondu tak najdeme dřevoryty Bohumíra Jaroňka, jeho malby a kresby. Nedílnou součástí jsou také návrhy na keramiku, gobelíny či další zboží (převážně dílo Aloise Jaroňka), které tvořily základ produkce jejich umělecko-výtvarných dílen. Z tohoto období jsou také zachována díla Jaroňkových přátel a současníků, která sbíral a dostával, a také obrazy cizích malířů, získané na zahraničních cestách.

Na tuto sbírku navázala sběratelská činnost muzea v dalších letech své působnosti a fond se rozrůstal o díla regionálních autorů a motivy zachycující místní prostředí (Kobzáň, Strnadel, Mervart, Hýžová, Podešva, Duša, Majer a další) nebo prosté barbotisky s náboženskými motivy z venkovských chalup. Početně významnou podskupinu tvoří soubor ex libris – vzešlých jak z činnosti muzea, tak získaných výměnou s ostatními institucemi či jednotlivci.

OBRAZ NA SKLE

Početně malá a svou podstatou nesmírně křehká sbírka. Umožňuje nám nahlédnout do každodenního života domácností, kde zastávala nejen funkci dostupného výzdobného prostředku. Důležitý účel byl symbolický – ochraňující nejen centrum rodinného života – tzv. „svatý kout“, ale i celou domácnost. Vyobrazení svatých jsou proto různorodá, u nás nejčastější zastoupení čítá např. Kristus, P. Maria, sv. Jenováfa, Anna, Veronika, či Jan Křtitel.

PLASTIKA

Základ sbírky VMP tvoří sakrální figurální plastika pocházející ze sběrné oblasti VMP – Valašska a přilehlých okrajových regionů - z církevních staveb, plenérů ale i domácností 18. až 20. století. Ve fondu jsou zastoupeny zejména dřevěné, kamenné a keramické artefakty, často s bohatou polychromií, nechybí křehké voskové plastiky pod skleněnou výduť.

Jedinečnou kolekci naivního a lidového umění i art brut představují práce lidových řezbářů Josefa Heji, Františka Vrzalíka a jejich následovníků, setkávajících se každoročně na *Hejově nožíku* ve VMP.

REPRODUKČNÍ TECHNIKA

Reprodukční technika je ve sbírkách VMP zastoupena souborem nejrůznějších mechanických hracích strojů, orchestrionů a flašinetů z přelomu 19. a 20. století, radiopřijímači a gramofony firem TELEFUNKEN, PHILIPS, EMPO, GRAETZ, IRON RADIO, TITAN, TESLA, REL či TELEGRAFIA postihujícími období 30. – 60. let 20. století. Sbírka je doplněna konvolutem příslušných hudebních nosičů – hracích kotoučů, lepenkových ploten, šelakových i vinylových gramodesek.

SKLO

Soubor skleněných předmětů dokumentuje v návaznosti na sběrnou oblast VMP – Valašska a okrajových oblastí k němu přilehlých – zejména vybavení venkovských a měšťanských domácností, taktéž restauračních zařízení v období konce 18. století po 1. polovinu 20. století. Sbírkotvorná činnost VMP se zde soustředila především na možnost prezentace skleněného nádobí ve všech svých expozičních areálech.

Samostatný soubor představuje produkce z místních Reichových skláren v Krásně, Velkých Karlovicích a Karolince (Karolinina huť v Novém Hrozenkově) z přelomu 19. a 20. století.

STAVEBNÍ PRVEK

Skupina zaujímá jak stavby samotné (originály, kopie staveb), tak i příslušenství staveb, jako jsou např. různé typy dveří se zámky, datované trámy, části schodišť, čísla domovní, dřevěné i kamenné artefakty. Zajímavostí jsou objemné dřevěné modely některých objektů, pocházející z 20. let 20. století.

SVÍTIDLO

Soubor osvětlovacích předmětů a příslušných pomůcek dokumentuje v návaznosti na sběrnou oblast VMP – Valašska a okrajových oblastí k němu přilehlých – zejména vybavení venkovských a měšťanských domácností, taktéž sakrálních prostor v období konce 18. století až 1. poloviny 20. století. Sbírkotvorná činnost VMP se zde soustředila především na možnost prezentace osvětlovacích technologií ve všech svých expozičních objektech, tj. dřevěných loučí ve stojanech se skřípci, nejrůznějších typů svícňů

s voskovými a parafinovými svícemi, voskových sloupků, dřevěných luceren, plechových a skleněných lamp, závěsných lustrů.

ŠKOLA, KANCELÁŘ

Skupina obsahuje již podle názvu převážně školní potřeby a pomůcky užívané při vyučování na obecných školách od konce 19. století do první poloviny 20. století. Sbíрка byla budována za účelem vybavit expozici školní třídy a kabinetu z počátku minulého století, proto i většina předmětů se dnes nachází ve škole z Velkých Karlovic Miloňova v areálu Valašská dědina. Zastoupeny jsou břidlicové tabulky, kalamáře, psací potřeby, dřevěné penály, různé modely, 2 teluria a další pomůcky. Početně největší soubor tvoří názorné obrazové tabule, převážně barvotisky z období první republiky a dále ze 40. a 50. let 20. století. Součástí sbírky jsou i sešity, písanky a učebnice.

TEXTIL

Sbíрка textilu, do které jsou zařazeny i textilní doplňky a textilní pomůcky, patří k nejvýznamnějším muzejním fondům VMP v Rožnově p/R. Přesto, že jsou zde zařazeny i gobelíny, koberce, liturgický textil a textilní výrobky používané v městských či venkovských domácnostech či hospodářstvích, reprezentativním a nejpočetnějším základem sbírky jsou součásti lidového odívání – valašského kroje. Jedinými památkami jsou především bílé šátky, na Rožnovsku zvané „vyvazovačky“, rukávce s jemnou bílou rožnovskou výšivkou (nejstarší datovány rokem 1828) a vyšíváné obřadní plachty – „úvodnice“ (nejstarší s datací 1771).

TRANSPORT

Skupina obsahuje množství dvoukolových, čtyřkolových a speciálních transportních prostředků využívaných jak v pracovní činnosti, tak i v osobní dopravě. Z menších zde mají své zastoupení kolečka, trakaře, vozíky, ale i dětské kočárky, z velkých pak vozy různých typů (žebřinové, deskové, košinové, kládové, atd.), bryčky a kočáry. Početnou část tvoří saně - pracovní i osobní. Sbířku významně obohacuje např. originál formanského vozu z let 1861, pohřební vůz – furgon, nebo zrestaurovaný knížecí kočár Coupe ½ z produkce věhlasné kopřivnické továrny na kočáry Ignáce Schustaly.

ZÁBAVA, SPORT

Soubor trojrozměrných předmětů pod označením ZÁBAVA, SPORT dokumentuje dobové volnočasové aktivity obyvatel převážně maloměstského prostředí s lázeňskou minulostí a postihuje období konce 19. a 1. poloviny 20. století. Sportovní potřeby v horském regionu jsou zastoupeny lyžemi, sánkami, sněžnicemi, bruslemi aj., nechybí náčiní ke kolektivním převážně míčovým hrám. Historii nejstaršího českého turistického spolku v naší zemi Pohorské jednoty Radhošť prezentují turistické cedule a známky, vybavení jako stany, batohy, hole. Zábavný element naplňují rezidua pouťových a jarmarečních atrakcí, kolotoče a houpačky, panoptikální figuríny, ale též několik fundusů loutkových divadel, kinoreklamy apod. Nechybí stolové hry, karetní soupravy, kulečnické či kuželky.

ZBRAŇ, MYSLIVOST

Sbírka obsahuje celkem 130 kusů předmětů různé provenience a stáří. Zvláště cenný je soubor balkánských palných a chladných zbraní z pozůstalosti rožnovského lékárníka Františka Klauďy. Součástí sbírky jsou také lovecké pušky, zásobníky na střelný prach, lovecké trofeje – paroží a dřevěné řezbované podložky

ZEMĚDĚLSTVÍ

Tato obsáhlá skupina pojímá předměty využívané především v zemědělských oborech, avšak nutně zasahuje do dalších odvětví. Obsahuje množství zásobních či jinak užitečných nádob různých materiálů, široké spektrum ručního nářadí a pomůcek, dále menší či objemné stroje a zařízení využívané k obdělávání půdy či k ošetřování a zpracování zemědělských produktů. Neméně důležitou část sbírky tvoří předměty z oboru včelařství, ovocnářství či chovu zvířat, např. na Valašsku rozvinutého salašnictví, jehož muzejní součásti jsou originální, pastýřské biče nebo nejružnější typy kravských a ovčích zvonců.

ZPRACOVÁNÍ VLÁKEN

Stroje, nástroje a různé pomůcky potřebné při zpracování přírodních textilních vláken, především lnu, konopí a vlny. Součástí sbírky jsou např. tkalcovské stavy, destičky, člunky a cívky, snovadla, kolovraty, vřetena, přeslice a kužely, drhleny, lamky a potírky, motovidla, kramplovací stolice.

Část sbírky, věnovaná barvířství, obsahuje především modrotiskové formy, dřevěné, drátkové i kombinované, barvířské kruhy a cejchy. Ve sbírce se nacházejí modrotiskové formy z 19. a počátku 20. století např. z dílny rožnovského barvíře Martina Janíka, Aloise Bajera a Aloise Černocho, Josefa Michny ze Vsetína a barvíře Trnky z Púchova.

Zajímavým zařízením je tzv. perotina, tj. tiskařský stroj na potiskování látek, včetně početné sbírky forem do perotiny.

ZVYKOSLOVÍ

Multimateriální soubor zvykoslovných předmětů dokumentuje v návaznosti na sběrnou oblast VMP – Valašska a okrajových oblastí k němu přilehlých – projevy lidové duchovní kultury místního obyvatelstva v celé své šíři. Jedná se zejména o trojrozměrné atributy výročního zvykosloví - obyčejové masky a příslušné rekvizity, vánoční ozdoby, obřadní pečivo (vizovické, mikulášské...), perníkářské formy, oplatečnice, velikonoční kraslice, tatary a rapače, dožínkové věnce, prvky ochranné magie – apotropeické křížky, škapulíře.

ŽIVNOSTI A ŘEMESLA

Skupina živnosti a řemesla sbírkového fondu VMP obsahuje předměty hmotné povahy týkající se výrob provozovaných v minulosti obyvateli ve sběrné

oblasti VMP především profesionální řemeslnickou formou a rovněž domácí. Nosnými podskupinami jsou obecně rozšířená řemesla živnosti – např. bednářství, kovářství, obuvnictví, řeznictví. Podstatná je také dokumentace specifické regionální produkce – např. dýmkařství, brouškařství, řemenářství, sedlářství, kartáčnictví nebo šindelářství. Souvislé celky tvoří předměty, pocházející z dílen konkrétních výrobců.

8.1.2.2. Charakteristika sbírkových skupin podsbírky Písemnosti a tisky sbírky Valašského muzea v přírodě

DIVADELNÍ HRY

Rozsáhlý soubor divadelních her obsahuje kapesní divadelní hry pro ochotníky různých autorů a žánrů. Kromě všeobecně známých a uznávaných autorů (Čapek, Čechov, Dostojevskij, Dumas, Dyk, Gogol, Ibsen, Jirásek, Podlipská, Preissová, Shakespeare, Stroupežnický, Tyl, Vrchlický a další) zahrnuje také řadu děl méně známých českých i zahraničních tvůrců. Ve sbírce je také zastoupena tvorba regionálních autorů (např. Miloš Kulišťák, F. J. Karas, J. Kalda).

GENEALOGIE

Soubor zpracovaných rodných listů z oblasti regionu Valašsko včetně zpracování katastrů (genealogický most 1656 – 1789).

KARTOGRAFIE

Staré mapy provenience Moravy, mapy správního členění ČSR, administrativní mapy, mapy lesních porostů, polohopis (konec 18. st. až současnost).

POHLEDNICE

ucelená sbírka místopisných a pohlednic z regionu Moravské Valašsko. Zastoupen je i žánr – kroje, zvykoslovný rok, architektura aj.

POZŮSTALOST

Nejobsáhlejší soubor archivních materiálů a dokladů tvořící téměř polovinu celé podsbírky. Jedná se o soubor archiválií od původců majících vztah k regionu z různého pohledu jejich působnosti (zakladatelé Valašského muzea v přírodě, významní výtvarní umělci, spisovatelé, folkloristé, regionální politici a důležité osobnosti kulturního a společenského života regionu). Největší množství materiálů osobního a pracovního charakteru obsahují pozůstalosti sourozenců Aloise, Bohumíra a Julie Jaroňkových (výtvarní umělci a zakladatelé Valašského muzea v přírodě), Augustina Mervarta (akademický malíř), Arnošta Kubeši (etnolog, folklorista a první ředitel Valašského muzea v přírodě), Bohumíra Kramoliše (zakladatel košíkářské školy v Rožnově a správce Valašského muzea v přírodě v letech 1939-1947), Františka Klauďy (mecenáš rožnovského Muzejního spolku), Bohumila Kašíka (pedagog a folklorista), Miloše Kulišťáka (spisovatel a národopisný pracovník), Zdeňka Rudy

(spisovatel a knihovník), Josefa Macůrka (historik), Václava Davidka (archivář a historik), Maxmiliána Franka (pedagog) atd. Jednotlivé pozůstalosti zahrnují zejména soukromou osobní a pracovní korespondenci, fotografie rodinných příslušníků a přátel, různé drobné osobní doklady a listiny, rukopisné texty, deníky a zápisníky apod.

PROPAGAČNÍ MATERIÁLY

Soubor grafických dokumentů vzniklých převážně z vlastní produkce Valašského muzea v přírodě od 60. let 20. století do současnosti. Sbíрка zahrnuje jednak velkoformátové propagační tisky – plakáty (převážně materiály z vlastní tvorby VMP, rovněž však také plakáty jiných kulturních institucí) a jednak propagační tiskoviny menšího formátu – letáky, pozvánky na programy či katalogy výstav (opět především vlastní produkce VMP).

ROŽNOV

Soubor rozmanitých archiválií a dokumentů vztahujících se k historii a fungování města Rožnova pod Radhoštěm. Skupina obsahuje řadu materiálů z agendy rožnovské městské rady (úřední listiny, smlouvy, oznámení, vyhlášky usnesení, platební rozkazy, zprávy, účetní doklady, pozvánky na schůze obecního zastupitelstva města Rožnova a pořady těchto schůzí) a množství archivních dokladů majících spojitost s Rožnovem jako lázeňským městem – propagační materiály města a městských klimatických lázní (letáky, noviny a brožury), korespondenci, řady pro lázeňské hosty, seznamy lázeňských hostů atd.

ŘEMESLA

Soubor obsahuje neucelený a různorodý archivní materiál k jednotlivým druhům řemesel – košíkářství, stolařství, tkalcovství, dýmkařství, kovářství, zámečnictví, ševcovství, řemenářství, výroba hraček a další. Sbířku tvoří smlouvy, výuční listy, školní zprávy, výuční vysvědčení, vysvědčení o způsobilosti k činnosti, pracovní knížky, výkresy, občanské doklady řemeslníků, živnostenské listy, katalogy a ceníky výrobků, nabídkové listy, odborná literatura. Skleněné desky – nesourodý materiál z původních rožnovských fotoateliérů.

SKLENĚNÉ DESKY

Nesourodý materiál z původních rožnovských fotoateliérů.

SPOLKY

Soubor zahrnuje torzovité materiály vztahující se ke spolkové činnosti ve městě Rožnově pod Radhoštěm. Jedná se o spolkovou agendu (stanovy spolku, korespondence, účetnictví, pozvánky na schůze spolku, zápisy ze schůzí, letáky) Valašského musejního a národopisného spolku v Rožnově pod Radhoštěm, Vlastivědného kroužku, Okrašlovacího spolku a pěveckého kroužku Tetřev.

STARÉ FOTO

Oblast regionu Valašska, ale především rožnovska. Tematicky se jedná o portrétní foto rodin a obyvatelů regionu moravské valašsko, zastoupen je i žánr – architektury, zemědělství, zábava aj.

ŠKOLSTVÍ

Soubor obsahuje značně torzovité archiválie a dokumenty vztahující se k historii školství na Valašsku. Základ fondu tvoří školní zpráva a vysvědčení z různých typů škol, školní sešity, propouštěcí vysvědčení, brožury a kapesní katalogy, korespondenci, fotografie a jiné drobné doklady.

ŠTOČKY

Různorodé jednotliviny z bývalé tiskárny v Rožnově p.R. (R. Šupina), štočky – ilustrace knih (E. Hlavica)

VMP

Soubor obsahuje archivní a dokumentační materiál zejména k historii a organizaci muzejních národopisných a folklorních slavností zvaných Valašský rok uskutečněných ve Valašském muzeu v přírodě v letech 1925, 1935 a 1947. Jedná se převážně o rozsáhlou korespondenci mezi organizátory slavností a jejími účastníky, spolupracovníky a dodavateli, propagační materiál (plakáty, pozvánky, letáky, brožury), noviny a novinové výstřižky, prezenční listiny a poměrně objemnou fotodokumentaci akcí.

VOLBY A VYHLÁŠKY

Propagační materiál, vyhlášky, oběžníky – poslední třetina 19. století až 50. léta 20. století.

VÝSTAVY

Muzejní soubor obsahuje dokumenty k organizaci a průběhu Krajinické výstavy moravskoslezského Pobeskydí konané v Rožnově pod Radhoštěm roku 1932. Skupinu tvoří především korespondence, propagační materiály k výstavě (programy, letáky, plakáty, katalogy), dále různé noviny a novinové výstřižky. Další jsou dokumenty k historii akviziční činnosti VMP. Seznamy, scénáře včetně fotodokumentace agendy.

OSTATNÍ

Torza dokumentů, obecně k historii sběrné oblasti VMP. Dokumenty dokreslující sbírkotvornou činnost. V současnosti tematicky nezpracovaný materiál.

[Přehled podsbírek a hlavních sbírkových skupin sbírky VMP](#)

název podsbírký	podsbírka etnografická
kategorie dle CES	11

Název skupiny	Jméno kurátora
archeologie	Mgr. Jana Tichá
archiv	Alena Fojtášková
betlém	Mgr. Petr Lidák/ Mgr. Lenka Kučerová
cín a jiné kovy	Mgr. Jana Tichá
domácnost	Mgr. Helena Cviklová
drobný tisk	Mgr. Lenka Kučerová
foto a optika	Mgr. Jana Tichá
hodiny	Mgr. Jana Tichá
hračka	Mgr. Petr Lidák/ Ing. Šárka Kramolišová
hudební nástroj	Mgr. Petr Lidák/ Ing. Šárka Kramolišová
keramika	Mgr. Jana Tichá
knihovna	Anna Borová
lékárna a drogerie	Mgr. Jana Tichá
lékařství	Mgr. Jana Tichá
liturgie	Mgr. Jana Tichá
nábytek	Mgr. Petr Lidák
numismatika	Mgr. Petr Lidák/ Mgr. Lenka Kučerová
obraz	Mgr. Lenka Kučerová
obraz na skle	Mgr. Lenka Kučerová
plastika	Mgr. Jana Tichá
reprodukční technika	Mgr. Jana Tichá
sklo	Mgr. Jana Tichá
služba	Mgr. Jana Tichá
stavební prvek	Ing. Šárka Kramolišová/ Mgr. Radek Bryol
svítidlo	Mgr. Jana Tichá
škola a kancelář	Mgr. Petr Lidák/ Ing. Šárka Kramolišová
šperk a bižuterie	Mgr. Jana Tichá
textil	Mgr. Lenka Drápalová
textilní doplněk	Mgr. Lenka Drápalová
textilní pomůcka	Mgr. Lenka Drápalová
transport	Ing. Šárka Kramolišová
vosk	Mgr. Jana Tichá
zábava a sport	Mgr. Jana Tichá
zbraň a myslivost	Mgr. Petr Lidák/ Ing. Šárka Kramolišová
zemědělství	Ing. Šárka Kramolišová
zpracování vláken	Mgr. Helena Cviklová
zvykosloví	Mgr. Jana Tichá
živnosti a řemesla	Bc. Radek Bryol/ Mgr. Petr Lidák

Název podsbírký	Podsírka dokumentace muzea v přírodě
Kategorie dle CES	25
Název skupiny	Jméno kurátora
archeologie	Mgr. Jana Tichá
archiv	Alena Fojtášková
betlém	Mgr. Petr Lidák/ Mgr. Lenka Kučerová
cín a jiné kovy	Mgr. Jana Tichá
domácnost	Mgr. Helena Cviklová
drobný tisk	Mgr. Lenka Kučerová
foto a optika	Mgr. Jana Tichá
hodiny	Mgr. Jana Tichá
hračka	Mgr. Petr Lidák/ Ing. Šárka Kramolišová
hudební nástroj	Mgr. Petr Lidák/ Ing. Šárka Kramolišová
keramika	Mgr. Jana Tichá
knihovna	Anna Borová
lékárna a drogerie	Mgr. Jana Tichá
lékařství	Mgr. Jana Tichá
liturgie	Mgr. Jana Tichá
nábytek	Mgr. Petr Lidák
numismatika	Mgr. Petr Lidák/ Mgr. Lenka Kučerová
obraz	Mgr. Lenka Kučerová
obraz na skle	Mgr. Lenka Kučerová
plastika	Mgr. Jana Tichá
reprodukční technika	Mgr. Jana Tichá
sklo	Mgr. Jana Tichá
služba	Mgr. Jana Tichá
stavební prvek	Ing. Šárka Kramolišová/ Mgr. Radek Bryol
svítidlo	Mgr. Jana Tichá
škola a kancelář	Mgr. Petr Lidák/ Ing. Šárka Kramolišová
šperk a bižuterie	Mgr. Jana Tichá
textil	Mgr. Lenka Drápalová
textilní doplněk	Mgr. Lenka Drápalová
textilní pomůcka	Mgr. Lenka Drápalová
transport	Ing. Šárka Kramolišová
vosk	Mgr. Jana Tichá
zábava a sport	Mgr. Jana Tichá
zbraň a myslivost	Mgr. Petr Lidák/ Ing. Šárka Kramolišová
zemědělství	Ing. Šárka Kramolišová

zpracování vláken	Mgr. Helena Cviklová
zvykosloví	Mgr. Jana Tichá
živnosti a řemesla	Bc. Radek Bryol/ Mgr. Petr Lidák
Název podsbírký	Podsírka písemnosti a tisky
Kategorie dle CES	19
Název skupiny	Jméno kurátora
Divadelní hry	Mgr. Renata Prejdová
Genealogie	Mgr. Zdeněk Cvikl
Kartografie	Mgr. Renata Prejdová
Pohlednice	Mgr. Zdeněk Cvikl
Pozůstalost	Mgr. Renata Prejdová
Propagační materiály	Mgr. Renata Prejdová
Rožnov	Mgr. Renata Prejdová
Řemesla	Mgr. Renata Prejdová
Skleněné desky	Alena Fojtášková
Spolky	Mgr. Renata Prejdová
Staré foto	Alena Fojtášková
Školství	Mgr. Renata Prejdová
Štočky	Mgr. Renata Prejdová
VMP	Mgr. Renata Prejdová
Volby	Mgr. Renata Prejdová
Vyhlášky	Mgr. Renata Prejdová
Výstavy	Mgr. Renata Prejdová
Ostatní	Mgr. Renata Prejdová

Přehled počtu sbírkových předmětů zapsaných v CES k 31. 12. 2013

název podsbírký	stav k 31. 12. 2012 (inv. č.)	stav k 31. 12. 2013 (inv. č.)	Přírůstek celkem za rok 2013	Z toho z darovacích smluv (za 2013)	Z toho z kupních smluv (za 2013)	Ostatní nárůst (vlastní činnost, anonymní dary...)	Odepsáno
podsbírka etnografická							
archeologie	135	135	0	0	0	0	13
archiv	189	189	0	0	0	0	61
betlém	670	670	0	0	0	0	21
cín a jiné kovy	122	119	1	0	1	0	7
domácnost	5526	5564	26	16	10	0	102
drobný tisk	4161	4163	2	2	0	0	177
foto, optika	91	92	1	1	0	0	5
hodiny	122	124	2	1	0	1	14

hračka	422	440	19	12	7	0	10
hudební nástroj	148	148	0	0	0	0	14
keramika	4277	4311	34	12	10	12	147
knihovna	2369	2368	0	0	0	0	7
lékárna, drogerie	430	432	3	3	0	0	16
lékařství	40	41	1	1	0	0	0
liturgie	643	648	5	2	3	0	38
nábytek	3003	3034	31	10	21	0	45
numismatika	134	137	3	3	0	0	0
obraz	7469	7499	30	3	6	21	37
obraz na skle	207	207	0	0	0	0	23
plastika	816	833	15	6	9	0	18
reprodukční technika	165	168	3	2	0	1	1
sklo	1429	1444	15	6	7	2	49
služba	172	187	15	7	5	3	10
stavební prvek	158	158	0	0	0	0	7
svítidlo	727	733	6	4	1	1	28
škola, kancelář	608	614	6	6	0	0	9
šperk, bižuterie	4	28	0	0	0	0	0
textil	12940	13029	99	54	33	9	86
textilní doplněk	1213	1207	9	2	5	2	14
textilní pomůcka	820	861	38	38	0	0	26
transport	288	288	0	0	0	0	20
vosk	20	20	0	0	0	0	1
zábava, sport	254	259	7	4	1	2	19
zbraň, myslivost	106	106	0	0	0	0	7
zemědělství	4880	4889	13	2	10	1	444
zpracování vláken	2791	2794	0	0	0	0	20
zvykosloví	1607	1646	37	22	14	1	144
živnosti a řemesla	7816	7834	20	14	4	2	301
volná ič (nezařazena)		12					

název podsbírkky	stav k 31. 12. 2012 (inv. č.)	stav k 31. 12. 2013 (inv. č.)	Přírůstek celkem za rok 2013	Z toho z darovacích smluv (za 2013)	Z toho z kupních smluv (za 2013)	Ostatní nárůst (vlastní činnost, anonymní dary...)	Odepsáno
podsbírka dokumentace muzea v přírodě							
archeologie	38	38	0	0	0	0	0
archiv	283	285	0	0	0	0	0
betlém	37	37	0	0	0	0	10

cín a jiné kovy	1	1	0	0	0	0	0
domácnost	1993	1995	2	1	1	0	22
drobný tisk	3343	3343	0	0	0	0	871
foto, optika	56	56	0	0	0	0	2
hodiny	28	30	2	2	0	0	0
hračka	79	80	1	1	0	0	0
hudební nástroj	52	52	0	0	0	0	2
keramika	998	1018	20	10	9	1	5
knihovna	87	87	0	0	0	0	2
lékárna, drogerie	307	309	2	2	0	0	3
lékařství	0	0	0	0	0	0	0
liturgie	282	282	0	0	0	0	2
nábytek	355	360	5	3	2	0	11
numismatika	127	127	0	0	0	0	0
obraz	731	732	1	0	0	1	8
obraz na skle	45	45	0	0	0	0	2
plastika	63	63	0	0	0	0	1
reprodukční technika	148	149	1	1	0	0	4
sklo	902	912	10	8	2	0	12
služba	70	89	19	7	3	9	2
stavební prvek	82	82	0	0	0	0	0
svítilno	228	232	4	2	2	0	2
škola, kancelář	228	231	3	3	0	0	10
šperk, bižuterie	1	1	0	0	0	0	0
textil	3445	3463	18	5	13	0	48
textilní doplněk	962	965	3	0	3	0	128
textilní pomůcka	439	439	0	0	0	0	189
transport	87	88	1	1	0	0	2
vosk	0	0	0	0	0	0	0
zábava, sport	103	103	0	0	0	0	30
zbraň, myslivost	23	23	0	0	0	0	0
zemědělství	1172	1177	5	0	2	3	202
zpracování vláken	275	275	0	0	0	0	12
zvykosloví	536	537	1	0	0	1	8
živnosti a řemesla	1429	1464	35	0	34	1	110
volná ič (nezařazena)		2					

název podsbírký	stav k 31. 12. 2012 (inv. č.)	stav k 31. 12. 2013 (inv. č.)	Přrústek celkem za rok 2013	Z toho z darovacích smluv (za 2013)	Z toho z kupních smluv (za 2013)	Ostatní nárúst (vlastní činnost, anonymní dary ...)	Odepsáno
-----------------	----------------------------------	----------------------------------	--------------------------------	--	-------------------------------------	---	----------

podsběrka - Písemnosti a tisky							
Divadelní hry	472	472	0	0	0	0	0
Genealogie	136	136	0	0	0	0	0
Kartografie	91	91	0	0	0	0	0
Pohlednice	8782	8860	78	78	0	0	0
Pozůstalost	19599	19639	40	6	34	0	20
Propagační materiály	1665	1671	6	0	6	0	8
Rožnov	1560	1560	0	0	0	0	5
Řemesla	236	238	2	0	2	0	5
Skleněné desky	175	175	0	0	0	0	0
Spolky	272	272	0	0	0	0	1
Staré foto	3734	3734	0	0	0	1	0
Školství	58	58	0	0	0	0	4
Štočky	243	243	0	0	0	0	0
VMP	1595	1595	0	0	0	0	3
Volby	52	52	0	0	0	0	0
Vyhlášky	62	63	1	0	1	0	0
Výstavy	54	54	0	0	0	0	0
Ostatní	7275	7275	0	0	0	1	5

Pozn. Počty předmětů v jednotlivých skupinách zjišťovány s ohledem na některé zdvojené skupiny, kdy za hlavní, z hlediska příslušnosti danému kurátorovi a započítání takového předmětu jen jednou, je považována za rozhodující skupina uvedená první v pořadí.

Předměty byly zapsány do přírůstkové knihy, postupně nahlášeny do CES, zaevidovány do inventární knihy v počítačové podobě a předány konzervačnímu oddělení k ošetření a následné fotografické dokumentaci. Po ošetření byly vrácené sbírkové předměty postupně ukládány do určených depozitářů.

8.1.3. Práce se sbírkou Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm

Podsběrka Etnografická a Podsběrka Dokumentace muzea v přírodě

Pracoviště je umístěno v ředitelské budově, detašovaná pracoviště Centrálního depozitáře a expoziční areály muzea, Sušák – výstavní prostory.

V roce 2013 byl sbírkový fond obohacen o sběry obrazů (J. Nývlt), keramiky (Hauser, Kudělka, Solařík, Jaroněk), textilu (šátky, čepce, oděvy), kraslic, obchodních obalů, řemeslného nářadí (na vyplétání nábytku, vybavení domácnosti, nábytku, plastik (řezbář z Hejova nožíku), hraček.

Významný je nový soubor galanterních věcí pocházející od významné rodiny Jurajdů z Rožnova p. R.

Podsbírka Etnografická (počty inventárních čísel)	
stav podsbírky k 31. 12. 2012	66991
přírůstky během 2013	441
stav podsbírky k 31. 12. 2013	67432

Podsbírka Dokumentace muzea v přírodě (počty inventárních čísel)	
stav podsbírky k 31. 12. 2012	19034
přírůstky během 2013	133
stav podsbírky k 31. 12. 2013	19167

Podsbírka Písemnosti a tisky

Sbírkový fond byl rozšířen o 127 ks přírůstků. Obsahově se jedná zejména o skupinu místopisných pohlednic (Bečvy, Radhošť, Karlovice, Soláň atd.), dále byla rozšířena a doplněna pozůstalost ředitele rožnovské košíkářské školy Bohumíra Kramoliše, pozůstalost bývalého ředitele VMP Arnošta Kubeši a také pozůstalost sourozenců Jaroňkových. Obohacena byla i podskupina myslivost. Z etnografické podsbírky bylo převedeno do podsbírky Písemnosti a tisky celkem 6 ks různých plakátů, diplomů a uznání.

Podsbírka Dokumentace muzea v přírodě (počty inventárních čísel)	
stav podsbírky k 31. 12. 2012	46061
přírůstky během 2013	127
stav podsbírky k 31. 12. 2013	46188

Práce	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Celkem
Přírůstky A položky	8	0	0	0	0	0	119	0	0	0	0	0	127
Přírůstky R položky	0	0	13	0	0	1	0	0	0	0	0	0	14
Vklad dat do PC - A	50	39	0	50	0	0	119	0	0	0	0	0	258
Vklad dat do PC - R	0	0	13	0	0	1	0	0	0	0	0	0	14
Skenování - negativ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skenování - plošné	76	57	229	15	43	58	612	168	0	9	14	0	1281
Vypalování	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Excerptce	6	8	17	11	5	4	9	10	5	2	2	0	79
Opravy a revize	8732	228	488	403	5	713	199	548	13	195	27	0	11551
Výpůjčky „A“ interní	598	786	238	47	325	529	3642	592	0	358	169	0	7284
Výpůjčky „A“ externí	72	63	974	7	3	60	4	0	0	2	0	0	1185
Výpůjčky „R“ interní	1	17	12	3	13	3	2	3	0	5	12	0	71
Výpůjčky „R“ externí	20	21	7	4	12	4	16	1	2	0	0	0	87
Badatelé - interní	12	18	11	15	4	6	17	10	2	0	5	0	100
Badatelé - externí	9	9	6	5	10	3	14	9	4	2	5	0	76

Rukopisy

Pomocný fond Rukopisy je rozšiřován především odbornou a výzkumnou činností pracovníků VMP (výzkumné zprávy, výstupy z grantových projektů, výstavy atd.) a také činností studentů VŠ (seminární, bakalářské a magisterské diplomové práce).

R- Rukopisy (počty inventárních čísel pomocného fondu)	
stav pomocného fondu k 31. 12. 2012	710
přírůstky během 2013	14
stav pomocného fondu k 31. 12. 2013	724

Fotodokumentace

Do fondu fotoarchivu jsou zařazeny negativy základní řady N, negativy řady P (fotodokumentace sbírkových předmětů), diapozitivy, pozitivy a digitální fotografie. Standardně probíhaly excerpce fotografií a diapozitivů, výroba černobílé fotografie sb. předmětů – viz výkazy jednotlivých měsíců. Tematicky se vztahovaly na propagaci VMP, webové stránky VMP, projekty, publikační činnost a pro jiné subjekty. Tato činnost je velmi náročná na čas a přesnost – excerpce, připravení materiálů a jejich zpětné zařazení materiálů. Práce se postupně zjednodušuje postupnou digitalizací fotografií, negativů a diapozitivů. Souběžně s digitalizací byla prováděna běžná provozní činnost ve fotoarchivu – zapisování přírůstků do knih a počítače, číslování negativů, rozstříhání negativů na pásy a uložení, skenování filmů a fotografií, zpracování skenů (číslování, ořezání, zmenšení do formy náhledu a přiřazení ke kartě v systému Bach), zpětné doplňování elektronické evidence, excerpce, badatelská činnost.

Činnost	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Celkem
Vyvolávání - čb. film	7	5	4	2	4	5	6	2	2	7	8	2	54
Vyvolávání - bar. film	5	7	4	5	9	11	20	21	10	7	0	6	105
Foto sbírky	30	97	129	0	0	111	0	0	72	135	172	0	746
Foto jiné	140	198	151	170	193	199	183	210	150	100	89	180	1963
Foto digi	200	350	365	399	450	430	800	750	685	330	672	428	5859
Foto digi - zařaz.	150	278	340	334	385	400	750	700	630	300	600	400	5267
Výroba černobílé foto	72	422	72	0	0	0	0	46	144	0	72	216	1044
Výroba barevné foto	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Diafilm	1	0	1	1	1	0	1	0	0	0	1	0	6
Skenování filmů (snímky)	432	473	288	252	540	576	936	756	402	360	288	108	5411
Ořez a úpravy skenů (snímky)	432	468	270	248	504	576	836	756	366	330	288	108	5182
Popis skenů (snímky)	664	288	263	240	504	540	800	672	108	300	270	72	4721

Negativy N

Počtem největší evidenční řada. Tematicky obsahuje fotodokumentaci historie VMP, terénní výzkumy a ve svých nejstarších počátcích i fotodokumentaci sb. předmětů VMP a reprodukci archivních dokumentů. V roce 2013 pokračovala i nadále inventarizace – doplňování popisu snímků, kontrola negativů, spárování metadat (přiřazování skenů, textových informací). V rámci služeb a servisu pro média byla v roce 2013 vytvořena

databanka fotografií VMP. Tematicky obsahuje fotodokumentaci areálů VMP včetně Pusteven, jednotlivých expozic a programů probíhajících v rámci Valašského roku.

N - Negativy (počty inventárních čísel pomocného fondu)	
stav pomocného fondu k 31. 12. 2012	141215
přírůstky během 2013	3909
stav pomocného fondu k 31. 12. 2013	145124

Negativy P

Tematicky obsahuje fotodokumentaci sbírkového fondu VMP. V roce 2013, kromě zpracování přírůstků, pokračovala inventarizace nejstarší fotodokumentace sb. předmětů, pořízená koncem 60. a počátkem 70. let minulého století. Náročné provádění kontroly jednotlivých snímků a jejich popisu, číslování sb. předmětu na snímku včetně srovnávání informací s inv. knihami jednotlivých podsbírek v CES a spárování metadat (přirázování skenů, textových informací).

P - Negativy (počty inventárních čísel pomocného fondu)	
stav pomocného fondu k 31. 12. 2012	58251
přírůstky během 2013	428
stav pomocného fondu k 31. 12. 2013	59027

Diapozitivy D

Tematicky obsahuje různorodý žánr záběrů – historie VMP, sbírkové předměty, záběry z terénních výzkumů aj. Nové přírůstky jsou ukládány v pergamen zásobnících a šanonech. Jsou řazeny chronologicky v rámci ročních přírůstků. Celý fond není ještě zcela digitalizován. Vše se odvíjí od personálních kapacit oddělení dokumentace a finančních prostředků VMP. Nezpracováno i nadále zůstává cca 3100 položek. Problematickým při zpracování této části fotoarchivu je různorodý formát, navíc v diarámečku.

D - Diapozitivy (počty inventárních čísel pomocného fondu)	
stav pomocného fondu k 31. 12. 2012	3205
přírůstky během 2013	0
stav pomocného fondu k 31. 12. 2013	3205

Digitální fotografie Dg

Jedna z číselných řad fotoarchivu VMP. Tematicky obsahuje fotodokumentaci historie VMP, terénní výzkumy, reprodukce dokumentů. Je pořizována digitálními fotoaparáty a skenery VMP. V roce 2009 bylo zahájeno zpracování této databáze (vytvoření aplikace v BACH systému, zařazení do systému aj.). Celá databáze představuje cca 15000 položek. Pořízené snímky jsou uloženy v datových úložištích VMP. Jsou řazeny časově a tematicky. Časový schodek ve zpracování (elektronický zápis v systému BACH, přiřazení obrazových a textových metadat) se v roce 2013 se nepodařil snížit. Vše se

odvíjí od personálních kapacit oddělení dokumentace a finančních prostředků VMP.

Dg – Digitální fotografie (počty inventárních čísel pomocného fondu)	
stav pomocného fondu k 31. 12. 2012	3500
přírůstky během 2013	23
stav pomocného fondu k 31. 12. 2013	3523

Digitální fotografie a skeny sbírek E

Od roku 2013 nově zavedená evidenční řada. Tematicky obsahuje digitální dokumentaci pořízenou digitálními fotoaparáty a skenery. Navazuje na fotodokumentaci sbírek VMP (negativy řady „P“). Jedna z číselných řad fotoarchivu VMP.

E - Digitální fotografie a skeny sbírek E (počty inventárních čísel pomocného fondu)	
stav pomocného fondu k 31. 12. 2012	0
přírůstky během 2013	382
stav pomocného fondu k 31. 12. 2013	382

Činnost fotoarchivu	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Celkem
Přírůstky N (ks)	264	191	382	539	59	527	340	794	244	0	299	0	3569
Přírůstky P (ks)	69	52	89	90	0	117	0	0	0	24	335	0	776
Diafilm – D (ks)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Excerpce – VMP	646	2753	3251	5723	565	1131	497	387	489	1607	1055	125	18229
Excerpce – ostatní	131	741	353	20	10	15	117	67	253	45	5	30	1787
Skenování filmů (snímky)	25	46	36	60	25	72	15	29	36	56	5	0	405
Skenování foton. (plošné)	0	160	369	100	71	155	0	13	116	25	50	5	1064
Úprava foton. po skenu	70	248	524	160	155	287	25	54	128	80	55	5	1791
Bach - vkládání náhledů, úpravy	395	262	206	539	59	527	843	1074	514	417	229	36	5101
Lepení foto	36	0	0	0	0	0	0	0	72	0	65	69	242
Vkládání dat do PC – "N"	264	191	382	539	59	527	340	794	244	0	299	0	3569
Vkládání dat do PC – "P"	788	123	123	179	0	157	503	273	528	441	335	36	3486
Vkládání dat do PC – "D"	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oprava, doplňování údajů - Bach	1252	182	622	245	15	790	603	1910	1133	799	442	51	8044
Badatelé	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	1	0	5

Knihovna

Fond je tvořen: knihy, periodika a časopisy (vlastní knihovna), soubor AV médií, fond staré filmy, v rámci evidované sbírky v CES skupina staré tisky a knihovna. Zpracování fondu je realizováno v knihovním programu Clavius včetně výstupu na webových stránkách VMP (on-line katalog knižního fondu). V rámci badatelských standardů byl v roce 2013 vytvořen tematicky soubor publikací Muzeí v přírodě (tuzemských a zahraničních) včetně bibliografie. Je

uložen v badatelně knihovny. Standardně byly prováděny běžné provozní úkoly – nákup nových knih, evidence, vazba knih, časopisů a periodik. Časově a pracovní bylo náročné vyřizování badatelské agendy – interní a externí (zvýšený nárůst). Vracení AV médií od TV NOE bylo vyřešeno částečně (z 30 položek bylo vráceno pouze 5). V rámci požadavků byla otvírací doba pro badatele stanovena na pátek od 10,00 – 17,00 hodin. Byly zrušeny výpůjčky knižního fondu pro veřejnost – pouze prezenčně.

Knihovna – knižní fond (K) a AV média (AV)	
stav knižního fondu k 31. 12. 2012	19103
přírůstky během 2013	112
stav knižního fondu k 31. 12. 2013	19114
stav fondu AV média k 31. 12. 2012	785
přírůstky během 2013	5
stav fondu AV média k 31. 12. 2013	790

Činnost	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Celkem
Přírůstky K (svazky)	15	5	17	3	6	10	11	20	14	10	1	0	112
Přírůstky AV (ks)	12	4	0	0	0	2	6	12	0	14	14	0	64
Přírůstky VKF	9	0	9	0	0	0	0	0	0	0	3	0	22
VKF - rozesílání	3	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	11
Povinné výtisky	0	0	0	23	0	0	0	0	0	0	12	0	35
Evid.ence odebíraných periodik (titul)	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	0	36
Badatelé - interní	13	13	13	14	15	16	17	19	19	20	22	0	181
- počet návštěv	41	19	24	32	37	32	34	21	19	22	19	0	300
- interní výpůjčky	112	83	92	118	129	112	110	109	128	132	126	0	1251
Badatelé - externí	8	8	8	9	11	12	13	17	20	21	22	0	149
- počet návštěv	12	9	16	17	22	23	21	18	19	18	16	0	191
- prezenční výpůjčky	98	59	94	129	142	157	151	161	204	198	167	0	1560
Meziknihovní výpůjční služba – svazky	4	0	0	0	4	8	2	0	0	2	2	0	22
Vkládání dat do PC	78	36	56	39	39	48	62	64	41	47	37	0	547
Vkládání dat do PC – Bach II. st. dokumentace	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Katalogizace	0	0	20	39	39	36	26	28	15	11	1	0	215

ÚLUV

Zpracování pomocného sb. fondu ÚLUV – přepisy stávající sbírkové dokumentace (karty druhé dokumentace včetně kompletace v systému BACH, skenování dokumentačních karet ÚLUV). Zpracovávání - tiskové potřeby VMP. Tvorba CD – pojmosloví řemesel dle požadavků interních a externích žadatelů, práce na grantech – dle požadavků odborných pracovníků (textový editor, skenování). Práce dle požadavků kurátorů – revize sb. fondu. VMP. Depozitář je umístěn ve Frenštátě p. R. v nových prostorech – třídění a zařazování dokumentačních karet, výpomoc při stěhování.

Evidenze vychází z původní evidence ÚLUV tak, aby byla kompatibilní s ostatními částmi bývalého fondu ÚLUV (Národopisné oddělení NM Praha) uloženého dříve v Uh. Hradišti. Výstup pro veřejnost – on-line katalog sbírek VMP (Vademecum) na webových stránkách VMP.

ÚLUV (počty inventárních čísel pomocného fondu)	
stav pomocného fondu k 31. 12. 2012	33280
přírůstky během 2013	1134
stav pomocného fondu k 31. 12. 2013	34414

Činnost	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Celkem
Vkládání dat do PC	88	77	20	86	235	173	212	87	0	76	168	0	1222
Opravy a revize karet	148	210	208	68	123	121	38	99	398	235	19	48	1715
Skenování	486	487	579	535	246	465	331	216	564	551	324	120	4904
Vypalování (ks)	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2
Přepis textů (strany)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	76	0	0	76
Excerpce	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Badatelé - interní	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Badatelé - externí	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Evidenze, katalogizace a revize sb. předmětů

Evidenční činnosti probíhají průběžně. Přírůstky schválené na jednání Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost byly zpracovány, zaevidovány a předány Oddělení péče o sbírky.

Průběžně kurátoři doplňují údaje druhostupňové dokumentace (druhostupňová evidence vedena elektronicky systémem Bach), v roce 2013 byly doplněny popisy u cca 6900 inventárních čísel.

V průběhu roku 2013 byl aktualizován Režim zacházení se sbírkovými předměty, ve spolupráci s muzejním právníkem vstoupily v platnost nové formuláře darovacích a kupních smluv na nové sbírkové předměty, bohužel se stále nepodařilo inovovat podobně formulář výpůjčních smluv, tak aby mohl být vložen do nové verze systému Bach a následně by tato nová verze byla využívána kurátory pro vypracování výpůjček.

Podle nového pokynu z MKČR byly ve spolupráci s firmou Bach tiskové sestavy karet druhostupňové evidence opatřeny číslem sbírky v CES pro jednoznačnou identifikaci.

V roce 2013 začala druhá revizní dekáda. V průběhu následujících deseti let bude průběžně docházet k revizi všech sbírek, část revizí bude spojena se stěhováním sbírkových předmětů do nových úložných systémů v centrálním depozitáři.

Seznam revidovaných sbírkových předmětů za rok 2013	
skupina	počet inventarizovaných inv. čísel
Podsbírka Etnografická a Dokumentace muzea v přírodě	
zbraň a myslivost	132
hračka	499
obraz (podskupina exlibris)	2639
živnosti a řemesla (podskupina dýmkařství)	850
domácnost	1566
textil	2184
plastika	864
<i>celkem podsbírka</i>	<i>8734</i>
Podsbírka Písemnosti a Tisky	
pozůstalost	4032
propagační materiály	44
plakáty	115
Rožnov	141
řemesla	274
spolky	473
staré foto	201
ostatní	157
<i>celkem podsbírka</i>	<i>5437</i>
CELKEM	14171

Celkem bylo v roce 2013 inventarizováno 14.171 inventárních čísel výše uvedených skupin sbírkového fondu Valašského muzea v přírodě. Jedná se o 10,7 % inventarizovaných sbírek z celkového počtu (k 31. 12. 2013) 132.787 inv. čísel.

Přehled realizovaných revizí v II. dekádě inventarizačního cyklu (2013 – 2022)		
rok	celkový počet	% stavu k 31. 12. daného roku
2013	14171	10,7
2014		
2015		
2016		
2017		
2018		
2019		
2020		
2021		
2022		

8.2. DIGITALIZACE

V současné době (k 31. 12. 2013) je ve VMP elektronicky zpracovávána základní evidence sbírkových předmětů pomocí SW ProMuzeum Profi od

společnosti Bach systems s.r.o. Olomouc. Aktuální stav digitální dokumentace sbírkových předmětů je následující:

Počet sbírkových předmětů zapsaných v rámci sbírky VMP v CES	
Podsbírka etnografická	67 432 inv. čísel
Podsbírka dokumentace VMP	19 167 inv. čísel
Podsbírka písemnosti a tisky	46 188 inv. čísel
Celkem	132 787 inv.čísel
Elektronicky evidováno	132 787 inv.čísel

SPÁROVÁNÍ DAT				
počet inv. č. k 31. 12	počet inv. č. digitalizovaných (k 31. 12.)	počet inv. č. digitalizovaných (%)	počet inv. č. nedigitalizovaných, zůstatek (k 31. 12ú)	počet inv. č. nedigitalizovaných, zůstatek (k 31. 12)
Podsbírka etnografická - 2012				
66991	19708	29,4	47283	70,6
Podsbírka dokumentace VMP - 2012				
19034	2691	14,1	16343	85,9
Podsbírka písemnosti a tisky - 2012				
46061	2712	5,9	43349	94,1
Podsbírka etnografická - 2013				
67432	21462	31,8	45970	68,2
Podsbírka dokumentace VMP - 2013				
19167	3062	16	16105	84
Podsbírka písemnosti a tisky - 2013				
46188	2768	6	43420	94

Digitalizace probíhá v rámci Koncepce dokumentace a evidence movitého kulturního dědictví v digitální podobě a Směrnice k tvorbě a správě digitální

dokumentace ve VMP. Činnost byla zaměřena spárování dat sbírek VMP v CES včetně inventarizace negativů N a P. Na činnosti se podíleli interní (zpracování přírůstků sbírek) a externí pracovníci (snížení časových deficit ve spárování dat dříve pořízených sbírek). Činnost – výkaz viz níže. Rozhodujícím impulzem jsou vždy finanční prostředky VMP. V roce 2013 byla na tuto činnost vyčleněna částka 27 000,- Kč – na OON.

Cíle digitální dokumentace sbírkových předmětů:

- shromáždění co největšího množství textových a obrazových informací napomáhajících identifikaci předmětů a jevů pro potřeby evidence a v případě krádeže nebo ztráty umožňujících shromáždění dostatečného souboru informací sloužících k následné identifikaci předmětu;
- zaznamenání okolností, místa původu, prostředí (např. sociálního), z něhož sbírkový předmět pochází, obohatí soubor informací s ním spjatý a umožní jej zařadit do širšího kontextu;
- zajištění odpovídajícího množství informací v digitální podobě sníží riziko poškození sbírkového předmětu při časté manipulaci, využití pro studijní a badatelské účely, pro potřeby, dlouhodobé prezentace apod.;
- zpřístupnění maximálního množství informací o předmětu a sbírkových fondech odborné i laické veřejnosti v rámci dostupných databázových souborů;
- zaznamenání konzervačních a restaurátorských prací a technologií;
- zajištění odpovídajícího souboru textových a obrazových informací v digitální podobě umožní částečnou náhradu sbírkového zcizeného či nevratně poškozeného sbírkového předmětu, případně umožní pořízení jeho kopie či rekonstrukce;

Cíle digitální dokumentace jevů:

- zachycení událostí významných z hlediska funkce organizace jako paměťové instituce;
- v rámci naplňování Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu ze dne 11. června 2005 zahrnuje dokumentaci projevů, událostí a dokladů tradiční lidové kultury sběrné oblasti VMP (lidová architektura, zvykosloví, způsob obživy aj.);
- dokumentace tradičních technologií a jejich odborné rekonstrukce a prezentace.

BACH - modernizace systému Bach – probíhá dle požadavků VMP průběžně. Servis těchto systémů je bez problémů. Koordinovanost je na vysoké úrovni. V rámci rozšíření badatelských standardů VMP, byl v druhé polovině roku uveden do činnosti on-line katalog sb. fondu VMP. Webová aplikace Vademecum je určena odborné a laické veřejnosti a je postupně aktualizována o nová data.

Přehled digitalizace ve VMP v roce 2013													
Práce	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Celkem
Sken negativy celkem	457	519	324	312	565	648	951	785	438	614	293	144	6050
Neevidovaný sken negativy	210	238	107	89	134	194	116	179	110	124	85	26	1612
Evidovaný sken, ořez, uložení náhledu	247	281	217	223	431	454	835	606	328	490	208	118	4438
Z toho Fojtášková	25	46	36	46	25	72	15	10	36	56	5	0	372
Z toho Hrůzková	0	0	0	14	0	0	0	19	0	0	0	0	33
z toho Kolář	432	473	288	252	540	576	936	756	402	558	288	144	5645
Plošné skenování													
Z toho Ulrichová	486	487	579	535	246	465	331	216	564	551	324	120	4904
Z toho Fojtášková	0	150	366	100	71	130	0	13	53	10	25	5	923
Z toho Cvikl	41	15	10	0	42	10	10	15	24	0	0	0	167
Z toho Duda	184	178	264	223	364	0	374	105	248	324	482	89	2835
Z toho Hrůzková	0	10	3	0	0	25	0	0	63	15	25	0	141
Z toho externě Jakubík	0	0	0	0	660	0	0	0	0	0	0	660	1320
Z toho externě Cviklová	0	0	0	0	0	660	0	0	0	0	0	0	660
Z toho externě Kolář	0	0	0	0	660	0	0	0	0	0	0	0	660
Z toho externě Pechal	0	0	0	0	500	0	0	0	0	0	0	0	500
Z toho externě Rára	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	264	264
Skenery celkem	711	840	1222	858	2543	1290	715	349	952	900	856	1138	12374

8.3. PREZENTACE SBÍRKOVÝCH FONDŮ

Prezentace sbírkových fondů je uskutečňována v několika rovinách. V první řadě jsou sbírky exponovány v objektech jednotlivých expozičních areálů VMP. Každý areál má svého garanta, který provádí kontrolu sbírek (před začátkem sezóny), předání areálu provoznímu útvaru, úpravu expozic v souladu s potřebami zvykoslovného roku.

V objektu Panská sýpka pokračovala i nadále výstava „Řeznické řemeslo“. Ve vstupním prostoru Sušáku je nainstalována stálá expozice „Městečko pod Radhoštěm“, v prvním patře pokračovaly dlouhodobější výstavy – Malovaná jizba a Výtvarné umění na Valašsku II. Ve velkém a malém výstavním sále v 1. patře a v konferenčním sále se během roku vystřídal několik krátkodobých výstav.

Další formou zpřístupňování sbírkových fondů VMP jsou zápůjčky na výstavy jiným převážně muzejním institucím a služby poskytované badatelům.

V neposlední řadě probíhá tato prezentace prostřednictvím programů Valašského roku, jejichž velikým kladem je ukazování minulosti nejen prostřednictvím samotných předmětů, ale i činností, ke kterým sloužily, nebo např. ukázkou krojů ve své celistvosti a užívání. Tato forma je poměrně náročná z hlediska přípravy a následné údržby daných předmětů, v mnoha případech se jedná o početné skupiny. Na tyto aktivity bylo interně zapůjčeno více než 830 předmětů.

V roce 2013 se útvar také zap ožil do prezentace sbírkových fondů, tradičních činností a muzea jako takového prostřednictvím veletrhů „Infotherma“ a „Festival chutí“.

V průběhu roku 2013 bylo ve VMP uspořádáno 7 výstav. 4 výstavy byly připraveny ze sbírkových fondů muzea a 3 výstavy připraveny na základě výpůjček z jiných muzeí nebo soukromých osob.

Výstavy realizované v roce 2013 – z vlastních sbírek:

- prosinec 2012 – únor 2013 – **Výstava Betlémů** – prezentace Betlémů ze sbírek Valašského muzea (autor: Mgr. Petr Lidák)
- **Tři století cyrilometodějské tradice**: výstava k 1150 výročí příchodu slovanských věrozvěstů na území Moravy, březen – listopad 2013 (autor PhDr. R. Hasalík)
- **Světlo a zvuk** – výstava hraček zapůjčená do Polska červen – srpen (autor Mgr. P. Lidák).
- říjen 2013 - **Úroda z polí, zahrad a sadů aneb Valašský hortikomplex** – výstava prezentující plody původních polních plodin regionu Valaška (autor: M. Románek, ve spolupráci s Výzkumnými ústavem rostlinné výroby)

Výstavy realizované v roce 2013 – zapůjčené, nebo z privátních sbírek:

- **Světlo a zvuk** – výstava hraček zapůjčená do Polska červen – srpen (autor Mgr. P. Lidák).
- **figura a portrét** - autorská výstava regionálního řezbáře a sochaře Mg art Martina Gaji, duben – červenec 2013.
- **Slovenské insitné umenie zo Srbska** - výstava realizovaná během MFF Jánošíkův dukát. Prezentace současné srbské regionální výtvarné tvorby, srpen 2013
- **Ohlédnutí za Rožnovskými slavnostmi 2011** – fotografická výstava sdružení K9, která prezentovala průřez MFF Rožnovské slavnosti 2011, červenec 2013

Dlouhodobé expozice z vlastních sbírek:

- **Řeznické řemeslo** je výstava umístěná v prostorách tzv. Panské sýpky z Horní Suché představující práce řezníků na maloměstě (autor: Mgr. Václav Michalička, od 2005).
- **Městečko pod Radhoštěm** (autor scénáře: PhDr. Daniel Drápala, Ph.D., od - prosinec 2010).

- **Výtvarné umění na Valašsku II.**, expozice zaměřena na prezentaci výtvarného umění Valaška v období let 1920 - 1945 – (autoři: Mgr. Petr Liďák, PhDr. Karel Bojar, od srpna 2011)
- **Malovaná jizba** - prezentace lidové tvořivosti – folklórního svérázu na předmětech denní potřeby v minulosti (nábytek, domácnost), autoři: Mgr. J. Tichá, Mgr. P. Liďák)

V expozicích VMP (expoziční areály Dřevěné městečko, Mlýnská dolina, Valašská dědina) je celkem instalováno 4226 sbírkových předmětů různé povahy, které procházejí každoroční kontrolou při předávání a následném podzimním přebírání expozičních areálů od provozního úseku.

Pravidelnou součástí prezentace byla také v roce 2013 spolupráce nejen s domácími periodiky, ale také s rozhlasem (ČRo Ostrava, Olomouc, Brno) a televizí (TV Beskyd, ČT Praha, ČT Ostrava).

Přehled o výpůjčkách sb. předmětů za účelem realizace výstav v roce 2013

Název podsbírký	Zápůjčka		Název výstavy	Instituce
	interní	externí		
podsbírka etnografická				
betlém	412		Vánoční výstava	VMP
cín a jiné kovy	1		Tři století cyrilometodějské tradice	
domácnost		2	Kůra, lýko, choroše....	Muzeum Novojičínska, Muzeum Těšínska
		7	Prababička v kuchyni	Muzeum regionu Valašsko
	10		Interiér na Rožnovsku	VMP
		4	vánoční interiér	Spolek rožnovských žen
drobný tisk	7		Tři století cyrilometodějské tradice	VMP
hračka		1	Kůra, lýko, choroše....	Muzeum Novojičínska, Muzeum Těšínska
		85	Tradiční hračka 2013	Regionalny osrodek kultury v Bielsko-Bialej
hudební nástroj		4	Kůra, lýko, choroše....	Muzeum Novojičínska, Muzeum Těšínska

		1	Památník F.Palackého	Muzeum Novojičínka, dlouhodobá zápůjčka
keramika	37		Výtvarné umění na Valašsku II.	VMP
	71		Interiér na Rožnovsku	VMP
	2		Tři století cyrilometodějské tradice	VMP
		5	vánoční interiér	Spolek rožnovských žen
liturgie	3		Tři století cyrilometodějské tradice	VMP
		6	expozice k dějinám Oder	Město Odry
	3		Interiér na Rožnovsku	VMP
nábytek		1	interiér NPG	Kateřina Růčková, Dolní Bečva
		2	Kůra, lýko, choroše....	Muzeum Novojičínka, Muzeum Těšínska
		2	expozice k dějinám Oder	Město Odry
		13	expozice - zámek Kunín	Muzeum Novojičínka
		1	expozice zámek Kinských	Muzeum regionu Valašsko
		6	Prababička v kuchyni	
		77	Interiér na Rožnovsku	VMP
		1	Výtvarné umění na Valašsku II.	VMP
		4	Infotherma	Agentura Infopres
		4	Dovolená a region	Ostravské výstavy a.s.
		3	Karneval chutí	
numismatika	1		Tři století cyrilometodějské tradice	VMP
obraz		14	zhotovení kopií	Marie Chlebovská, Zubří - pokračování z r. 2011

	2		Vánoční výstava betlémů	VMP
	10		Tři století cyrilometodějské tradice	VMP
	7		Interiér na Rožnovsku	VMP
	70		Výtvarné umění na Valašsku II.	VMP
plastika		1	Kámen kolem nás	Muzeum Těšínska
		3	expoze k dějinám Oder	Město Odry
		3	expoze kostela Nejsvětější Trojice ve VM	Muzeum regionu Valašsko
		93	Vánoční výstava betlémů	VMP
		2	Výtvarné umění na Valašsku II.	VMP
		15	Interiér na Rožnovsku	VMP
		3	Tři století cyrilometodějské tradice	VMP
sklo	1		Tři století cyrilometodějské tradice	VMP
stavební prvek		5	expoze k dějinám Oder	Město Odry
	2		Interiér na Rožnovsku	VMP
	1		Tři století cyrilometodějské tradice	VMP
svítilo	2		Interiér na Rožnovsku	VMP
Škola a kancelář		4	Památník F. Palackého	Muzeum Novojičína
textil		14	Vyšíváno jehlou a dlátem	Město Zubří
	2		Výtvarné umění na Valašsku II.	VMP

	2		Tři století cyrilometodějské tradice	VMP
	60		Interiér na Rožnovsku	VMP
textilní doplněk		1	Kůra, lýko, choroše....	Muzeum Novojičínka, Muzeum Těšínska
transport	1		Interiér na Rožnovsku	VMP
zemědělství		6	Kůra, lýko, choroše....	Muzeum Novojičínka, Muzeum Těšínska
		1	Prezentace salašnictví	FOS Rožnov p. R.
	8		Interiér na Rožnovsku	VMP
zpracování vláken		1	zprovoznění stavu	Dagmar Šimarová, Val. Mezíříčí
zvykosloví	3		Tři století cyrilometodějské tradice	VMP
živnosti a řemesla		4	Za dlouhých zimních večerů	Muzeum města Tišnova
		13	Infotherma	Agentura Infopres
		30	Kožané město	Obecní úřad Metylovice
		4	Kůra, lýko, choroše....	Muzeum Novojičínka, Muzeum Těšínska
	73		Interiér na Rožnovsku	VMP
podsbírka dokumentace muzea v přírodě				
domácnost	5		Interiér na Rožnovsku	VMP
		1	vánoční interiér	Spolek rožnovských žen
		1	Kůra, lýko, choroše....	Muzeum Novojičínka, Muzeum Těšínska
keramika	3		Interiér na Rožnovsku	VMP
liturgie	1		Interiér na Rožnovsku	VMP

nábytek		2	Prababička v kuchyni	Muzeum regionu Valašsko
	7		Interiér na Rožnovsku	VMP
		1	Dovolená a region	Ostravské výstavy a.s.
		1	Karneval chutí	Ostravské výstavy a.s.
obraz		2	doplnění interiéru Vaškovy hospody	Hana Tomšejová, Val. Bystřice
reprodukční technika		1	Jak se v Pekařově narodila hudba	Vlastivědné muzeum v Šumperku
škola a kancelář		2	Památník F. Palackého	Muzeum Novojičínska
textil	20		Interiér na Rožnovsku	VMP
transport	1		Interiér na Rožnovsku	VMP
		1	expoze státního zámku Valtice	NPÚ Kroměříž
zemědělství		23	Prezentace salašnictví	FOS Rožnov p. R.
		1	Kůra, lýko, choroše....	Muzeum Novojičínska, Muzeum Těšínska
	9		Interiér na Rožnovsku	VMP
živnosti a řemesla	25		Interiér na Rožnovsku	VMP
		2	Kožané město	Obecní úřad Metylovice

8.4. PROGRAM ISO

Název programu: ISO D – Preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí

Název projektu: Fotoaparát – kamera k mikroskopu Olympus s příslušenstvím

Jméno řešitele: Mgr. Gabriela Obroučková

Doba řešení: 1. 4. – 31. 12. 2013

Celkové náklady na realizaci projektu: 157 558,- Kč

Výše poskytnuté dotace: 164 000,- Kč

V roce 2013 přidělilo MK ČR dotaci z programu ISO na nákup kamery k mikroskopu. Tato kamera nám pomáhá zkvalitnit průzkum sbírkového předmětu před i během konzervátorsko- restaurátorského zásahu. Doposud jsme průzkum mohli provádět pouze pozorováním předmětu či jeho částí.

Tato kamera nám umožňuje vytvářet snímky, které posléze můžeme na monitoru počítače či fotografiích lépe pozorovat nebo konzultovat s kolegy z jiných institucí.

Název projektu: Konzervátorsko-restaurátorský zásah na soše Sv. Jana Nepomuckého a třech náhrobcích – tumbách umístěných na Valašském Slavíně v areálu Dřevěné městečko

Jméno řešitele: Mgr. Gabriela Obroučková

Doba řešení: 1. 4. – 31. 12. 2013

Celkové náklady na realizaci projektu: 254 100,- Kč

Výše poskytnuté dotace: 260 000,- Kč

MK ČR rovněž poskytlo dotaci z programu ISO na restaurování kamenných sbírkových předmětů. Všechny sbírkové předměty jsou trvale umístěny v exteriérech areálu Dřevěného městečka. Působí tedy na ně povětrnostní vlivy. Restaurátorský zásah zlepšil jednak jejich fyzický stav a současně obnovil jejich estetické kvality, tak aby nadále mohli dokreslovat expozici areálu Dřevěného městečka – sakrální areál Kostela sv. Anny a valašského slavína.

8.5. ODBORNÁ A VÝZKUMNÁ ČINNOST

Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm realizuje v rámci své odborné činnosti několik výzkumných projektů, které jsou zaměřeny na shromáždění dokumentace k uceleným sbírkovým fondům, zvykoslovím, tradičnímu způsobu zaměstnání obyvatel Valašska a Těšínska i dokladům lidové architektury ve sběrné oblasti muzea. Shromážděné informace jsou využívány při doprovodných programech v rámci Valašského roku, demonstracích zemědělských a řemeslných činností, doplňování stávajících a budování nových expozic a k odborné publikační činnosti.

8.5.1. Grantové projekty ORNK MK ČR

V roce 2013 by řešeny tyto grantové úkoly ORNK MKČR:

Název programu: Neprofesionální umělecké aktivity (ORNK)

Název projektu: O valašského primáška
(rozhodnutí MK-S 5315/2013 OE)

Jméno řešitele: Mgr. Libuše Rousová

Datum realizace: 8. – 14. 7. 2013

Celkové náklady na projekt: 110 833,83 Kč

Výše poskytnuté dotace: 35 000,- Kč

Tvůrčí dílna O valašského primáška je pracovní setkání osmi mladých nadaných houslistů, ve věku od 10- ti do 18- ti let, kteří jsou žáky lidových škol umění a zároveň jsou členy dětských cimbálových muzik.

Cílem programu je předat zkušenosti učitelů a primášů cimbálových muzik žákům, kteří se aktivně věnují hře na housle v dětských folklorních souborech a navíc mají i dobré osobnostní předpoklady pro případné vedení cimbálových muzik. Pod vedením zkušených lektorů si po dobu jednoho týdne prohlubují své hudební znalosti, dovednosti a návyky.

Lektoři pro žáky připravují portfolio, které obsahuje skladby z vybraných regionů, témata přednášek a poslechů. V roce 2013 se zaměřili na nápěvy písní vybraných regionů z ČR, Slovenska a Polska.

Personální zabezpečení:

- lektorka - Drahomíra Klimková, ČR
- lektorka - Monika Wałach, Polsko
- Zuzana Pokorná, Slovensko
- Zdeněk Tofel, ČR

Výuka probíhala v hotelu Stadion v Rožnově pod Radhoštěm, kde byli účastníci i ubytováni a měli zajištěno stravování.

Žáci byli rozděleni po dvojicích do čtyř pracovních skupin, které během dopoledne absolvovaly vždy jednu vyučovací hodinu u každého lektora. Po polední přestávce následovala poslechová hodina, připravovaná lektory a po ní následoval společný nácvik, jehož délka se upravovala podle aktuální potřeby.

Odpoledne následovaly různé volnočasové aktivity. Účastníci se seznámili s historií města a zaniklým lázeňstvím, prohlédli si Valašské muzeum v přírodě. Absolvovali přednášku F. Šulgana o hoře Radhošť – geologickém vývoji, floře a fauně.

Tvůrčí dílna mladých talentovaných houslistů se vydařila po všech stránkách. Všichni účastníci i odborní lektori byli velmi spokojeni a příznivý ohlas byl i ze strany návštěvníků koncertu a v regionálním tisku.

Název programu: Podpora tradiční lidové kultury – kategorie A (ORNK)

Název projektu: **Poznáváme Valašsko, náš kraj**
(rozhodnutí MK-S 4066/2013 OE)

Jméno řešitele: **Mgr. Libuše Rousová**

Datum realizace: **únor - říjen 2013**

Celkové náklady na projekt: **63 477,- Kč**

Výše poskytnuté dotace: **30 000,- Kč.**

V rámci tohoto projektu proběhly tři výchovně vzdělávací programy:

- Uměli Valaši fyziku?

- Obecná škola na Valašsku
- Jak žili naši předkové.

Uměli Valaši fyziku?

Termín konání: 21. – 23. 5. 2013
Místo konání: areál Mlýnská dolina, Živý dům
Cílová skupina: ZŠ, senioři
Doba trvání: od 8.00 – 12.00 h; možnost navštívení výstavy v Sušáku
Režie: Mgr. Libuše Rousová

V rámci aktualizace programové nabídky výchovně vzdělávacích pořadů byl vytvořen nový pořad, který díky svému úspěchu trvale zakotví v každoroční programové nabídce.

Hlavním cílem pořadu bylo přirozenou formou přivést návštěvníky k tomu, že jednoduché stroje byly, jsou a budou součástí lidského žití. Pomocí jednoduchého stroje si naši předci zjednodušovali námahu, přestože museli vykonat stejné množství práce. Dalším důležitým cílem bylo předvedení strojů v Mlýnské dolině, kde se přímo účastníci programu mohli přesvědčit, jak je v jednotlivých řemeslech využívali. Mlýnská dolina je vhodnou ukázkou bývalých lidských potřeb k zachování života (voda-zdroj energie; vítr – rovněž a jejich využití při práci s jednoduchými zdroji).

K utvrzení poznatků sloužila přímá účast návštěvníků např. při kování hřebů, vození trakařem, ochutnávce pagáčů upečených z mouky z pravého mlýna či lisování oleje. Každá osobní zkušenost dotyčného utvrdí v tom, že to není jednoduché a vždy to stojí práci.

Obecná škola na Valašsku

Termín konání: 4. – 6. 6. 2013
Místo konání: Valašská dědina (škola z Miloňova, chalupa z Miloňova)
Cílová skupina: MŠ, 1. stupeň ZŠ
Doba trvání pro 1 skupinu: 120 minut
Režie: Bc. Denisa Hružková

Program prezentuje způsob vyučování v minulosti. Děti se účastní praktické hodiny ve škole, zkouší si psaní na břidlicových tabulkách nebo husím brkem namáčeným do inkoustu, předčítají z dobových slabikářů a čítanek, počítají na školním kuličkovém počítadle. Pan učitel je seznámí se způsobem výuky v minulosti, s obsahem vyučování i rákoskou.

Na druhém stanovišti poznávají další dobové školní pomůcky (školní obrazy, staré sotůrky a pouzdra), dostávají pracovní listy s úlohami inspirovanými starými učebnicemi. Současně se seznamují i s dřívějšími dětskými hrami a zábavami (kuličky, tlučení špačka, hry s kloboukem, hadrovými míčky...) a vyrábějí si jednoduchou hračku – kukačku (ze skořápky, provázku a dřívka)

Jak žili naši předkové

Datum konání: 24. – 26. 9. 2013 od 8.00 do 14.30 hodin
Místo konání: areál Valašská dědina a objekt Živý dům
Cílová skupina: 2. stupeň ZŠ
Doba trvání pro 1 skupinu: 120 minut
Režie: Mgr. Helena Cviklová

Pořad „Jak žili naši předkové“ je nováčkem v programovém katalogu výchovně vzdělávacích pořadů muzea.

Cílem bylo nabídnout skupinám školních dětí informace a poznatky o životě Valachů v oblasti bydlení. Přímou v objektech lidové architektury zjišťovali účastníci informace o roubených stavbách, především o členění a vybavení obytných domů, o hospodářských stavbách a jejich rozmístění v hospodářském dvoře. Prostřednictvím vyprávění lektorky se dověděli o běžném každodenním životě obyčejných lidí ve valašské chalupě. Názornou ukázkou typického roubeného domu, jeho konstrukce a vnitřního členění byl rozkládací model roubené chalupy, se kterým účastníci pracovali.

Prohlídka jednotlivých typů architektury probíhala formou šesti zastavení v různých objektech areálu Valašská dědina, žáci svá zjištění zaznamenávali do připravených pracovních listů.

8.5.2. Grantové projekty financované z jiných zdrojů

Název programu: Nadace Děti – Kultura - Sport

Název projektu: **Domnívat se - neznamená vědět** (č. j. 866NP/11/06)
pokračování z roku 2011 (Nadace Děti + Kultura + Sport)

Jméno řešitele: **Mgr. Libuše Rousová**
Doba řešení: **březen – červen 2013**
Celkové náklady: **39650,- Kč**
Dotace: **5000,- Kč**

V rámci projektu byly v roce 2012 vytvořeny dokumentární snímky z oblasti kulturního dědictví (vycházející z aktivit VMP – výchovně vzdělávací programy), které je možné sledovat také v nabídce regionálních televizí.

Dokončení rozpracovaného projektu z let 2011 a 2012 – na DVD byly zachyceny VVP programy Velikonoce na Valašsku, Uměli Valaši fyziku? a Obecná škola na Valašsku. DVD spoty jsou jako pozvánky na program umístěny na www stránkách muzea.

8.5.3. Věda a výzkum

NAKI - Název projektu je Tradiční lidový oděv na Moravě - identifikace, analýza, konzervace a trvale udržitelný stav sbírkového materiálu z let 1850-1950.

Cílem projektu je vytvořit výsledky využitelné pro uchování, ochranu a prezentaci tradičního lidového oděvu na Moravě. Důraz je kladen na zhodnocení významu, rozmanitosti a bohatství dochovaných forem tradičního lidového oděvu. Vytvořit metodiku ochrany, konzervace a dlouhodobého uložení oděvních součástí. Výsledky budou odborné i laické veřejnosti přístupné prostřednictvím webových stránek, publikací, statí, studií.

Odpovědným řešitelem je Mgr. Martin Šimša, NÚLK Strážnice. Za Valašské muzeum je jedním z řešitelů Mgr. L. Drápalová, a další spoluřešitelé z jiných muzeí na Moravě a Masarykovy univerzity - přírodovědecká fakulty.

Výsledky za rok 2013: dokončena systematika tradičního mužského oděvu - soukenné oděvní součástky - nohavice, brunclék, kabátek, kabát, tvorba map se zanesením zjištěných údajů. Dále rozpracována systematika tradičního ženského oděvu - živůtek, kordulka, šněrovačka. V roce 2012 byla dílčím výstupem studie uveřejněná v Národopisné revue.

Interní vědecko – výzkumné a odborné úkoly

Preventivní konzervace ve výstavních a expozičních prostorách (Obroučková, Šimčíková) – interní vědecký úkol

V roce 2013 byly zpracovány naměřené hodnoty ze sedmi měřených míst (Výstavní sál 1, 2, 3, expozice Boží hrob a Klauďův kabinet ve výstavním objektu Sušák, Nový Hrozenkov 60 a Heřmanická sýpka). Údaje z dataloggerů umístěných v expozicích v Sušáku byly použity jako podklady pro žádost o přidělení finančních prostředků z programu ISO/D – Preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí na nákup zvlhčovačů vzduchu.

Vývoj a místní specifika konstrukčního, technologického a estetického řešení součástí ženského oděvu na Valašsku v 19. a 20. Století (Adamová) – interní vědecký úkol

Řešitelka prohlédla cca 400 ks jupek uložených ve fondu textilu VMP a jejich dobové vyobrazení na fotografiích či negativech rovněž z fondu VMP. Prostudovala příslušnou odbornou literaturu a uskutečnila několik rozhovorů s pamětníky.

Na základě výsledků z tohoto průzkumu provedla typizaci jupek dle krajových oblastí valašského regionu, typy stručně charakterizovala a podrobně popsala pracovní jupku z Rožnovska - z pohledu konstrukčně

technologického, výrobního a vývojového (včetně rozboru replik vyráběných pro muzejní demonstrátorky).

V roce 2013 byly jednotlivým kurátorům zadány výzkumné úkoly, převážně zaměřené na sbírkový fond VMP.

Lidová architektura – terénní výzkum pasekářské části katastru obce Valašská Polanka.

Fotodokumentovány byly především hospodářské objekty – stodoly, sušírny ovoce, chlévy, kamenné sklípky. U vybraných objektů bude realizováno jejich stavebně technické zaměření. Úkol vznikl z rozhodnutí užší poradní skupiny ředitele VMP v březnu 2013 z důvodu dostavby areálu VD právě hospodářskými budovami.

Malovaný nábytek okruh Valašské Meziříčí a Vsetín

Malovaný nábytek ve sbírce Valašského muzea v přírodě čítá více než 360 kusů, z toho kolem 40 ks pochází z Valašského Meziříčí a okolních obcí. Vedle Rožnova jde o další významné centrum, kde místní stolaři vyráběli malbou zdobený nábytek.

V roce 2013 proběhlo studium nejstarších pramenů ve Státním okresním archivu ve Vsetíně, zaměřené na dokumentaci stolařů a stolařských rodů ve Valašském Meziříčí a Krásně. Jednalo se o materiály: Cechovní kniha z r. 1755, Sčítací operáty pro Valašské Meziříčí a Krásno z let 1857, 1880, Živnostenský rejstřík z r. 1861, Živnostenský rejstřík z let 1896 – 1927. Rodná matrika Valašské Meziříčí 1858 – 1880.

Z uvedených materiálů byly pořízeny archivní rešerše, které dokládají jména nejstarších stolařů a dokumentují stolařské rody v lokalitě Valašské Meziříčí a Krásno od poloviny 18. a po celé 19. století.

Za účelem srovnání dokladů ve sbírce VMP proběhlo studium malovaného nábytku ve fondech Muzea regionu Valašsko ve Vsetíně a Valašském Meziříčí. Byla pořízena jeho fotodokumentace a získány informace z katalogizačních karet. V neposlední řadě byla provedena a doplněna druhostupňová dokumentace u dokladů z této lokality ve sbírkách Valašského muzea v přírodě.

V rámci získání obecných informací byla shromážděna literatura k tématu Malovaný nábytek z knihovny VMP.

Získané informace se staly podkladem k přípravě a zpracování dílčí studie o Malovaném nábytku z Valašského Meziříčí, stolařských rodech, charakteristice malby a její odlišnosti v rámci jiných částí Valašska.

Zpracování pozůstalosti sourozenců Jaroňkových (gobelíny, dřevoryty, keramika)

V rámci revize sbírkových předmětů doplňována druhostupňová dokumentace návrhů (čísla dekorů, motivy) a roztřídění jednotlivých motivů dřevorytů. U keramiky dokončena druhostupňová dokumentace se zaměřením na identifikaci čísel dekorovaných vzorů.

Průběžně zpracovávána heuristika pramenů a literatury k danému tématu. Zpracování rešerší z pozůstalostních materiálů k tzv. „Stolu upřímnosti“. Shromáždění a odborné zpracování předmětů vztahujících se ke gobelínové tvorbě (gobelíny, kabelky, paravány, vzorníky...), prezentace výsledků na mezinárodní konferenci Textil v muzeu/Interiérový textil v Brně. Návrh studií do zamýšlené publikace věnované sourozencům Jaroňkovým.

Zpracování konopí setého ve VMP

Pokračování výzkumného úkolu z roku 2012. Pro rok 2013 byl pokus zahájen výsevem semen konopí v areálu Valašské dědiny, a to na sousedním záhonu jako v loňském roce, na ploše cca 5 x 16 m. Celkem byly vysety 3 vzorky různého osiva. Na podzim byl porost konopí sklizen, bohužel na kvalitě se evidentně podepsala letošní nepřízeň počasí. V tomto důsledku byly rostliny výrazně tenčí a porost celkově prořídilý. Rostliny byly opět v menších svazcích usušeny a uloženy k pozdějšímu namáčení.

Byl zaznamenán rozhovor s pamětníkem zpracování konopí – panem Pavlem Kořenkem, (nar. 1944), který se ve svých dětských letech účastnil pěstování a zpracování konopí u svého děda v obci Huslenky – Kychová, okr.Vsetín a který nám mimo jiné sdělil přínosné informace k praktickému zpracování konopí.

Během léta proběhlo první zpracování usušeného konopí. Připravený materiál z roku 2012 jsme tradičně zpracovali, tzn. polámali na lamačce a pořírce; a poté pročesali na drhlenu. Následně byl získaný materiál předen na kolovrátku. Počítá se s dalším zpracováním materiálu.

Průběžně jsou ověřovány skutečnosti k výskytu konopí v našem regionu, pracuje se s literaturou nebo například s archivními materiály, poskytnutými v MZA Brno. Koncem roku 2013 byly prozatímní výsledky zpracovány do textové podoby pro sborník Museum Vivum.

Modrotiskové formy ve sbírkách VMP

V rámci projektu byly shromážděny a prostudovány materiály z knihovny a archivu VMP, které se týkají modrotisku a barvířských dílen na Valašsku (rukopisy, diplomové práce, články z časopisů Dolina Urgatina, Český lid, Vlastivědné kapitoly z Valašskokloboucka, Věci a lidé, Sborník muzejní společnosti ve Valašském Meziříčí).

Dále probíhala digitalizaci textových informací a připojování metadat do elektronické sbírkové evidence v programu BACH - zpracováno celkem 574 inventárních čísel modrotiskových forem.

Pozůstalost a dílo Františka Hlavici ve sbírkách VMP

Vytvoření katalogu sbírkového fondu VMP. Shrnutí všech informací dostupných z pozůstalosti Františka Hlavici a z dalších sb. dokumentů a artefaktů.

V roce 2013 proběhlo heuristické a bibliografické zpracování informací k zadanému tématu. Soustředování materiálů – dokumentů, archiválií a sb. předmětů – z jednotlivých podsbírek sb. fondu VMP. Byla uskutečněna selekce a třídění, proběhla kontrola přidělených inv. čísel a další činnost byla zaměřena na studium rozsáhlé osobní korespondence Františka Hlavici v rámci rodinných vztahů, styků s dalšími umělci aj.

Tradiční kultura v obci Horní Bečva v obraze fotodokumentace

Dokumentace horského mikroregionu se zaměřením na specifické rysy tradiční kultury, zvláště na podobu a proměnu krajiny, lidové architektury, způsob života, kroje, zvykosloví, ateliérové fotografie v dané sídelní lokalitě. V rámci zadaného úkolu probíhala průběžně v roce 2013 fotodokumentace obce, zaměřená na kulturní a zvykoslovné tradice. Byla realizovaná fotodokumentace programové nabídky místního obecního úřadu pro občany obce. V měsíci lednu až dubnu se jednalo o Ples sportovců, Valašský bál, pěveckou soutěž Skřivánek, Setkání Beskyďanů, Pálení čarodějnic. V měsíci květnu až srpnu se jednalo o akce - Stavění a kácení máje Haferobraní, Myslivecký výlet. V měsíci říjnu akce Uspávání Broučků. Fotodokumentace je časově a tematicky řazena a uložena ve fotoarchivu VMP.

Společenské postavení žen na Valašsku do roku 1945 v dobových a archivních dokumentech

Výzkum zaměřený na problematiku role ženy ve společnosti, jejího postavení, práv a životních osudů. Zpracování dobových dokumentů uložených ve VMP včetně vybraných sbírkových archivních zdrojů a dokumentů v SOkA Vsetín. V roce 2013 byla zpracována heuristika pramenů a literatury (materiály uložené ve VMP – sbírka Písemnosti a tisky, Knihovna VMP, internet – diplomové práce a dostupná literatura) k danému tématu. Z vybraných archivních zdrojů a dokumentů sb. fondu VMP k tématu (např. rodinné kroniky Josefa Tvarůžka a Klementa Zrůnka) byly uskutečněny excerpce jako podklad k dalšímu studiu dané problematiky. Doplňující dílčí excerpce se týkaly i dalších dokumentů, které se vážou k jednotlivým rožnovským rodům (rodina Rýglových, Rychnovských, rodina Jaroňků, Barabášů aj.)

Genealogie - zpracování rodných listů, obec Veřovice 17. - 18. století

Výzkum rané užití občanské genealogie - kořeny valašských rodů na Valašsku, zpracování rodných listů, obec Veřovice 17. - 18. století a zpřístupnění pro badatelské účely.

Proběhly excerpční práce v matričních dokladech k dané časové ose: NJ-XIII-1 (rodná matrika Štramberk, obec Veřovice 1627 – 1689), NJ-XVI-1 (rodná a úmrtní matrika Životice, obec Veřovice 1689 – 1765, oddací matrika 1690 - 1765), NJ-XVI-2 (rodná, úmrtní matrika Životice, obec Veřovice 1766 – 1784, oddací matrika 1766 - 1783). Výpisy jsou zpracovávány formou populačních (rodných listů) – zpracováno časové období od 17. st. do roku 1730. Uvedený materiál je badatelsky zpřístupněn v GCV.

Rada pro Valašský odzemek

Aktivity Rady pro valašský odzemek (dále jen RVO) v roce 2013 byly soustředěny na tři oblasti:

Prezentace a propagace valašského odzemku

Byly vytvořeny programy prezentované na akcích folklorního hnutí - *Odzemkářské legendy* pro MFF Frenštátské slavnosti 31. 8. 2013, program *Hopsa chlapani od země aneb s odzemkem do UNESCO* pro 75. besedu u cimbálu souboru Kašava 26. 10. 2013, reprízovaný pořad *Cesta odzemku z hor na pódiu* v rámci mezinárodního hudebního festivalu Setkání cimbálových muzik Valašského království ve Frenštátě p. R. 25. 5. 2013. Dále RVO organizuje nebo se spolupodílí na řadě aktivit, které prezentují valašský odzemek široké veřejnosti v rámci folklorního hnutí i kulturních akcí obecně. Aktivity v oblasti propagace a prezentace valašského odzemku se projevily také ve spolupráci s veřejnoprávními médii (Český rozhlas Brno, Česká televize Brno, Valašský deník aj.)

Doplňování a třídění materiálů v Dokumentačním centru pro valašský odzemek

V Dokumentačním centru probíhala práce spojená se shromažďováním a tříděním veškerých materiálů dokumentujících valašský odzemek. Souběžně probíhá i jejich digitalizace. V průběhu roku 2013 byly popsány desítky historických fotografií včetně identifikace osobností na nich zachycených. Většina výše popsaných aktivit prezentujících valašský odzemek je dokumentována na fotografiích nebo DVD záznamech a je badatelsky v Dokumentačním centru zpřístupněna. Rovněž pokračovalo postupné zpracovávání získaných informací z terénních výzkumů pro další badatelské zhodnocení – audionahrávky rozhovorů u nejstarší generace odzemkářů.

Školení a semináře

V roce 2013 byly pro členy souborů i ostatní zájemce připraveny vzdělávací akce - seminář zaměřený na výuku odzemkových figur, který se konal ve

spolupráci s FS Vsacan 20. 4. 2013 ve Vsetíně a 5. ročník Školy mladých odzemkářů pořádaný tradičně Valašským folklórním sdružením od 1. do 5. 7 ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm.

Rožnovská bílá výšivka

V září 2013 byla Mgr. Lenka Drápalová pověřena řešením úkolu zapsat na Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky Rožnovskou bílou výšivku v kategorii znalosti a dovednosti charakteristické pro tradiční řemeslný postup při zhotovení konkrétního artefaktu lidový řemesel jako nemateriální kulturní dědictví typické pouze pro širší region Rožnovska, v jiném regionu se neprojevující.

Za účelem sestavení Rady pro Rožnovskou bílou výšivku osloveny osobnosti působící v regionu Rožnovska obeznámené s technologickými principy či dříve odborně zpracovávající problematiku bílé výšivky.

Stanoven časový harmonogram a zahájeny práce na metodice pracovních postupů pro vytvoření návrhu zápisu Rožnovské bílé výšivky na Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky.

8.6. PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Pokračovala příprava 7. a 8. ročníku sborníku Museum Vivum (r. 2011-2012) – byly zpracovány korektury všech příspěvků a sborník byl připravený pro zpracování grafiky a tisku a zpracování překladů.

Další publikace:

TICHÁ, Jana. *Zima na Rožnovsku. Výroční zvyky a slavnosti*. Rožnov pod Radhoštěm: Městský úřad R p R, 2013, 87 s. ISBN 978-80-904851-9-8. [Rožnovské malé tisky; sv. 21.]

TICHÁ, Jana. *Jaroslav Štika (1931-2010)*. Strážnice: Národní ústav lidové kultury, 2013, 30 s. ISBN 978-80-87261-84-2. [Bibliografická příloha Národopisné revue; č. 27.]

TICHÁ, Jana. *Beskydy. Dny všední a sváteční*. Třinec: Wart, 2013, 272 s. ISBN 978-80-905079-3-7. (S M. Brandstetrovou, M. Friedlem, J. Langrem, V. Michaličkou, G. Studnickim, P. Šmírou, H. Wawreczkou.)
kap.: Výroční zvyky, s. 84-125;
kap.: Poutě a duchovní život, s. 126-157;
kap. Rodinné zvyky, s. 158-184 (S G. Studnickim.)

TICHÁ, Jana. „Svatý Jane, já ťa prosím, já to děvča dostať mosím...“ S.l.: Informační centrum Zvonice Soláň, 2013, 7 s.

TICHÁ, Jana. *Valašské míšání, velký redyk. Slavnostní výhony dobytka na pastvu na moravském Valašsku*. In: Zoomorfni tematika v lidové tradici. Uherské Hradiště: MKKK a ČNS, 2013, s. ? (v tisku)

LIĐÁK, Petr. Tradice a současnost kolářské výroby na Valašsku. *Etnologické rozpravy*, 2013, roč. 20, č. 1-2, s. 105-119.

LIĐÁK, Petr. Joža Ország Vranecký mladší. *Valašsko, vlastivědná revue*, 2013, č. 2 (31), s. 28-30.

LIĐÁK, Petr. Jiřina Veselská jubuluje. *Valašsko, vlastivědná revue*, 2013, č. 2 (31), s. 24-25.

LIĐÁK, Petr. Vzpomínka na Josefa Michalčáka, řezbáře z Nového Hrozenkova. *Valašsko, vlastivědná revue*, 2013, č. 2 (31), s. 35.

DRÁPALOVÁ, Lenka. Gobelínová produkce Jaroňkových dílen ve sbírkách Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. In: *Textil v muzeu. Soubor statí k problematice interiérový textil – reprezentační i privátní*. Brno 2013, s. 100-104.

KRAMOLIŠOVÁ, Šárka a HRŮZKOVÁ, Denisa. *Sbírkové předměty jako důležitá součást edukačních programů Valašského muzea v přírodě*. In: Acta musealia Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně. Supplementa 2013/1. Muzeum a škola. Zlín, 2013. s. 94 – 96. ISBN 978-80-87130-28-5.

8.7. PÉČE O SBÍRKOVÉ PŘEDMĚTY

V roce 2013 bylo na Oddělení péče o sbírky ošetřeno 2632 sbírkových předmětů, z toho 473 předmětů bylo nově přijatých do sbírky, 1570 sbírkových předmětů bylo ošetřeno v rámci přesunu sbírkových předmětů do nových depozitářů, na programy, zápůjčky a výstavy. Pokračovali jsme v přesunu skupiny Domácnost a Textil do nových depozitářů. V rámci přesunu skupiny Domácnost bylo ošetřeno 722 sbírkových předmětů. Téměř většina sbírkových předmětů ze skupiny Domácnost je ošetřená a uložena v nových depozitářích. Ze skupiny Textil bylo ošetřeno před uložením do pojezdového systému přibližně 728 sbírkových předmětů. Během příprav návštěvnických areálů na Valašský rok 2013 bylo základně ošetřeno přibližně 5900 sbírkových předmětů, z toho 74 bylo nutné převézt na OPS k důkladnému konzervátorsko-restaurátorskému zásahu.

Metody konzervace

Prioritou pro provádění konzervátorsko-restaurátorských zásahů byly v roce 2013 exponáty pro expozice Billova měšťanského domu z expozičního areálu Dřevěné městečko

Kromě exponátů určených pro výstavy ošetřovali konzervátoři-restaurátoři taktéž sbírkové předměty v rámci transferu mezi depozitáři, zejména z fondu Domácnost. Jedná se o značně rozsáhlý a materiálově různorodý fond, jehož pečlivé ošetření před uložením do nových depozitních prostor a pojezdového systému potřebuje mnoho času a zaměstná i větší část personální kapacity oddělení. Ošetření těchto sbírkových předmětů probíhalo průběžně celý rok a bude pokračovat i v roce následujícím.

V souvislosti s každoroční přípravou areálů na návštěvnickou sezónu byla věnována péče exponátům v jednotlivých objektech, avšak pozornosti se tentokrát dostalo i exteriérům objektů.

V rámci péče o objekty dřevěné lidové architektury byly jako každoročně kontrolovány a určeny ty objekty, u kterých bylo nezbytné z důvodu aktivního napadení dřevokaznými škůdci provést ošetření insekticidním prostředkem. OPS se taktéž podílelo, jako každým rokem, na programech Valašského roku, ať už pomocí při přípravách, ošetření sbírkových předmětů nebo vlastním účinkováním.

Metody používané při konzervátorsko-restaurátorském zásahu byly zcela v souladu s moderními trendy. Nové technologie již pořízeny nebyly, plně se využívaly ty, které byly pořízeny v minulých letech. Bezokyslíkový box byl z počátku roku doplněn o nové čidlo a aparatura byla aktualizovaně zregulována a byl vyměněn elektromagnetický ventil za vhodnější typ. Jinak se již box stal běžnou součástí používanou při konzervátorsko-restaurátorském zásahu na konzervátorsko-restaurátorském pracovišti a v průběhu roku v něm byly provedeny 4 cykly ošetření.

Název podsbírky	Počet zkonzervovaných a zrestaurovaných sbírkových předmětů		
	vlastní činností	externě	počet vypracovaných restaurátorských zpráv
podsbírka etnografická			
Cín a jiné kovy	2		
Domácnost	630		
Foto a optika	1		
Hodiny	1		
Keramika	56		
Lékárna, drogerie, lékařství	3		
Liturgie	3	3	1
Nábytek	42		

Obrazy	19		
Plastika	12	1	1
Reprodukční technika	3		
Sklo	47		
Služba	8		
Stavební prvek	2		
Svítilno	4		
Škola, kancelář	6		
Šperk a bižuterie	1		
Textil	92		
Textilní doplněk	32		
Transport	1		
Zábava, sport	3		
Zbraň a myslivost	3		
Zemědělství	32		
Zpracování vláken	2		
Zvykosloví	14		
Živnosti a řemesla	24		
BČ	515		
Areály	41		
Celkem	1599	4	
podsbírka dokumentace muzea v přírodě			
Betlém	1		
Domácnost	167		
Hračka	3		
Keramika	17		
Lékárna, drogerie, lékařství	2		
Liturgie	3		
Nábytek	5		
obrazy	3		
Obrazy na skle	1		
Plastika	1		
Sklo	11		
Služba	15		
Stavební prvek			
Svítilno	6		
Škola, kancelář	1		
Textil	687		
Textilní doplněk	5		
Zábava, sport	2		
Zemědělství	28		
Zpracování vláken	1		
Zvykosloví	1		
Živnosti a řemesla	40		
Areály	33		
Celkem	1033		

Ve spolupráci s kolegy z Technického útvaru bylo ošetřeno proti dřevokaznému hmyzu 20 objektů roubené lidové architektury v jednotlivých expozičních areálech VMP. Proti dřevokazným houbám a plísním byly plošně

ošetřeny sbírkové předměty v depozitární hale řemesel, zemědělství a transportu.

V roce 2013 jsme provedli dva devitalizační cykly v dusíkovém boxu, během těchto dvou cyklů jsme ošetřili 15 ks sbírkových předmětů.

Spolupráce s institucemi

V druhé polovině roku 2013 jsme pro kolegy z Technického muzea v Brně převáděli data z dataloggerů Comet, které jsme jim zapůjčili pro monitorování mikroklimatu ve vybraných depozitářích a expozicích. Technické muzeum v Brně je spoluřešitelem projektu NAKI s Masarykovou univerzitou v Brně.

Taktéž v roce 2013 pokračovala spolupráce s Vyšší uměleckořemeslnou školou v Turnově a na přelomu října a listopadu 2013 na OPS absolvovaly týdenní praxi dvě studentky pod odborným dohledem restaurátorky kovů.

V letních měsících pak byly téměř denně poskytovány konzultace soukromým osobám. Hlavním tématem jako každoročně bylo ošetřování dřevěných lidových staveb, případně dřevěného nábytku proti dřevokaznému hmyzu a houbám.

8.8. ZEMĚDĚLSKÉ ODDĚLENÍ

Nedílnou součástí prezentační činnosti Valašského muzea je od 70. let minulého století také zemědělské oddělení, které svou činností především v rámci areálu Valašské dědiny prezentuje návštěvníkům tzv. tradiční zemědělství valašského regionu.

Hlavní náplní oddělení je především údržba jednotlivých areálů muzea (údržba zeleně, sadovnické úpravy, sezónní výsadby, rekultivační práce a prořezávky porostů, zimní údržba komunikací, atd.) a také pozemků přiléhajících k muzeu, celkově se jedná o výměru cca 80 ha.

Tradiční zemědělství je prezentováno ve dvou rovinách z pohledu živočišné a rostlinné výroby. Živočišná výroba je ve Valašském muzeu zaměřena především na chov domácích zvířat, která byla v minulosti charakteristická pro valašské usedlosti a způsoby hospodaření. V rámci **Národního programu udržování genetické diversity** je chováno stádo původního plemene ovcí 'Valaška', kdy k 1. 1. 2013 byl celkový stav stáda 36 ks ovcí ve složení 15 ks bahnic, 8 ks přípuštěných jehniček narozených v roce 2011, 11 ks jehniček narozených v roce 2012 a 2 ks plemenných beranů. Bahnění ovcí proběhlo v průběhu měsíce března, kdy se obahnilo 19 ks ovcí a bylo narozených celkem 28 ks jehňat (18 ks jehniček a 10 ks beránků). V průběhu roku 2013

byla provedena genotypizace jehniček a selekce v základním stádu bahnic s tím, že základní stádo k 31. 12. 2013 má 42 ks zvířat. V chovu skotu plemene Česká červinka došlo k odchovu jalovičky s předpokladem jejího připuštění v měsíci lednu 2014. Z dalších druhů hospodářských zvířat jsou chovány **‘kozy domácí bílé’**, koně – klisna plemene „**Slezský norik**“, klisna plemene „**Norik**“, osel, hrabavá a vodní drůbež a králíci. Koně jsou využívány na polní práce, tahání povozu a při provozu bryčky na programech a zajištění svatebních obřadů.

Rostlinná výroba je zaměřena kromě zabezpečení tzv. krmivové základny (píce, seno, atd.), také na prezentaci tradičních zemědělských plodin, které můžeme nazývat „staré a krajové odrůdy“. V rámci spolupráce s výzkumnými ústavami a institucemi sdružujícími se pod **Centrální genovou bankou v Praze – Ruzyni** jsou návštěvníkům představeny tradiční zemědělské plodiny (minulosti) z oblasti **obilovin** (‘Gengel’, ‘Křibice’, ‘Špalda’, ‘Pšenice dvouzrnka’, pohanka, rosička, ječmen nahý, proso atd.), **luskovin** (odrůdy pěstované do roku 1950, hrachory, hrách setý, fazol – popínavý, šarlatový, keříčkový, bob zahradní), **technických plodin** (len setý, konopě setá). Z dalších druhů jsou zastoupeny **aromatické a léčivé rostliny, salátová zelenina a cibulová zelenina. Okrasné a hrnkové rostliny** jsou prezentovány sortimentem pelargónií a fuchsii z let 1887 – 1930 doplňující interiérová vybavení jednotlivých objektů v areálech muzea. Nedílnou součástí areálu Valašská dědina je ucelená živá sbírka tzv. „**starých a krajových odrůd ovocných dřevin**“, ve které je zastoupena odrůdová skladba jádřovin a peckovin – slivoně a třešně z etnografické části Valašska (70 položek).

Z další činnosti na úseku rostlinné výroby pokračovala v roce 2013 spolupráce s Výzkumným ústavem bramborářským Havlíčkův Brod, oddělení genetických zdrojů, při výsadbě a pěstování původních odrůd brambor, které byly v podzimním období sklizeny a uchovány pro výsadbu v dalším roku. Dále pracovníci zemědělského oddělení v době vegetačního klidu prováděli rozsáhlé probírky a řezy náletových dřevin v areálech a na pozemcích VMP.

Na základě podané žádosti byly v roce 2013 VMP poskytnuty dotace ze Státního zemědělského intervenčního fondu.

Během programové nabídky Valašského roku zemědělské oddělení úzce spolupracuje na přípravách a realizaci některých programů (např. Masopust, Velikonoce na Valašsku, Velký redyk, Vánoce na Valašsku, atd.). Dále zabezpečuje ve spolupráci s provozním útvarem služby návštěvníkům - projíždky bryčkou a spolupráci při přípravách svatebních obřadů. V roce 2013 zemědělské oddělení zajistilo přípravu a průběh výstavy Úroda z polí zahrad a sadů aneb Valašský hortikomplex a dále se zemědělské oddělení podílelo na přípravách a následně na samotném průběhu akce „Karpatský redyk“ probíhající na území České republiky, který byl slavnostně ukončen dne 14. září 2013 v areálu VMP.

9. TECHNICKÝ ÚTVAR

V roce 2013 došlo k některým organizačním a personálním změnám ve složení technického útvaru:

- náměstek útvaru: Ing. Milan Gesierich
- oddělení truhlářské výroby
  - o vedoucí oddělení: Ján Halko
  - o počet zaměstnanců 4 (včetně vedoucího oddělení)
- oddělení obnovy památek a údržby
  - o vedoucí oddělení: Pavel Žabčák
  - o počet zaměstnanců 17 (včetně vedoucího oddělení)
- oddělení stavebně technické dokumentace
  - o vedoucí oddělení: Olga Holišová
  - o počet zaměstnanců 2 (včetně vedoucího oddělení)
- oddělení dopravy, energetiky, požárně bezpečnostní technik, krizové řízení
  - o vedoucí oddělení: Jiří Vašut
  - o počet zaměstnanců 3 (včetně vedoucího oddělení)

9.1. INVESTIČNÍ A STAVEBNĚ REKONSTRUKČNÍ PRÁCE

V roce 2013 se nám podařilo získat ze státních dotací investičního odboru při MKČR finanční prostředky na tyto akce:

VMP Rožnov p. R., mlýnský náhon – rekonstrukce vodních systémů

134V1120000088 (dotace z MKČR 13,000 mil. Kč)

Projektovou dokumentaci na rekonstrukci vodních systémů zpracoval Ing. Pavel Skalický, autorizovaný inženýr pro vodohospodářské stavby.

Výběrovým řízením byla vybrána realizační firma dle jediného hodnotícího kritéria - nejnižší nabídková cena.

Realizační firma zahájila stavební práce v říjnu 2013. Do konce roku byla provedena oprava kamenných opěrných zdí a dna náhonu, stávající zdivo bylo očištěno a vyspárováno, v místech, kde byla opěrná zeď rozpadlá, bylo vyzděno nové zdivo z lomového kamene. Dno koryta bylo zpevněno volně loženými kamennými šledy. V některých místech mimo areál Mlýnské doliny bylo provedeno zpevnění břehů pomocí kamenné rovnániny. V blízkosti provozních objektů bylo provedeno zatrubnění celého úseku náhonu. Před vyústěním z rybníčků byla instalována česla.

V areálu Mlýnské doliny bylo provedeno plošné odvodnění palouků o ploše 1018m². Svodné dreny jsou svedeny do potůčku.

Skutečné náklady v roce 2013 činily 7 791 585,52 Kč.

Stavba bude dokončena v první polovině roku 2014.

VMP Rožnov p. R., Billův dům – odstranění havarijního stavu

134V1120000085 (dotace z MKČR 4,200 mil. Kč)

Při stavebních úpravách byla provedena výměna hlavního nosného trámu v podsíni s výrobou přesné kopie. V interiéru bylo provedeno odstranění napadeného dřeva, statické zajištění pomocí klínek a vlepení kolíků. Vnitřní omítky stěn byly kompletně odstraněny, nově byly použity rákosové omítky s podílem jílových složek, odpovídající lépe tradiční původní technologii, s povrchovou úpravou vápenným nátěrem.

Byla obnovena funkčnost balkonu a jeho zábradlí, byla provedena výměna dožilých spodních (prahových) trámů a dvou stropních v podsíni, výměna střešní krytiny, mechování spár, ochranný nátěr všech dřevěných konstrukcí.

Otopné zařízení bylo zprovozněno v celém rozsahu, tři topeniště – pec, kamna, varný kotel.

Dle platné Sbírky zákonů č. 23/2008, § 26, o technických podmínkách požární ochrany staveb byl v objektu realizován „Systém vnitřního hašení“ – vysokotlakým mlhovým systémem a „Systém vnějšího hašení“ – skrápění střešního pláště a obvodových stěn.

Skutečné náklady na realizaci akce v roce 2013 činily 3 963 340,58 Kč.

Kolaudace objektu proběhla 18. 10. 2013.

VMP Rožnov p. R., Libušín – odstranění havarijního stavu

134V1120000108 (dotace z MKČR 1,000 mil. Kč)

Při stavebních pracích pro odstranění havarijního stavu byly provedeny tyto práce: demontáž otopných těles v jídelně a demontáž dřevěného obkladu stěn, po zpevnění nosné obvodové stěny bylo provedeno její nadzvednutí pomocí zvedáků, tzv. panenek a postupně byly vyměněny všechny prahové trámy po obvodu jídelny. Kamenná podezdívka byla vyspravena tak, aby horní vrstva byla spádována od dřevěné konstrukce směrem ven. Dále byla provedena demontáž dvou poškozených sloupů se vzpěrou, posouzení jejich únosnosti, výměna prasklé části. Byla provedena výroba nové konstrukce dřevěného ochozu včetně schodiště a zábradlí.

Po provedení výměny dřevěných konstrukcí byla opět namontována radiátorová tělesa a dřevěný obklad vnitřních stěn. Byl proveden ochranný nátěr konstrukcí v odstínu původních barev.

Skutečné náklady v roce 2013 činily 991 822,00Kč

Stavba byla zkolaudována 23. 10. 2013.

VMP Rožnov p. R., Pustevny, Maměnka – obnova fasády a výmalby objektu

134V1120000127 (dotace z MKČR 600,00 tis. Kč)

Po devíti letech nepřetržitého provozu v objektu Maměnka byla provedena výmalba interiérů (výmalba a přemalování ručních ornamentů a obrazců v pokojích a na chodbách). Dále byla provedena oprava venkovní fasády z jihovýchodní a jihozápadní strany včetně repase venkovních křídel oken a dveří, oprava zábradlí dolní terasy.

Skutečné náklady v roce 2013 činily 601 712,90Kč

Pustevny – zásobování vodou - studna pro objekty Pustevenka, Libušín a Maměnka

234V112000126 (dotace z MKČR 2,082 mil. Kč)

Nová vrtaná studna byla provedena ve svahu pod objektem Maměnka do hloubky 95m. Zhlaví studny je opatřeno manipulační šachtou z betonových skruží s betonovou deskou. Voda ze studny bude přečerpávána do akumulární nádrže, která bude zároveň sloužit jako zásobník požární vody. Součástí jímky je takzvaná suchá místnost, ve které je osazena akumulární nádoba s čerpadlem. Z této části se bude voda rozvádět do jednotlivých objektů. Vedle nádrže byl osazen do kamenného sloupku nový hydrant a el. rozvaděč. Pro zabezpečení nepřetržitého čerpání vody je v suterénu objektu Libušín instalován náhradní zdroj el. energie - dieselagregát, který zabezpečí chod čerpací techniky při výpadku el. energie.

Skutečné náklady v roce 2013 činily 2 351 536,72Kč

Stavba byla dokončena v prosinci 2013.

VMP Rožnov p. R. – provozní budova, zateplení a výměna výplní otvorů

134V112000087 (dotace z MKČR 12,500 mil. Kč)

Po demontáži oken a dveří v obvodovém plášti byly do otvorů osazeny nové dřevěné prvky s izolačním dvojsklem. Okna byla opatřena horizontálními žaluziemi. Z důvodu zlepšení tepelně-izolačních vlastností byly ve vstupních prostorech osazeny dvě prosklené stěny s automatickými dveřmi. V garážích byla provedena výměna starých dožilých vrat za nová s automatickým ovládáním a nové lité podlahy.

Bylo provedeno zateplení obvodového pláště s barevným provedením fasády, sokl byl opatřen novým kamenným obkladem v barvě antracitové. Byla provedena rekonstrukce venkovního schodiště a nadstřešení nad schodištěm a ostatními venkovními dveřmi. V interiéru byla provedena oprava omítek a nová výmalba. V objektu byl instalován nový osobní výtah s možností nástupu z parkoviště.

V souvislosti se zateplením fasády byla provedena úprava venkovních rozvodů plynu, nové rozvody elektro, venkovní osvětlení, kamerový systém, EPS a EZS.

Skutečné náklady v roce 2013 činily 10 357 558,00 Kč

Stavba byla dokončena v prosinci 2013.

9.2. PRÁCE VYKONÁVANÉ PRACOVNÍKY TECHNICKÉHO ÚTVARU

Pracovníci technického útvaru zajišťují v maximální míře údržbu stávajících objektů a také provádí výstavbu nových většinou drobnějších staveb starými technikami. Vzhledem k rozsáhlosti areálů muzea a přítomnosti jak historických staveb dřevěné lidové architektury, tak staveb novodobých se jedná o velký rozsah odborných pracovních činností.

Největší akcí, kterou jsme prováděli svépomocí je stavba **skleníku a jeho technického zázemí** situovaného ve stavebním dvoře. Práce na výstavbě

skleníku započaly v květnu 2013 po realizaci demolice stávajícího objektu unimobuněk a hrubých terénních úpravách. Byly provedeny základové konstrukce včetně soklu pro osazení polykarbonátové konstrukce skleníku, ocelové schodiště a venkovní boxy pro uskladnění zeminy. Technické zázemí skleníku tvoří vyzděné konstrukce s dřevěnou pultovou střechou opatřenou živičnou krytinou. V prostorách je vytvořena přípravná a skladové prostory. V objektu je provedeno vytápění včetně plynového kotle, rozvody vody, kanalizace k zařizovacím předmětům a v samostatném skleníku, osvětlení všech prostor.

V součinnosti se stavbou skleníku byla vybudována nová obslužná komunikace, posunutí parkánového oplocení areálu VMP na hranici pozemku, nová venkovní kanalizace a odvodnění. Stavba bude dokončena do dubna 2014.

Velkou část prací technického útvaru tvoří řezání kulatiny na katru pro potřeby muzea. Jedná se o přípravu materiálu na prováděné výměny trámů, fošen a desek při opravách expozičních objektů ve všech areálech. Ukládání řeziva.

Během roku byly prováděny nátěry dřevěných šindelových střech ve všech areálech muzea.

Zabezpečení všech expozičních objektů na zimní sezónu včetně prodejních stánků – jedná se o vypuštění vody ze všech elektrospotřebičů a přípojek až po hlavní uzávěr vody a vypuštění odpadů proti zamrznutí a popraskání potrubí.

V rámci pravidelné údržby byly prováděny opravy osvětlení, vypínačů, výměna žárovek a zářivek, osvětlení expozic, opravy WC, zámečnické opravy a výroba kování, zámků a různých kovových konstrukcí (stojany, mřížky).

Pracovníci technického útvaru se ve velké míře podílejí na přípravě a účasti programů probíhajících v rámci Valašského roku. Tisíce hodin strávili zaměstnanci technického útvaru přípravou a účinkováním na těchto programech, instalací stánků a elektro přípojek, promítáním dokumentárních filmů v Janíkově stodole, předváděním starých řemesel tradičními technologiemi, během programů jsou potřebné různé údržbářské práce.

Dřevěné městečko

Začátkem roku probíhala běžná údržba objektů v Dřevěném městečku vyplývající z běžného provozu areálu. Na podzim byla provedena částečná oprava objektu **Štramberské stodůlky**. Jednalo se o výměnu dvou desetimetrových trámů nad kamenným soklem, které byly poškozeny zatékáním vody. Vzhledem k délce materiálu byla výměna dosti náročná. Dále byla provedena oprava kamenné podezdívky, schodů a terasy, byly vyměněny dřevěné okapy vč. háků. Na závěr byl proveden odkop a odvoz zeminy od části kamenného soklu vč. terénních úprav. Na části objektu

Kuželny byla provedena výměna šindelové střešní krytiny včetně ochranného nátěru (cca 200 m²).

Byla provedena výměna šindele na **oplocení areálu** DM vč. ochranného nátěru v rozsahu 280 bm (260 m²).

Valašská dědina

Začátkem roku probíhala v areálu Valašské dědiny údržba objektů v rámci přípravy na návštěvní sezónu (opravy omítek, pecí, vymetení kamen, výmalby, opravy hliněných podlah). Nad obytným stavením z Rákošového byla dokončen nový objekt pro **vstup na rozhlednu** a osazena branka do parkánového oplocení. Dále byla provedena rekonstrukce sociálního zařízení a zázemí pro zaměstnance v objektu Matochova usedlost - **Jezerné č. 38**, který slouží k ukázce živého hospodaření na dědině. Pokračovala rekonstrukce **Chalupy z Nového Hrozenkova čp. 60** poškozené dřevomorkou. Byly vyměněny napadené trámy, provedeny odkopy kontaminované zeminy a provedeny sanační práce. V chlévě se zhotovily nové dřevěné podlahy a cárky pro dobytek. Oprava objektu nadále probíhá (oprava hliněné podlahy v jizbě) a bude dokončena do zahájení sezóny v květnu 2014.

Na jaře začala rekonstrukce komplexu **Stránisko Rákošové – ovčiny 1,2,3,4**.

Výměny poškozených trámů byly prováděny na základě schválené projektové dokumentace a za dozoru památkové péče a pracovníků etnografického oddělení. Největší zásah byl na ovčínu č. 2, kde došlo k výměně 11ks trámů v délkách od 1,5 - 7,5 m. Některé trámy byly vyspraveny lokálně vsazováním nového dřeva do poškozených míst původní konstrukce. Všechny opravované ovčiny byly dále komplexně penetrovány fungicidním přípravkem, provedeno přemechování, oprava a ošetření šindelových střech ochranným nátěrem. Okolo ovčínů byl proveden odkop zeminy a provedeny terénní úpravy pro lepší odtok povrchových vod.

Oprava **amfiteátru** ve Valašské dědině proběhla v průběhu května a června. Začátkem roku bylo nachystáno řezivo (fošny tl.120mm, podvalky). Postupně byly vyměňovány nejvíc poškozené lavice vč. podvalků, výměna kulatin terénních schodů, opravy zábradlí. Bylo opraveno cca 60% laviček, zbylá část hlediště bude opravena v průběhu roku 2014.

U **Štůralovy usedlosti** proběhla oprava přilehlé **stodoly**. Byl vyměněn jeden spodní trám (4,5 m), druhý byl lokálně vyspraven v cca 1/3 délky. Současně byl proveden odkop zeminy, terénní úpravy a oprava kamenného soklu. Na objektu chalupy byly vyměněny rýny vč. háků (10 bm).

Chalupa Bezzemka z Leskovce - oprava začala na základě zpracované projektové dokumentace. Objekt byl částečně rozebrán, odmechován, byly odstraněny vnitřní omítky. Po obnažení konstrukce byl zjištěn daleko větší rozsah poškození oproti původnímu záměru. Práce byly pozastaveny. V současné době probíhá konzultace s projektanty a odborníky na sanaci dřeva o postupu a rozsahu prací.

Během roku se prováděly průběžné drobnější opravy v celém areálu Valašské dědiny - oplocení, ohrady, údržby WC, opravy střech, impregnační nátěry aj. V rámci výstavby nového skleníku byl vybudován nový parkanový plot v délce 46bm včetně obslužné komunikace a zpevněných ploch v okolí skleníku. Nový plot vč. plotu na Sluneční byl opatřen ochranným nátěrem.

Mlýnská dolina

V Mlýnské dolině probíhaly na začátku roku přípravy objektů na návštěvní sezónu. Protože se jedná o areál s funkčními technickými stavbami na vodní pohon, je potřeba před každou sezónou provést revize, odzkoušení a údržbu každého zařízení před spuštěním provozu, opravy plotů a zábradlí v okolí lamfeštů a rybníků, pro zprovoznění celého náhonu a spuštění vody do systému provést obhlídku všech stavidel a česel.

Valcha – výroba nového **kola** jako kopie původního. Hřídel byla zachována, nevykazovala známky poškození ani mechanické ani hnilobní. Nad zamýšlený záměr muselo být vyměněno uložení hřídele a ložisko. Při demontáži byl zjištěn značný rozklad a opotřebení jak uložení ložiska, tak i samotné ložisko.

V průběhu ledna až března došlo k opravě **lamfeštů** (dřevěná vodní koryta) na objektech Valcha, Mlýn a Pila, k opravě kamenných pilířů a podezdívek a utěsnění stavidel tak, aby provoz objektů nebyl do zahájení nové sezony 2013 ohrožen. U pily byl vyspraven skluz na vodní kolo.

Hamr – výroba kopie **vodního kola** (brus) byla zahájena v polovině prosince 2012. Jako podklad pro výrobu byla použita dokumentace z archívu, stávající vodní kolo, použitý materiál i profily odpovídají původnímu výrobku. Původní kolo nebude uchováno, nejedná se o originál. V březnu byla vybrána vhodná dubová kulatina na výrobu nové hřídele ve firmě Kloboucká lesní a dovezena k dalšímu zpracování do VMP. Po demontáži původní hřídele a odstojení kovových dílů (budou opět použity) byla zahájena výroba nové hřídele hrubým opracováním na katru, převezením do tesařské haly, kde pracovníci VMP hřídel dále ručně opracují na požadované rozměry. Před montáží byla hřídel napuštěna ohřátou lněnou fermeží. Před sezónou bylo provedeno osazení kopie kola včetně nového brusného kamene. Provozní zkoušky proběhly po napuštění rybníků poslední dubnové dny. Zároveň byla vyčištěna, seřizeny a namazány ložiska všech ostatních kol. Na kůlně Hamru byl vyměněn šindel vč. ochranného nátěru (65 m²).

Stodola z V. Karlovic - objekt stodoly byl napaden dřevomorkou a plísní. Proto byla provedena celková sanace stavby spočívající v odkopu okolního terénu nad stodolou, položení drenáží, obsyp kamenivem a terénní úpravy v okolí objektu. V samotném objektu byly vyměněny napadené části dřevěné konstrukce a byly zhotoveny nové dřevěné podlahy vč. kotců pro dobytek. Všechny dřevěné prvky byly naimpregnovány.

9.3. ODDĚLENÍ STAVEBNĚ TECHNICKÉ DOKUMENTACE

V roce 2013 se oddělení stavebně technické dokumentace zabývalo kreslením projektové dokumentace pro stavební povolení a realizaci staveb prováděných ve Valašském muzeu jako rekonstrukce stávajících objektů, nebo nově realizovaných staveb, přípravě dalšího rozvoje muzea jako je dostavba Valašské dědiny a koordinací investičních akcí.

Zajišťovaly se všechny aktivity související s vyřízením stavebních povolení – vyjádření správců sítí a dotčených orgánů, vyřízení závazných stanovisek KÚZK oddělení památkové péče, CHKOB a ministerstva životního prostředí. Pracovníci oddělení zajišťovali autorský dozor na prováděných stavbách, přípravné práce ke kolaudaci staveb - veškeré revize, atesty použitých materiálů, konstrukcí, nátěrů aj. Připravovaly se návrhy na zápis do katastru nemovitost, vyčíslení skutečné hodnoty staveb, zápis o odevzdání respektive převzetí hotových staveb a jejich zařazení do majetku muzea. Tyto práce se prováděly ve spolupráci s ekonomickým oddělením. Oddělení stavebně technické dokumentace se podílelo ve spolupráci s etnografickým útvarem a metodickým centrem na dotváření libreta dostavby muzea. Dokumentace sloužila jako podklad pro jednání Vědecké rady.

Dále oddělení vypracovávalo a vyhledávalo v archivech veškerou projektovou dokumentaci jak pro potřeby ostatních útvarů, tak pro možnost nahlédnutí a studia externích žadatelů. Pracovníci prováděli zaměřování a fotodokumentaci všech inženýrských sítí prováděných v areálech muzea před jejich zásypem a jejich zanesení do koordinační situace.

Další činností oddělení byla účast na přípravě a zpracování dokumentů „Strategie rozvoje Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm do roku 2023“, „Akční plán Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm na rok 2014“ a plán činnosti technického útvaru. Oddělení se podílelo na přípravě a vzniku Metodického centra pro muzea v přírodě.

- Strategie rozvoje Valašského muzea v přírodě do roku 2023 a s tím související střednědobá koncepce rozvoje muzea - účast v tvůrčím týmu zpracovatelů, příprava podkladových materiálů.
- Metodické centrum pro muzea v přírodě – účast při přípravě podkladových vstupních materiálů, základních metodik, poslání a funkce MC, znovuoobnovení MC, účast v tvůrčím týmu MC.
- Příprava akčního plánu Valašského muzea na rok 2014 – příprava podkladů za technický útvar, kompletace dokumentů.
- Příprava závěrečné zprávy o činnosti organizace za rok 2012, vyhodnocení profilových úkolů stanovených MK ČR – příprava podkladů za technický útvar a kompletace dokumentu.

Mezi další aktivity patřilo vypracovávání investičních záměrů pro MKČR na všechny stavební akce plánované a prováděné v muzeu, příprava podkladů

pro výběrová řízení na realizace staveb a po dokončení realizace stavby pak závěrečná vyhodnocení, která se předkládají na odboru financí MKČR.

Nemalou aktivitou byla příprava dokumentace pro finanční kontrolu realizace Norských grantů a v návaznosti příprava podkladů pro stanoviska znalců – posouzení předpokladů realizace staveb Valašského muzea v rámci akce Norských grantů z hlediska stavebně technického a právního a pro vyjádření ministerstva financí.

Během roku bylo realizováno vybavení nových prostor archivu stavebně technické dokumentace nábytkem a technologickým zařízením, bylo započato stěhování dokumentace do nových prostor včetně kompletace a popisu všech materiálů.

Projektová dokumentace prováděná projekčním oddělením technického útvaru, zaměřování objektů a inženýrská činnost:

- Příprava podkladů pro Vědeckou radu, doplnění Valašské dědiny o hospodářské objekty u jednotlivých usedlostí. Realizace odborného průzkumu – vytipování, fotodokumentace a zaměřování objektů v terénu - stodoly a chlěvy z Valašské Polanky, Karolínky Raškova, Stanovnice, Nového Hrozenkova.
- Vypracování projektové dokumentace k dostavbě hospodářských objektů u usedlostí ve Valašské dědině dle stanoviska Vědecké rady.
- Zateplení obvodového pláště a výměna výplní otvorů na objektu KD1 a KD2, příprava projektové dokumentace pro realizaci výběrového řízení, provádění autorského a technického dozoru při realizaci stavby.
- Skleník a jeho technické zázemí – projektová dokumentace, vypracování veřejnoprávní smlouvy se stavebním úřadem (územní souhlas a stavební povolení), provádění autorského dozoru při realizaci stavby.
- Wilkův dům jako badatelské a audiovizuální centrum Valašského muzea v přírodě, stavební úpravy objektu – vypracování projektu pro stavební povolení, jednání s pracovníky odborného útvaru, zajištění vyjádření a závazných stanovisek pro stavební povolení.
- Rekonstrukce ovčínů u stániska z Rákošového – výměna dožilých trámů v obvodových stěnách, fotodokumentace, zaměření, zakreslení jednotlivých stěn, konzultace s etnografy a památkáři, autorský dozor při realizaci stavby.
- Rekonstrukce komorního amfiteátru v Dřevěném městečku – jednání o vydání výjimky k provozování hudebních pořadů s pracovníky Centra hygienických laboratoří, Národní referenční laboratoř pro komunální hluk, vypracování Žádosti o časově omezené povolení zdroje hluku, vypracování žádostí o podporu k provozování akcí na Město Rožnov p. R., ministerstvo kultury, KÚ Zlín. Pomocné práce při návrhu projektové dokumentace a polohopisném a výškopisném zaměření.

- Nový podstavec pro sochu Jana Nepomuckého a jeho přemístění v rámci Dřevěného městečka – vypracování projektové dokumentace, závazného stanoviska, jednání s etnografy, památkáři, autorský dozor při realizaci stavby.
- Oprava betonových základů pro osazení tří kamenných náhrobků po provedení jejich restaurování na Valašském Slavíně u kostela sv. Anny – vypracování projektové dokumentace a žádosti o závazné stanovisko, jednání s etnografy a památkáři.
- Rekonstrukce vodních systémů VMP v areálech Mlýnské doliny a Dřevěného městečka (Mlýnský náhon) – příprava podkladů a účast na výběrovém řízení, technický dozor při realizaci díla, fotodokumentace.
- Billův dům – odstranění havarijního stavu a stavební práce s tím související – realizace kontrolních dnů, odborná jednání s památkáři, příprava závěrečných dokumentů, kolaudace.
- Libušín, odstranění havarijního stavu – kontrolní dny při realizaci.
- Maměnka, obnova fasády a vnitřní výmalby objektu – kontrolní dny při realizaci.
- Zásobování vodou pro objekty Libušín, Maměnka a Pustevenka na Pustevnách – realizace výběrového řízení, realizace stavby, příprava ke kolaudaci.
- Dostavba zázemí technického dvora – vypracování veřejnoprávní smlouvy (územní souhlas, stavební povolení) se stavebním úřadem, jednání s projektantem, zaměření polohopisu a výškopisu, kompletace projektové dokumentace pro stavební úřad, pro veřejnou zakázku na realizaci stavby.
- Zaměření kachlových kamen a fotodokumentace v obytném stavení ve Štřelné.
- Zaměření objektů sušárna ovoce a kovárna v Prlově, fotodokumentace současného stavu.
- Seminář „Památky tradičního lidového stavitelství a životě dnešní obce“ pořádal Klub UNESCO Kroměříž, Muzeum Kroměřížska, NPÚ ÚOP Kroměříž a Město Kroměříž u příležitosti 15 let zápisu Arcibiskupského zámku a zahrad v Kroměříži a obce Holašovice na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO.
- Seminář ve slovenském Trenčíně, který organizoval Samosprávny Trenčiansky kraj k 145. výročí narození Dušana Samuela Jurkoviče, příprava prezentace – Záchrana secesních staveb Libušín a Maměnka na Pustevnách.
- Účast na XX. ročníku mezinárodní výstavy Infotherma, která probíhala na Výstavišti Černá louka v Ostravě. Výstava byla tradičně věnována vytápění, úsporám energie a smysluplnému využívání obnovitelných zdrojů.
- Odborná služební cesta – prohlídka lidových staveb - Muzeum lidových staveb ve Vysokém Chlumci, Polabské muzeum v Přerově nad Labem, Muzeum lidové architektury Zubernice.
- Zápis o odevzdání a převzetí stavby – o odevzdání majetku do vlastnictví muzea, příprava celkových nákladů na akci.

- Investiční záměry, příprava žádosti, fotodokumentace, ISPROFINY, rozpočty.
- Zaměřování a zkreslování inženýrských sítí do celkové situace areálů VMP, aktualizace map;
- Příprava investičních záměrů pro MKČR dle požadavků VMP včetně fotodokumentace;
- Vypracování závěrečných vyhodnocení stavebních akcí realizovaných z dotací MKČR;
- Kolaudace staveb, jejich realizace, příprava a kompletace podkladů;
- Zadávací dokumentace pro výběrová řízení na dotační tituly včetně jejich vyhodnocování, účast na výběrových řízeních;
- Konzultace s památkáři, kontrolní dny, obhlídky aktuálního technického stavu objektů lidové architektury - NKP Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, stanoviska NPÚ Kroměříž a odboru památkové péče KÚZK Zlín.
- Žádosti o vydání závazných stanovisek k ošetřování dřevěných konstrukcí a výměně střešní krytiny na objektech lidové architektury v NKP- VMP.
- Příprava dokumentů k realizaci a kolaudaci odlučovače ropných látek ve stavebním dvoře.
- Žádost o umístění stavby a stavební povolení k realizaci odlučovače lehkých kapalin pro dostavbu stavebního dvora, samotná realizace.
- Jednání a spolupráce s odborem výstavby a územního plánování, životního prostředí, krajskou hygienickou stanicí, hasičským záchranným sborem, CHKOB, KÚZK odborem kultury a památkové péče, NPÚ Kroměříž, odborem investic při MKČR, Městem Rožnov p. R., katastrem nemovitostí a ostatními dotčenými orgány a správci veřejných sítí.

9.4. ODDĚLENÍ STOLAŘSKÉ VÝROBY

Dřevěné městečko

Objekt východu z areálu – proběhli práce na obnovení povrchové úpravy oken, dveří a propagačních výloh. Původní nátěr odstraněn, povrch přebroušen a následně provedena povrchová úprava rámu dveří, oken a výloh. Rozsah prací v roce 2013 je 160 hod. Část prací proběhla už v předcházejícím roce.

Hospoda Na posledním groši - zahájena výroba venkovních dveří do objektu, oprava konstrukce a povrchové úpravy venkovního nábytku, a dodání 3 sad nového venkovního nábytku na podsíněk. Oprava a dodávka nábytku byla realizována dle plánu. Dokončení výroby dveří přeloženo na rok 2014. Přednost dostaly objekty v MD, které při podrobnějším průzkumu vyžadovali v zájmu zachování funkčnosti v průběhu sezony 2013 okamžitou údržbu a opravy. Nad plánovaný rámec bylo více času věnováno výrobě a instalaci repliky vodního kola č. 3 na Hamru, seřízení a opravy ložisek ostatních dvou

kol, které při provozních zkouškách před zahájením sezony vykazovali známky opotřebení pohyblivých částí.

Hostinec u Vašků - oprava konstrukce a povrchové úpravy venkovního nábytku v rozsahu 8 sad. Provedeno, povrchová úprava i konstrukční nedostatky odstraněny a nábytek předán provozovateli hospody.

Venkovní nábytek – slouží během sezony k pokrytí potřeb při programech valašského roku, i z toho důvodu je nutná jeho pravidelná údržba. V roce 2013 prošlo opravou nebo celkovou rekonstrukcí 1/3 z celkové kapacity stolů a lavic.

Mlýnská dolina

Hamr z Ostravice – výroba kompletní kopie vodního kola, stávající kolo vlivem působení času a vody bylo značně poškozeno hnilobou. Výroba kopie vodního kola (brus) byla zahájena v polovině prosince 2012. Jako podklad pro výrobu byla použita dokumentace z archívu - výkresy a stávající vodní kolo. Použitý materiál i profily odpovídají původnímu výrobku. (Původní kolo nebude uchováno, nejedná se o originál). V 10. březnovém týdnu byla po půlročním hledání vybrána vhodná dubová kulatina na výrobu nové hřídele ve firmě Kloboucká lesní a dovezena k dalšímu zpracování do VMP.

14. 3. 13 proběhla demontáž původní hřídele kola roz. 51 x 51 x 535cm, odstrojení hřídele od kovových dílů ložisek, okutí čepů. (Hřídel nebude uchována v depozitu, není to originál, ve stejném duchu se vyjádřili garant MD p. Lidák i p. Cvikl). Nepoškozené kovové díly budou znovu použity na nové hřídeli. Ve stejný den byla zahájena výroba nové hřídele hrubým opracováním na katru, převezením do tesařské haly, kde pracovníci Kopčan Josef a Vaněk Josef hřídel dále ručně opracují na požadované rozměry dle původní hřídele. Před montáží byla hřídel napuštěna ohřátou lněnou fermeží. Převoz hřídele, kola a následná montáž proběhla v měsíci dubnu, včetně osazení nového brusného kamene. Provozní zkoušky proběhly po napuštění rybníků poslední dubnové dny. Zároveň byly vyčištěny, seřizeny a namazány ložiska ostatních kol.

Valcha z Velkých Karlovic – částečná oprava vodního kola, v původním stavu zůstala zachována hřídel, stávající kolo vlivem působení času a vody bylo značně poškozeno hnilobou. Vyrobeno kolo nové jako kopie původního. Hřídel zachována nevykazovala známky poškození ani mechanické ani hnilobní. Nad zamýšlený záměr muselo být vyměněno uložení hřídele a ložisko. Při demontáži byl zjištěn značný rozklad a opotřebení jak uložení ložiska, tak i samotné ložisko.

Vodní koryta – v Mlýnské dolině k objektům Valcha z Velkých Karlovic, Mlýn z Velkých Karlovic a Pila z Velkých Karlovic byly zrekonstruovány lamfešty, při rekonstrukci naše středisko vypomohlo středisku údržby, které se zásadním

způsobem podílelo na celkové rekonstrukci. Práce byly dokončeny těsně před zahájením nové sezony.

Valašská dědina

Hospoda s kupeckým krámem ze Zděchova – Výroba sady venkovního nábytku. Nábytek dodán dle plánu, včetně zavedení na evidenční čísla majetku. Předáno k užívání nájemci hospody ze Zděchova.

Valašská dědina a Mlýnská dolina byly v průběhu roku opatřeny novými informačními sloupky (směrníky), včetně jejich instalace.

Pustevny

Libušín – v závěru roku byla zahájena výroba oken do kuchyně, jako náhrada za dosluhující stávající okna, které jsou značně napadená hnilobou. Okna jsou vyráběna jako věrná kopie stávajících oken jak konstrukčně, tak barevným provedením.

Ostatní objekty

KD1 a KD2 – při rekonstrukci budov, výměně oken a dveří byla naše pomoc zaměřena na uvolnění prostor pro dodavatelskou firmu. Demontáž nábytku, garnýží, obrazů a nástěnek. Provizorní přestěhování a následně opětovné stěhování nábytku do jednotlivých kanceláří, včetně archívu do svých prostor.

TECHNICKÉ ZABEZPEČENÍ PROGRAMŮ NÁRODOPISNÉHO LÉTA

Příprava areálů od montáží a demontáží stánků, výpomoc s instalace a revize elektropřípojek, osvětlení a ozvučení uměleckých vystoupení, montáž přenosných pódíí, zajištění programů v Janíkově stodole a v Sušáku. Realizace probíhala dle požadavku režie u jednotlivých programů a akcí v rozsahu 1 757 hodin. To je 28% z celkové kapacity střediska.

Seznam akcí národopisného léta na kterých se středisko podílelo:

(hodnoty uvedeny v hodinách)

Akce	[h]
Anenská pouť	30,5
Běh rodným krajem E. Zátopka	19,5
Dny řemesel	179
Dožínky	30
Hejův nožík	34

Hortikomplex	22
J. stodola montáž opony (Primášek)	4
Jánošíkův dukát	92
Kácení máje	2
Karpatský redyk	74
Masopust	93
Mikulášský podvečer	2
Muzicírování se Soláněm	1
Myslivosti zdar	83
Pekařská sobota	81
Podzimní putování s broučky	11
Pojďme chránit přírodu	37
Romská píseň	29
Rožnovská valaška	91
Rožnovské slavnosti	80
Skládání plachet po programech	110
Slabikář devatera řemesel	28
Starodávny jarmark	73
Stavění máje	10
Svatováclavské hody	19
Valašská svatba z N. Hrozenkova	13
Vánoce na dědině	22
Vánoční jarmark	116
Velikonoce na Valašsku	134
Velký redyk	48
Zvonečkový jarmark	51
Živý betlém	27

9.5. POŽÁRNÍ OCHRANA

V roce 2013 byly prováděny v oblasti požární ochrany všechny základní požadavky k zajištění požární ochrany v organizaci podle Zákon o požární ochraně č. 133/1985 Sb. a vyhláška MV č. 246/2001 Sb. O stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru.

Především se jednalo o provádění pravidelných kontrol, školení zaměstnanců a odborná příprava členů požárních hlídek. Dále byly provedeny revize přenosných hasicích přístrojů – PHP, kontrola hydrantové sítě, tlakové zkoušky všech podzemních a nástěnných hydrantů, revize požárních uzávěru a revize protipožárního nátěru.

Revize PHP a dodávku nového materiálu pro objekty v Rožnově pod Radhoštěm, Pustevnách - Libušín, Maměnka a depozitáře Frenštát pod Radhoštěm zajišťovala firma Max Servis Hranice.

Byly provedeny revize a vymetení kouřovodu na všech objektech lidové architektury a zděných objektech, které se nacházejí ve Valašském muzeu v přírodě podle NV č. 91/2010 (o podmínkách požární bezpečnosti při provozu komínů, kouřovodů a spotřebičů paliv), firmou Kominictví Jaroslav Machýček.

Dále byly provedeny revize, měření a vyčistění všech plynových kotlů podle vyhl. ČÚBP č. 85/78 Sb. §3 odstavec 3 podle ČSN 38 6405 (kontrola plynových spotřebičů), firmou Plynoservis Libor Kolářek.

9.6. ODDĚLENÍ DOPRAVY - DOPRAVNÍ ČINNOST

V roce 2013 bylo ujetu osobními vozidly 61 680km, což je oproti roku 2012 o 7 604 km méně. Průměrné spotřeby litrů na 100 km se pohybují v relacích předešlých let. Mírné rozdíly vznikají v důsledku počtu ujetých kilometrů za různých provozních podmínek. U osobních vozidel především zimní a letní provoz a krátké projíždky v městském provozu.

Ceny pohonných hmot na jeden ujetý kilometr jsou přepočteny na základě údajů Finančního úřadu o průměrných cenách pohonných hmot v roce 2013. Nákladními automobily bylo ujetu 8 230 km, traktory 1 023 moto hodin.

9.6.1. Osobní doprava

Přehled ujetých kilometrů, čerpání pohonných hmot a průměrné spotřeby PH u jednotlivých vozidel.

Vozidlo	Ujeté Km	Spotřeba PH [l]	100/Km spotřeba		PH [Kč/1 Km]
			2013	2012	
Škoda Elegance 370 30 66	29.961	1.919,10	6,40	6,52	2,34
Škoda Elegance 179 88 11	12.359	698,28	5,65	6,42	2,06
Škoda Fabie 273 20 36	8.077	641,94	7,95	7,31	2,87
Citroen Jumper 30L 474 66 45	11.283	1367,10	12,11	9,54	4,42
Celkem	53.603	3.984,48			OA - nafta
	8.077	641,94			OA- benzín

Ujeté kilometry celkem

2013	61.680 km
2012	69.284 km

Ceny pohonných hmot na jeden ujetý kilometr jsou přepočteny na základě údajů Finančního úřadu o průměrných cenách pohonných hmot v roce 2013.

Ceny pohonných hmot v roce 2013

- dle údajů Finance.cz je společnost Finance media a.s.

nafta motorová	36,50 Kč
benzín natural 95	36,10 Kč
benzín super 98	38,60 Kč

Srovnání nárůstu počtu ujetých kilometrů v letech 2000 – 2013:

Rok	[Km]	Nárůst [Km]
2000	74 372	
2001	80 078	+ 5 706
2002	87 823	+ 13 451
2003	114 168	+ 39 796
2004	102 212	- 11 956
2005	99 707	- 2 505
2006	75 519	- 24 188
2007	96 175	+ 20 656
2008	89 271	- 6 904
2009	89 058	- 213
2010	83 690	- 5 368
2011	86 611	+ 2 921
2012	69 284	- 17 327
2013	61 680	- 7 604

Ve srovnávaných letech jsou také ujeté kilometry realizovány stále se dvěma řidiči.

9.6.2. Nákladní doprava

9.6.2.1. Nákladní auta

Přehled spotřeby pohonných hmot, ujetých kilometrů a průměrné spotřeby litrů na 100 km dle jednotlivých vozidel.

Vykazované průměrné spotřeby u jednotlivých vozidel jsou značně ovlivněny poměrem ujetých kilometrů za různých provozních podmínek. V nejtěžším terénu může činit spotřeba PH až dvojnásobek normálu.

Vysoké procento přírážek bylo uplatněno u nákladních aut Liaz, kde ujeté km byly najeté v těžkém terénu s častým zajížděním a couváním.

Vozidlo	Ujeté Km	Spotřeba PH [l]	100/Km spotřeba		PH [Kč/1 Km]
			2013	2012	
Iveco 1Z1 24 77	6.894	1.049,27	15,22	14,74	5,55
Liaz 150261 VS 80-91	972	347,09	35,70	39,38	13,04
Praga V3S-S VSA 06-12	364	124,04	34,07	45,29	12,44
Celkem					
2013	8.230	1.520,40			
2012	9.203				

9.6.2.2. Kolové traktory

Přehled ujetých moto hodin (MTH), přepočít moto hodin na kilometry, spotřeby pohonných hmot a průměrné spotřeby u jednotlivých vozidel.

Vozidlo	Ujeté [MTH / Km]	Spotřeba PH [l]	1MTH spotřeba		PH [Kč/1 Km]
			2013	2012	
Zetor 5211 VS 29-30	262 / 6 550	1 704,49	6,50	6,50	9,50
Proxima Z01 23 74	458/ 11450	2 455,06	5,36	5,23	7,83
Yukon Z01 4114	206/ 5 150	383,31	1,86	1,72	2,71
Sekačka Piraňa	97 / 2425	250,11	2,58	0	3,76
Celkem 2013	1023/25575	4 792,97			

Ujeté kilometry celkem:

2013	1023/ 25 575
2012	1017/ 25 425

Přepočtový koeficient z moto hodin na kilometry je 25!

Kolísavá spotřeba u jednotlivých kolových traktorů je způsobená různým zatížením motoru při prováděných přepravách a zemědělských pracích.

Proto změny ve spotřebě (průměrné) není možné brát jako ztráty, případně úspory.

9.7. ENERGETIKA

9.7.1. Elektrická energie – velkoodběr Rožnov pod Radhoštěm

Pro rok 2013 byl s firmou Amper Market a.s., sjednána roční rezervovaná kapacita 220 MW. Při vysokém procentu spotřeby na vytápění a kolísavém počasí není možnost ani provést úpravy sjednaného množství, protože o změnu je možné požádat 20 dnů před započítáním sledovaného období (čtvrtletí). Celkem bylo v roce 2013 odebráno 644 213 kWh při celkových nákladech 2 366 273,09 Kč. Průměrná cena za jednu kilowat hodinu činila 3,68 Kč, v roce 2012 to bylo 3,96 Kč za jednu kilowat hodinu.

Přehled čerpání el. energie – VO Rožnov pod Radhoštěm

Období	[kWh]	Náklady [Kč]
I/IV	196.284	660.408,73
II/IV	146.212	550.729,88
III/IV	160.830	526.137,36
IV/IV	140.887	628.997,12
Celkem	644.213	2.366 273,09

Průměrná cena za 1 kWh **činila v roce 2013: 3,68Kč.**

9.7.2. Elektrická energie – maloodběr Rožnov pod Radhoštěm

Pro rok 2013 byl sjednán odběr energie, s firmou Amper Market a.s. Přehled čerpání elektrické energie a nákladů dle jednotlivých objektů:

Odběrné místo	[kWh]	Náklady [Kč]
Jaroňkova galerie	10.035	56.273,-
Jůvův dům	2.366	14.129,-
Zahradní domek	3.217	18.917,-
Celkem	15.618	89.319,-

Část nákladů byla fakturována odběratelům – Zahradní domek.

9.7.3. Elektrická energie – maloodběr Frenštát pod Radhoštěm

Pro rok 2013 byl sjednán s firmou Amper Market a.s. odběrový diagram v maloodběru. Celkem bylo v roce 2013 odebráno 46 313 kWh při celkových

nákladech 323 801,05Kč. Průměrná cena za jednu kilowat hodinu činí 6,99 Kč, v roce 2012 to bylo 5,04 Kč za jednu kilowat hodinu.

Přehled čerpání elektrická energie – VO Frenštát pod Radhoštěm

Období	[kWh]	Náklady [Kč]
I/IV	16.334	98.724,18
II/IV	9.987	75.002,65
III/IV	8.032	67.697,22
IV/IV	11.960	82.377,00
Celkem	46.313	323.801,05

Průměrná cena za 1 kWh činila v roce 2013: 6,99 Kč.

9.7.4. Elektrická energie – Pustevny

Elektrická energie je fakturovaná přímo nájemci panu Vítu Pavlovi.

9.7.5. Zemní plyn

Pro rok 2013 byl sjednán odběr zemního plynu, s firmou Pragoplyn a.s. Zemní plyn byl v roce 2013 čerpán v osmi odběrných místech. Náklady byly vypočteny dle skutečné fakturace.

Odběrné místo	[m ³]	Náklady [Kč]
Wilkův dům	3.774	46.509,-
Sluneční dům	916	11.976,-
Jůvův dům	2.486	31.478,-
Stolařská dílna, Tesařská dílna a sklad	16.370	202.890,-
Vstupní DM WC, Hospody DM	7.458	92.838,-
Frenštát Depo	23.508	296.958,-
Ředitelství, Sušák, KDI a KDII	40.473	501.435,-
Jaroňkova galerie	7.755	95.566,-
Celkem	102.740	1.279 650,-

Průměrná cena 12,46Kč/1m³ plynu

Část uvedených nákladů byla fakturována odběratelům: byty pan Chuděj, pan Hrstka v objektu Wilkova domu, nájemci Valašská hospoda na posledním groši a Vašková hospoda v dřevěném městečku, Sluneční dům pan Měrka a Frenštát byt paní Šimčíková.

9.7.6. Pitná voda – vodné, stočné

Čerpání pitné vody z jedenácti odběrných míst:

Odběrné místo	[m ³]
KD I a KD II	298
Jaroňkova galerie	109
Vodojem stráň	9 128
Vodojem PO	1 865
Ředitelství	131
Wilkův dům	188
Jůvův dům	48
Sluneční dům	56
Tesařská hala a sklad	484
Frenštát depo	342
Živé hospodářství	54
Celkem	12 703

náklady:

- **Vodné** 539 068,- Kč
- **Stočné** 229 053,- Kč
- **Celkem** 768 121,- Kč

Stočné nebylo účtováno v odběrných místech „Stráň- zadní vodojem – pitná voda“ a „Stráň HTP – hydrantové potrubí“ na požární vodu.

Pitná voda na Pustevnách je fakturovaná přímo nájemci.

9.7.6.1. Fakturace nájemci - elektrické energie, zemního plynu a pitné vody v roce 2013

V přehledu jsou uváděny veškeré fakturované částky za jednotlivé dávky energií, zemního plynu a pitné vody. Nejsou započteny pouze částky za odběr elektrické energie a pitné vody v pohostinském zařízení Libušín a Maměnka na Pustevnách. Přímá fakturace nájemci panu Vítu Pavlovi za odebrání pitné vody a elektrické energie.

Přehled fakturace nájemcům dle druhů energií:

El. energie	VO Rožnov pod Radhoštěm	465.513,- Kč
	MO Rožnov pod Radhoštěm	23.124,- Kč
El. energie – celkem		488.637,-Kč
Zemní plyn	Rožnov pod Radhoštěm	69.672,- Kč
Pitná voda	Rožnov pod Radhoštěm	60.952,- Kč
Fakturace – celkem r. 2013		619.261,- Kč

9.8. ZABEZPEČOVACÍ SYSTÉMY EPS, EZS A CCTV

Dále byly prováděny pravidelné revize elektrické zabezpečovací signalizace (EZS), elektrické požární signalizace (EPS), CCTV a opravy těchto systémů ve všech areálech Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, Ústředním depozitáři a Oddělení péče o sbírky ve Frenštátě pod Radhoštěm, Areálu Pusteven a všech provozních a správních objektech VMP.

9.9. ISO/A

V tomto roce nám byly přiděleny finanční prostředky z kapitoly ISO/A (dotace z programu ISO 690.000,- Kč) na rekonstrukci EPS v objektu Valašského muzea – Janíková stodola.

10. EKONOMICKÝ ÚTVAR

V roce 2013 bylo organizačně personální složení Ekonomického útvaru následující:

- náměstek útvaru – Bc. Petra Parmová – do 31.10. 2013
- náměstek útvaru – ing. Věra Cábová – od 1. 11. 2013
- oddělení ekonomické
  - o počet zaměstnanců: 6

Mimo zabezpečování účetní, finanční a personální agendy, ekonomický útvar zabezpečuje skladovou evidenci a docházkový systém. Z dalších činností provádí převody majetku a podílí se na zajišťování majetkových záležitostí.

Rozpočtové ukazatele VMP

Základní personální údaje (§ 1 d)

Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví – stav k 31. 12. 2013

věk	muži	ženy	celkem	%
do 20 let	0	0	0	0
21 – 30 let	5	3	8	7
31 – 40 let	13	10	23	21
41 – 50 let	9	10	19	18
51 – 60 let	27	20	47	44
60 let a více	9	2	11	10
celkem	63	45	108	100
%	58	42	100	X

Členění zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví – stav k 31. 12. 2013

Dosažené vzdělání	muži	ženy	Celkem	%
základní	4	2	6	6
vyučen	31	6	37	34
úplné střední	0	2	2	2
úplné střední odborné	16	23	39	36
vyšší odborné	1	0	1	1
vysokoškolské	11	12	23	21
celkem	63	45	108	100

Celkový údaj o průměrných platech

Průměrný hrubý měsíční plat:	16.303,-- Kč
-------------------------------------	---------------------

Celkový údaj o vzniku a skončení pracovních poměrů zaměstnanců v roce 2013

	Počet
Nástupy	49
Odchody	46

Trvání pracovního poměru zaměstnanců – stav k 31. 12. 2013

Doba trvání	počet	%
Do 5 let	34	32
Do 10 let	32	30
Do 15 let	22	20
Do 20 let	9	8
Nad 20 let	11	10
celkem	108	100

Jazykové znalosti zaměstnanců

U žádného místa nejsou stanoveny požadavky standardizované jazykové zkoušky. Jazykové znalosti jsou požadovány na úrovni běžné ústní a písemné komunikace.

Údaje o majetku, s nímž muzeum hospodaří (§ 1e)

Výše majetku	386 936.187,- Kč
- z toho hodnota budov	221.600.453,- Kč
Výše odpisů k 31. 12. 2012	93.233.399,- Kč

Od 1. 1. 2009 jsme přikročili ke změně způsobu odepisování. Odpisy jsme prováděli v souladu se zákonem o dani z příjmu, nyní vycházíme z předpokládané životnosti. Odepisujeme lineárním způsobem podle doby užívání. Tím jsme snížili objem odpisů. V roce 2012 jsme přehodnotili zařazení majetku a to u třech položek (EZS a EPS, klimatizace, GuidePort). V roce 2013 odpisy tvoří 15% nákladů.

Hospodářský výsledek Údaje o rozpočtu (§ 1f)

	Kč:
Příspěvek na provoz dle schváleného rozpočtu na rok 2013	37.876.000,-
Zvýšený příspěvek na provoz úpravami rozpočtu zřizovatelem	42.630.000,-
Investiční prostředky	20.454.000,-

Od Ministerstva kultury ČR jsme dostali na provoz celkem 42.630 tis. Kč, původní rozpočet zněl na částku 37.876 tis. Kč.

Počet úprav rozpočtu: 10

z toho:

- 4 úpravy provozní účelové, v celkové výši 695 tis. Kč
- 3 úpravy na doplnění provozních prostředků, v celkové výši 4.059 tis. Kč
- 3 úpravy na investice v celkové výši 20.454 tis. Kč

Kromě rozpočtových úprav výše uvedených nám byly poskytnuty prostředky z nároků nespotřebovaných výdajů roku 2013 (NNV), a to na základě 8 oznámení o uvolnění finančních prostředků – NNV.

z toho:

- 4 oznámení účelové - neinvestiční, v celkové výši 5.891 tis. Kč
- 4 oznámení účelové – investiční v celkové výši 12.696.281,- Kč

Kulturní aktivity celkem 435 tis. Kč + 260 tis. Kč ISO/D

30 tis. Kč - na projekt „O Valašského Primáška“

35 tis. Kč - na projekt „Poznáváme Valašsko, náš kraj“

370 tis. Kč - na projekt Mezinárodní folklórní festival „Rožnovské slavnosti“

260 tis. Kč - 134V515000032 - ISO/D – Preventivní ochrana před nepříznivými vlivy, restaurování soch

Z těchto finančních prostředků bylo vráceno na depozitní účet MK ČR 5.900,- Kč.

Doplnění provozních prostředků v celkové výši 4.059 tis. Kč

107 tis. Kč – Jaroňkova galerie, elektrická energie

3.117 tis. Kč – na doplatek elektrické energie z důvodu chybně nastaveného elektroměru

835 tis. Kč – na osobní náklady – platy, OON, zákonné pojištění a zákonné sociální náklady

Investice celkem 20.454 tis. Kč

4.100 tis. Kč - 134V112000088 Mlýnský náhon – rekonstrukce vodních systémů
690 tis. Kč – 134V512000052 ISO/A - Zabezpečení objektů, Janíkova stodola
164 tis. Kč – 134V515000032 ISO/D – Preventivní ochrana před nepříznivými
vlivly

7.500 tis. Kč – 134V112000087 Provozní budova – zateplení a výměna výplní
otvorů

8.000 tis. Kč – 134V112000145 Stavební dvůr, dostavba

Z těchto finančních prostředků bylo vráceno na depozitní účet MK ČR 6.442,-
Kč a nebylo zatím vyčerpáno celkem 11.110,608,48 Kč.

NNV - neinvestiční prostředky účelové celkem 5.891 tis. Kč

995 tis. Kč 134V112000108 Libušín – odstranění havarijního stavu

600 tis. Kč 134V112000127 Maměnka – obnova fasády a výmalba objektu

4.200 tis. Kč 134V112000085 Billův dům – odstranění havarijního stavu

96 tis. Kč ..... Kulturní aktivita – „Zřízení metodického centra
pro muzea v přírodě v Rožnově
pod Radhoštěm“

Z těchto finančních prostředků bylo vráceno na začátku roku 2014 na
depozitní účet MK ČR 43,- Kč (úspora) a 165.960,- Kč za neoprávněné čerpání
dotace na investici. Celkem nebylo dále vyčerpáno 357.970,06 Kč (mimo
vrácené částky 165.960,- Kč).

NNV - Investiční dotace v celkové výši 12.696.281,- Kč

444.281,- Kč 134V112000034 Jaroňkova galerie – stavební úpravy, dokončení

4.900 tis. Kč 134V112000088 Mlýnský náhon – rekonstrukce vodních systémů

5.000 tis. Kč 134V112000087 Provozní budova – zateplení a výměna výplní
otvorů

2.082 tis. Kč 134V112000126 Pustevny – čistírna odpadních vod a studna

Z těchto finančních prostředků nebylo vyčerpáno celkem 55.096,28 Kč.

Přehled o nákladech a výnosech

Název položky	Schválený rozpočet [tis. Kč]	Upravený rozpočet [tis. Kč]	Skutečnost [tis. Kč]
Spotřeba materiálu	3 319	3 338	3 412
Spotřeba energie	3 600	6 735	7 129
Prodané zboží	200	200	284
Aktivace DHM	-600	-600	-95
Aktivace oběžného majetku	-300	-300	-185
Opravy a udržování	2 000	8 055	7 280
Cestovné	250	250	285
Náklady na reprezentaci	90	90	49

Ostatní služby	6 453	6 889	6 644
Mzdové náklady	22 968	23 640	23 570
Zákonné sociální pojištění	7 779	7 966	7 742
Zákonné sociální náklady	1 450	1 456	1 271
Jiné sociální pojištění	65	65	64
Daně	3	3	34
Jiné ostatní náklady	0	89	3
Odpisy dlouhodob. majetku	11 530	11 530	10 252
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	1 000	1 046	651
OP k pohledávkám a vyřazené pohledávky	0	0	34
Ostatní náklady z činnosti	700	700	497
Ostatní finanční náklady	20	20	28
Daň z příjmů	0	0	116
Náklady celkem	60 612	71 257	69 065

Tržby z prodeje vl. výrobků	80	80	87
Tržby z prodeje služeb	14 000	14 000	14 439
Tržby z pronájmu	2 500	2 500	2 753
Tržby z prodaného zboží	400	400	341
Výnosy z prodeje materiálu	100	100	0
Výnosy z prodeje DHM	0	0	5
Čerpání fondů	4 200	4 200	3 363
Ostatní výnosy z činnosti	1 100	1 100	1 336
Úroky	3	3	1
Ostatní finanční výnosy			
Výnosy z nároku SR	38 229	48 874	49 010
Výnosy z ost. transferů			
Výnosy celkem	60 612	71 257	71 335

Hospodářský výsledek	0	0	2 386
Hospodářský výsledek (po zdanění)	0	0	2 270

Aktiva a pasiva organizace – stav k 31. 12. 2013

Aktiva		[tis. Kč]
Dlouhodobý nehmotný majetek		6 491
Dlouhodobý hmotný majetek		280 052
Dlouhodobé pohledávky		0
Zásoby		8 120
Odběratelé	(311)	579
Krátkodobé zálohy	(314)	1 200
Jiné pohledávky	(315)	7
Pohledávky za zaměstnanci	(335)	109
Daně	(341,342,343)	125
Náklady příštích období	(381)	404
Příjmy příštích období	(385)	321
Pokladna	(261)	296
Ceniny	(263)	11
Běžný účet	(241)	13 393
Běžný účet FKSP	(243)	83
Aktiva celkem		311 191

Pasiva		[tis. Kč]
Jmění	(401)	288 955
Dotace na pořízení dlouhodobého majetku	(403)	131
Fond odměn	(411)	1 180
Oceňovací rozdíly při změně metody	(406)	-665
Fond kulturních a sociálních potřeb	(412)	106
Fond rezervní	(413,414)	2 867
Fond reprodukce majetku	(416)	5 463
Výsledek hospodaření běžného účetního období	(493)	2 270
Dodavatelé	(321)	5 407
Krátkodobé přijaté zálohy	(324)	58
Zaměstnanci	(331)	1 573
Jiné závazky vůči zaměstnancům	(333)	3
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	(336)	799

Ostatní přímé daně	(342)	141
Daň z přidané hodnoty	(343)	557
Závazky k ústředním rozpočtům	(347)	178
Výdaje příštích období	(383)	1
Výnosy příštích období	(384)	666
Dohadné účty pasivní	(389)	1 451
Ostatní krátkodobé závazky	(378)	50
Pasiva celkem		311 191

V roce 2013 Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm dosáhlo zisku před zdaněním 2.385.713,67 Kč.

Od Ministerstva kultury jsme skutečně obdrželi na provoz a neinvestiční náklady celkem 48.521 tis. Kč, což představuje z celkových nákladů 70 %.

Přehled nejvyšších nákladů a výnosů a jejich podíl na celkových nákladech a výnosech:

Náklady:	[Kč]	[%]
Osobní náklady (účet 521,524)	31 311 986,58	45,3 %
Odpisy (účet 551)	10 252 243,00	14,8 %
Opravy a udržování (511)	7 280 382,82	10,5 %
Spotřeba energie (502)	7 128 531,86	10,3 %
Spotřeba materiálů (501)	3 411 761,55	4,9 %
Výnosy:		
Výnosy z prodeje služeb (602)	14 439 081,77	64,7 %
Výnosy z pronájmů (603)	2 753 094,72	12,3 %

Nemalé částky vydáváme na opravy a udržování budov a předmětů, opravy EPS EZS, revize apod., abychom uchovali a udržovali objekty Valašského muzea v provozuschopném a dobrém stavu.

Další vysokou položkou jsou náklady na energie. Jejich zvýšení bylo zapříčiněno doměřením doplatku elektrické energie za minulá období a navýšením spotřeby elektrické energie v roce 2013 z důvodu chybného nastavení elektroměru, které zjistilo ČEZ Distribuce, a.s. Dále byla vyšší spotřeba vody z důvodu havárie potrubí v Mlýnské dolině.

Nemalé jsou také náklady na spotřebovaný materiál. Tato položka zahrnuje materiál k zajištění provozu VMP, šindel na opravy střech na muzejních objektech, materiál na opravy a udržování objektů, pohonné hmoty, čisticí a úklidové potřeby, pořízení drobného majetku do nových objektů, ochranné oděvy a další.

Ve výnosech se nám podařilo překročit rozpočtované příjmy ze vstupného a to i přes nepříznivé počasí zejména v 1. polovině roku 2013. Ve velké míře se o to zasloužili naši zaměstnanci kvalitní přípravou programů Valašského roku a celé sezóny 2013. Částečný vliv na jejich výši měla provedená úprava ceníku

vstupného v roce 2013. Významným zdrojem našich příjmů je výnos z nájemného námi nevyužívaných prostor a v neposlední řadě i výnos z reklamy.

Výnosy nám také vylepšila dotace ze Státního zemědělského intervenčního fondu ve výši 355 768,84 Kč.

Mzdové prostředky

Limit pro mzdové náklady roku 2013 byl: 23 570 tis. Kč

z toho na platy: 22 889 tis. Kč

na OON: 681 tis. Kč

Limit na platy ani limit na OON nebyl překročen. Stanovený přepočtený počet pracovníků **139** lidí jsme dodrželi, skutečný stav přepočtených pracovníků byl **117**.

Výsledky vnitřních a vnějších kontrol

Od roku 2011 probíhá v naší organizaci kontrola ze strany Finančního úřadu ve Vsetíně.

Jedná se o kontrolu projektu NG č. 0034, který byl v roce 2011 podroben kontrole Nejvyššího kontrolního úřadu, územního odboru XIV. Olomouc, kterou byly kontrolovány "Peněžní prostředky v rámci finančních mechanismů Evropského prostoru a Norska". Na základě jejich zjištění byla u nás zahájena výše uvedená kontrola ze strany finančního úřadu. Dále na základě závěrů NKÚ, z důvodu ohlašovací povinnosti, podalo MFČR podnět na přezkoumání správnosti zadávání veřejných zakázek v rámci tohoto projektu na ÚHOS.

Kontrola ze strany finančního úřadu nebyla v roce 2013 uzavřena. Šetření ze strany ÚOHS bylo skončeno a byla nám vyměřena pokuta ve výši 50 tis. Kč, proti které byl v termínu podán rozklad.

11. PROVOZNÍ ÚTVAR

V roce 2013 bylo organizačně personální složení provozního úseku následující:

- ve funkci vedoucího provozního úseku působil Ing. Andrzej Sikora, který k 31.12.2013 ukončil na vlastní žádost pracovní poměr.

Dále v rámci provozního úseku působí:

- oddělení programů a propagace
  - o vedoucí oddělení: PhDr. Radek Hasalík
  - o počet zaměstnanců: 6, kde na oddělení nově od 7. 1. 2013 působí jako marketingový pracovník Ing. Petra Valíčková,
  - o v průběhu roku 2013 do činnosti oddělení programů a propagace se zapojil jeden dobrovolník po dobu jednoho měsíce a to za účelem sledování mediálních výstupů k jednotlivým nosným akcím Valašského roku a aktualizaci sociálních sítí VMP,
- oddělení služeb návštěvníkům
  - o vedoucí oddělení: Julie Hlavenková
  - o počet stálých zaměstnanců: 5

- počet sezonních zaměstnanců: 39
- oddělení hospodářské správy
  - vedoucí oddělení: Julie Hlavenková
  - počet stálých zaměstnanců: 7
  - počet sezonních zaměstnanců: 6
- oddělení ostrahy
  - vedoucí oddělení: od 1. 4. 2013 byl do funkce ustanoven Karel Tomek
  - počet stálých zaměstnanců: 15

11.1. NÁVŠTĚVNICKÝ PROVOZ

V roce 2013 Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm (dále jen VMP) navštívilo celkem 233 595 osob, což je o 5546 osob MÉNĚ než v roce 2012.

Přehled návštěvnosti v jednotlivých areálech Valašského muzea v přírodě (DM – Dřevěné městečko, MD – Mlýnská dolina, VD – Valašská dědina) za období 1. 1. – 31. 12. 2013, je vyjádřen ve srovnání s celkovým ukazatelem návštěvnosti za identické období roku 2012.

VMP	Základní	Dětské	Snížené	Bezplatné	2012	2013	Rozdíl
Dřevěné městečko	77 675	11 741	29 296	29 810	148 094	148 522	428
Valašská dědina	34 596	4 691	9 564	2 330	48 779	51 181	2 402
Mlýnská dolina	7 316	2 780	3 243	701	14 749	14 040	-709
Okruh	11 725	3 245	4 282	0	25 535	19 252	-6 283
Výstavy	245	53	186	116	1 984	600	-1 384
Celkem	131 557	22 510	46 571	32 957	239 141	233 595	-5 546

11.1.1. Oddělení služeb návštěvníků a hospodářské správy

Oddělení služeb návštěvníkům zajišťuje v rámci muzea nejdůležitější činnost – styk s veřejností.

V rámci jeho činnosti jsou, poskytovány návštěvníkům průvodcovské služby a informace v areálech Dřevěného městečka, Mlýnské doliny, Valašské dědiny včetně zajištění úklidu. Dále je zajišťován provoz a úklid výstavních prostor v centrální budově Sušáku. Z další činnosti je zajišťování mimořádných prohlídek, svatebních obřadů a bohoslužeb v kostele sv. Anny.

Hlavním předpokladem pro chod tohoto úseku je dostatek kvalifikovaných pracovníků - průvodců, demonstrátorů, kteří poskytují informace

návštěvníkům muzea a jsou schopni operativně řešit nepředvídaté provozní situace. S ohledem na jazykovou vybavenost a pružnost v nasazování do služeb se osvědčili studenti, naopak důchodci jsou využíváni především jako demonstrátoři v areálu Valašské dědiny.

Na hlavní sezonu je proto každoročně nutno zvýšit počet průvodců, demonstrátorů a pokladních na víc než desetinásobek základního stavu. V roce 2013 bylo na krátkodobé smlouvy zaměstnáno celkem 45 osob. S ohledem na jazykovou vybavenost a pružnost v nasazování do služeb je většinou dávana přednost studentům. V roce 2013 pracovalo v oddělení služeb 14 studentů, 14 důchodců (převážně jako demonstrátoři v areálu VD) a 17 pracovníků v produktivním věku.

Pro ověření kvality jejich činnosti jsou prováděny namátkové kontroly. Vyřizování objednávek prohlídek bylo po dobré zkušenosti z předchozího roku zajišťováno přímo na oddělení služeb návštěvníkům. Tímto způsobem bylo dosaženo vyšší operativnosti a lepší informovanosti návštěvníků.

Prohlídky areálů Dřevěného městečka a Valašské dědiny jsou zpravidla individuální, poskytují se rovněž prohlídky pro organizované výpravy, zejména z řad cizinců. V těchto areálech jsou ve všech objektech pracovníci muzea, kteří poskytují kvalifikovaný výklad.

11.1.2. Oddělení programů a propagace

V roce 2013 hlavní činnost oddělení spočívala v:

- realizaci programové skladby VMP včetně organizace programů, tvorbě dramaturgie a smluvního zabezpečení jednotlivých pořadů.
- zabezpečení propagační činnosti, zpracovávání tiskových zpráv, spolupráci s rozhlasem a televizí, aktualizací webových stránek
- zpracování grafické podoby propagačních materiálů, tiskovin, plakátů a letáků k zajištění propagace pořadů Valašského roku a všech expozic a výstav VMP
- zpracování grafické podoby programového sborníku Valašský rok, koordinaci součinnosti s externími tiskárnami, které tisknou propagační materiály, příp. publikace VMP, aktualizací všech propagačních materiálů, zpracování grafické podoby propagačních materiálů, tiskovin, plakátů a letáků k zajištění propagace pořadů Valašského roku a všech expozic a výstav VMP

K pravidelným činnostem patřilo také zasílání informací o připravovaných programech a výstavách veřejným sdělovacím prostředkům (TV Beskyd, ČT Ostrava, ČR Ostrava, ČR Brno, Rádio Haná a další).

11.1.3. Oddělení ostrahy

V rámci Oddělení ostrahy muzea jsou vykonávány dva druhy činnosti: výkon strážní služby (ostraha) a obsluha elektronického požárního a

zabezpečovacího systému a kamerového systému (monitoring). V rámci pořadů Valašského roku a při akcích pořádaných externími subjekty jsou pracovníci ostrahy zapojováni také do dalších činností (organizace pohybu osob a vozidel, hlídání výstav). K jejich pracovním povinnostem patří také péče o služebního psa.

11.2. VALAŠSKÝ ROK 2013

Na realizaci pořadů Valašského roku 2013 se podílely všechny útvary Valašského muzea v přírodě. Provozně-ekonomický útvar, resp. oddělení produkce a programů, realizovalo celkem 26 jedno nebo vícedenních pořadů a celkem 10 náboženských obřadů, z toho 7 katolických, 1 protestantský a 2 pravoslavné. Útvar pro odbornou činnost realizoval celkem 10 jednodenních pořadů Valašského roku a celkem 9 výchovně-vzdělávacích pořadů. Stavebně-technický útvar realizoval 1 dvoudenní pořad.

Na realizaci pořadů Valašského roku 2013 se kromě režisérů z ostatních útvarů VMP podíleli tři pracovníci oddělení produkce a programů Valašského muzea v přírodě (PhDr. Radek Hasalík, Mgr. Jaroslava Kvapilová, Milena Bahouňková).

11.2.1. Programová skladba jednotlivých pořadů valašského roku

Masopust - 2. února 2013

Dřevěné městečko

Režie: Milena Bahouňková

Celodenní prezentace řeznických firem, spojená s 16. ročníkem soutěže O nejlepší valašskou klobásku a 6. ročníkem soutěže O nejlepší valašskou tlačenu. Masopustní občůzky zajistily soubory Lipina z Vracova, Radhošť a Javořina z Rožnova a pochovávaní basy soubor Radhošť z Rožnova, konalo se představení hry o sv. Dorotě Farního sdružení dětí ze Zašové, v areálu Dřevěného městečka hrála dechovka Galička a cimbálová muzika Javořina. 3.003 návštěvníků, tržba 161.943 Kč

Velikonoce na Valašsku - 30. března - 1. dubna 2013

Dřevěné městečko

Režie: Jaroslava Kvapilová

V sobotu proběhl jarmark lidových výrobců, který měl ve srovnatelném rozsahu pokračovat v neděli a v pondělí. Jenže v neděli na Hod Boží velikonoční napadlo 30 cm sněhu, takže z devadesátky výrobců jich v neděli přijelo třicet a v pondělí pouhých sedm, což znamenalo pro pořad pohromu, zároveň pro podnik mimořádnou ztrátu na tržbách. Vystoupení souboru Radhošť proběhlo v Janíkově stodole a venku byli k vidění jen rapačáři z Hážovic. Janíková stodola potom hostila folklorní soubor Handrlák z Kunovic, kdežto vystoupení smíšeného pěveckého sboru Catena Musica proběhlo v kostele sv. Anny. Na Červené pondělí účinkoval Dětský folklorní soubor

Radost z Trenčína v Janíkově stodole a cimbálová muzika Radegast hrála střídavě v obou muzejních hospodách.
9.388 návštěvníků, tržba 504.389 Kč

Polajka je nejen kvítí - 20. dubna 2013

Dřevěné městečko – Janíkova stodola

Režie: Radek Hasalík

Pořad připravovaný ve spolupráci s Valašským Muzejním a národopisným spolkem v Rožnově pod Radhoštěm a koncipovaný k 40. jubileu Ženského pěveckého sboru Polajka z Rožnova a k nedožitým 82. narozeninám dr. Jaroslava Štíky, CSc., hostil kromě samotné Polajky také folklorní soubor Javořina z Rožnova a Gajdoše ze Zubří.

267 návštěvníků v Dřevěném městečku, tržba 14.860 Kč

Regionální přehlídka dětských valašských souborů - 27. dubna 2013

Dřevěné městečko

Režie: Milena Bahounková

Postupová přehlídka dětských souborů postoupivších z oblastních přehlídek, kterou na půdě Valašského muzea organizuje Valašské folklorní sdružení.

581 návštěvníků, tržba 30.050 Kč

Stavění máje - 1. května 2013

Dřevěné městečko

Režie: Milena Bahounková

Tradiční lidová slavnost se souborem Beskyd ze Zubří.

930 návštěvníků, tržba 54.692 Kč

Velký redyk - 18. května 2013

Valašská dědina

Režie: Šárka Kramolišová

Program zaměřený na praktickou ukázkou tradičního života na Valašské dědině v jarním období, zejména ve spojitosti s chovem a tradičním výhonem ovcí. Stěžejní částí programu je dvakrát opakovaný výhon ovcí, letos obohacený o ukázky tematických rituálů a názornou ukázkou (a ochutnávkou) výroby ovčího sýra, dále v návaznosti na nadcházející svátek Ducha svatého i ukázkou „škračení vajec“ a oblíbenou atrakcí práce s pasteveckými psy. Dění na pastvině u Šturalovo usedlosti vhodně doplnilo folklorní seskupení ze Slovenska „Bačovské trio“, neméně i zaměstnanec muzea pan Miroslav Růčka se svou harmonikou. Vybrané objekty Valašské dědiny a další prostory oživilo demonstrátoři, kteří po celou dobu trvání programu předváděli tradiční činnosti a řemesla související s tématem.

930 návštěvníků ve Valašské dědině, tržba 60.475 Kč

Slabikář devatera řemesel - 25. května 2013

Dřevěné městečko

Režie: Renáta Prejdová

Devět příležitostí pro malé i velké vyzkoušet stará tradiční řemesla např. předení na kolovratu a tkaní na stávku, drátování, batikování, výroba dřevěných píšťalek či hadrových panenek, košíkářství nebo malování na přírodní materiály. Jednou z předváděných činností byla v letošním roce batik. Návštěvníci mohli zhlédnout divadelní představení s pohádkou "Jak si Vítek zasloužil princeznu" v podání Divadla dětského diváka z Přerova a vystoupení folklorního souboru Ondrášek z Frýdku - Místku.
813 návštěvníků, tržba 45.325 Kč

Kácení máje - 26. května 2013

Valašská dědina

Režie: Milena Bahounková

Letos s folklorním souborem Jasénka ze Vsetína.

505 návštěvníků, tržba 28.806 Kč

Mezinárodní armádní folklorní festival Rožnovská valaška - 7. - 9. června 2013

Dřevěné městečko

Režie: Radek Hasalík

20. ročník mezinárodního festivalu armádních souborů Rožnovská valaška, organizovaný Armádou ČR. Součástí festivalu byla 14. přehlídka skupin historického šermu, soutěžní přehlídka dětských zpěváčků, ale i jarmark lidových výrobců. Mezi sedmnácti dospělými a několika dětskými soubory a téměř osmi stovkami účinkujících z tuzemska i zahraničí dominoval Vojenský umělecký soubor Ondráš. Letos byl festival Rožnovská valaška spojen s Muzejní nocí 8. 6. 2013 v Dřevěném městečku, spojenou s oživenými expozicemi do 23.00. (viz níže)

Vstup volný, odhadnutý počet 10.000 návštěvníků

Pojďme chránit přírodu - 15. června 2013

Dřevěné městečko

Režie: Milena Bahounková

Pořad Chráněné krajinné oblasti Beskydy k 40. výročí založení poskytl informace o přírodě Beskyd, hry pro děti i dospělé, divadelní představení souboru Valouny z Valašského Meziříčí a ukázky práce ochránců přírody.

680 návštěvníků, tržba 37.559 Kč

Zvonečkový jarmark - 29. června 2013

Dřevěné městečko

Režie: Radek Hasalík

Program prezentoval hrnčířské, keramické a drátenické řemeslo v širokém spektru nabídky několika desítek řemeslníků, z nichž část svůj kumšt prezentovala při výrobní fázi a část řemeslníků se věnovala tvůrčím dílnám. Pořadu se letos zúčastnilo 62 výrobců a prodejců z České republiky, ze Slovenska a z Polska, účinkoval Valašský soubor Závřšan z Nedašova.

1.564 návštěvníků, tržba 90.219 Kč

Valašská svatba z Nového Hrozenkova - 30. června 2013

Dřevěné městečko

Režie: Jaroslava Kvapilová

Z iniciativy občanského sdružení Hafera z Nového Hrozenkova jsme se ve Valašském muzeu po letech vrátili k uvedení Valašské svatby. Tentokrát šlo o rekonstrukci starodávné valašské svatby v nezkrácené podobě, jak ji před lety zapsal místní starosta a nadšený národopisec Joža Ország Vranecký. Účinkoval pěvecký soubor Hajera, cimbálová muzika Kotula a folklorní soubor Vranečka.

945 návštěvníků, tržba 52.765 Kč

Mezinárodní folklorní festival Rožnovské slavnosti - 5. - 7. července 2013

Dřevěné městečko

Kontaktní osoba za VMP: Jaroslava Kvapilová

37. ročník festivalu spojený s Dny tradiční kultury slovanských zemí (viz Folklorní festivaly)

7.924 návštěvníků, tržba 602.435 Kč

Hejův nožík - 13. července 2013

Dřevěné městečko

Režie: Lenka Kučerová

17. ročníku pořadu Hejův nožík se zúčastnilo 25 řezbářů a 2 výrobci dlát z ČR a Slovenska. Většina zúčastněných řezbářů patří mezi dlouhodobé účastníky programu, v určitém směru se jedná i o jejich společenské setkání. Letošní rok byl věnován připomínce výročí narození prof. Karla Langra (*1903) a řezbáře Josefa Michalčáka (*1913), oba měli blízký vztah k nedalekému Novému Hrozenkovu a ke dřevu a výrobkům z něj. Program hudebně doprovázela gajdošská muzika, odpoledne vystoupil na komorním amfiteátru soubor Klobučan z Valašských Klobouk.

1.536 návštěvníků, tržba 91.505 Kč

O valašského primáška - 14. července 2013

Dřevěné městečko, Janíkova stodola

Režie: Libuše Rousová

závěrečné vystoupení týdenních tvůrčích dílen

954 návštěvníků v Dřevěném městečku, tržba 60.840 Kč

Pekařská sobota - 20. července 2013

Dřevěné městečko

Režie: Radek Hasalík

20. jubilejní setkání mistrů cechu pekařského spojené s ochutnávkami pečiva, soutěžemi O vynikající chleba, O vynikající rohlík a soutěží O pekařský stánek Valašského království s bohatým kulturním programem. Účinkovali: Dechová hudba Kotáranka z Lužné, folklorní soubor Javorina ze Strání a zpěvák Laďa Kerndl s orchestrem.

4.285 návštěvníků, tržba 372.635 Kč

Ozvěny Valašského Slavína - Bohumír Jaroněk a Karel Langer - 21. července 2013

Dřevěné městečko, Janíkova stodola

Režie: Milena Bahounková

Pořad k 80. výročí úmrtí zakladatele VMP Bohumíra Jaroňka a k 110. výročí narození valašského národopisného pracovníka, předního dokumentaristy lidové kultury a spoluvůrce areálu Valašská dědina Karla Langer. Vystupoval Valašský soubor Ovčák z Hovězí.

1.052 návštěvníků v Dřevěném městečku, tržba 66.320 Kč

Mezinárodní festival Romská píseň - 27. července 2013

Dřevěné městečko

Režie: Radek Hasalík

19. ročník mezinárodního festivalu (viz níže)

1.133 návštěvníků, tržba 62.049 Kč

Anenská pouť - 28. července 2013

Dřevěné městečko

Režie: Jana Tichá

Oslava svátku patronky Valašska svaté Anny spojená s krojovaným procesím z farního kostela Všech svatých do muzejního kostela sv. Anny a pouťovou atrakcí (historickým kolotočem a střelnicí), kejklířským a akrobatickým vystoupením v Dřevěném městečku. Letos se souborem Valašský vojvoda z Kozlovic, pěveckým sborem Hafera z Nového Hrozenkova, dechovou hudbou Rožnovanka a loutkovým představením Divadélka Milady Kubické.

2.095 platících návštěvníků plus 1.000 účastníků procesí, tržba 67.620,- Kč

Mezinárodní festival slovenského folkloru Jánošíkův dukát - 2. - 4. srpna 2013

Dřevěné městečko

Kontakt za VMP: Jaroslava Kvapilová

15. ročník festivalu spojený s 13. ročníkem mistrovství Valašského království ve stloukání másla (viz níže)

5.243 návštěvníků, tržba 278.482 Kč

Dny řemesel a setkání kovářů - 10. -11. srpna 2013

Dřevěné městečko

Režie: Olga Holišová

23. ročník setkání mistrů starých řemesel, kovářů, kameníků, bednářů, klempířů a dalších řemeslníků realizovaný ve spolupráci s Lesy ČR, s.p. Letos se souborem Hradišťan. Pokrývání stříšky dřevěným štípaným šindelem. Výroba dřevěného šindele, ruční rozřezávání trámů, práce na hrncířském kruhu, ruční výroba provazů, kutí koní ve fojtském dvoře, ruční výroba brousků a mysliveckých potřeb, kamnář prezentoval stavbu pece a pečení chleba v Billově domě, klempířská dílna, pálenice – jak se dřívě na Valašsku pátilo, tesařská výroba a stavba dřevěnic, ruční opracování kamene, vrtání dřevěného potrubí, tesání širočinami – výroba trámů, ruční výroba dřevěných

rýn, ruční výroba hliněných cihel. Na programu účinkovalo 70 řemeslníků a 35 kovářů.

6.740 návštěvníků, tržba 475.925 Kč

Starodávny jarmark - 17. – 18. srpna 2013

Dřevěné městečko

Režie: Jaroslava Kvapilová

Letošního Starodávneho jarmarku se zúčastnilo 101 lidových výrobců a prodejců z České republiky, Slovenska a z Polska. Po sobotním slavnostním zahájení a průvodu se pozvaní umělci prezentovali na určených pódiiích. Účinkovali skupina historické hudby BraAgas z Prahy, Robert Křesťan a Druhá tráva, cimbálová muzika Radegast, Combo strýca Ahmeda, dechová hudba Trnkovjanka, skupiny historického šermu Svobodní sedláci a Viator, šermíři z Valmontu, skupina kejklířů Agripa, loutkové divadélko Kašpárkův svět a vodník-převozník na rybníčku.

8.333 návštěvníků, tržba 545.257 Kč, příjem ze stánkového prodeje 66.100 Kč

Dožínky - 24. srpna 2013

Dřevěné městečko

Režie: Petr Lidák

Tradiční Dožínková slavnost na poli se zvyky proběhla znovu po pětileté odmlce na Valašské dědině v podání Souboru valašských písní a tanců Bača z Valašského Meziříčí. Po sežnutí posledního políčka ovsa následovala krátká děkovaná pobožnost s požehnáním u kaple z Valašské Bystřice, a předání věnce hospodáři proběhlo na dvoře usedlosti z Velkých Karlovic. Na programu vystoupily také tetičky z Hutiska, které po celý den zpívaly dožínkové písně a Halekačky. Mláčení obilí cepy spolu s žertovnou scénkou předvedli členové souboru Zákopčan z Hutiska. Během dne měli návštěvníci příležitost uvidět, jak se mlátí obilí pomocí strojní bubnové mlátičky, dále zpracování slámy – pletení ošatek a slaměných ozdob, přípravu a zdobení dožínkových věnců.

1.264 návštěvníků, tržba 99.520 Kč

Cimbal Classic - 25. srpna 2013

Dřevěné městečko – Janíkova stodola

Režie: Radek Hasalík

Koncert brněnské folkové skupiny k 21. výročí založení.

939 návštěvníků v Dřevěném městečku, tržba 58.474 Kč

Z druhé strany Radhoště - ozvěny frenštátského folklorního festivalu - 1. září 2013

Dřevěné městečko - Janíkova stodola

Režie: Radek Hasalík

Koncert dvou zahraničních hostujících souborů frenštátského festivalu od 14.00 v Janíkově stodole, letos účinkoval soubor z Gruzie a soubor z Indonésie
367 návštěvníků, tržba 15.393 Kč

Muzicírování se Soláněm - 8. září 2013

Dřevěné městečko

Režie: Milena Bahounková

Koncert rožnovského folklorního souboru Soláň s pozvaným hostem, letos s Varmužovou cimbálovou muzikou z jižní Moravy.

866 návštěvníků, tržba 49.854 Kč

Myslivosti zdar! - 14. září 2013

Dřevěné městečko

Režie: Milena Bahounková

Pořad Myslivecké jednoty k 90. výročí založení s prezentací všech forem činnosti českých myslivců, přehlídkou dravců a pěvců, defilé psů všech plemen, ukázkami vábení zvěře a pasování na myslivce a lovce zvěře, loveckou hudbou, sbory, hlaholy a signály a se Svatohubertskou mší, celebrou generálním vikářem Mons. Josefem Nuzíkem. Účinkovala dětská cimbálová muzika Světlna z Hutiska-Solance.

1.234 návštěvníků, tržba 64.720 Kč

Dů Valaši, dů, hore dědinů aneb Karpatský redyk 2013

12. září 2013 - Pustevny

14. září 2013 - Valašská dědina

Režie: Radoslav Vlček

Ve dnech 12. a 14. 9. 2013 Valašské muzeum v přírodě připravilo pro širokou laickou a odbornou veřejnost komponovaný pořad s názvem Dů Valaši, dů, aneb Karpatský redyk, jehož nosným tématem byla problematika karpatského pastevectví a salašnictví.

Program byl realizován v rámci mezinárodního projektu Karpatský redyk 2013 – TRANSHUMANCE, kdy od 11. 5. 2013 stádo čítající 300 ovcí původních plemen Valašek putovalo historicky doloženými pastevními trasami z Rumunského Sighisoara dále přes Ukrajinu Slovensko a Polsko do Valašského muzea v přírodě.

12. 9. 2013 proběhla prezentace celého projektu v prostorách NKP Pustevny za účasti cca 100 posluchačů z řad odborné a laické veřejnosti. 14. 9. 2013 byl v areálu Valašská dědina připraven bohatý pastevecký pořad s prezentací řemesel a lidové stravy. V dopoledních hodinách návštěvníci pořadu přivítali účastníky Karpatského redyku 2013 včetně ovčího stáda.

300 návštěvníků, tržba 22.980 Kč

Běh rodným krajem Emila Zátopka - 21. září 2013

Dřevěné městečko

Režie: Radek Hasalík

11. ročník memoriálu olympijského vítěze, Dřevěné městečko tvoří cíl půlmaratonu z Kopřivnice, letos startovalo 221 běžců, kulturní náplň programu tvořilo vystoupení Folklorního souboru Javořina z Rožnova, díky nepřízni počasí v Janíkově stodole

Vstup volný, 1.000 návštěvníků, tržba 420,- Kč

Podzimní putování s broučky Valašským královstvím - 27. září 2013

Dřevěné městečko

Režie: Jaroslava Kvapilová

18. večerní dětský lampiónový průvod s programem ve spolupráci s Městskou knihovnou a TKA - kulturní agenturou. V Janíkově stodole se promítaly pohádky Příběhy Cvrčka a štěňátka od Zděňka Mülera, pohádku „Jak se brouček naučil bát“ na paloučku zahráli členové divadla V batohu, k dispozici byl historický kolotoč nebo ohňové vystoupení společnosti Historika na komorním amfiteátru.

2.214 návštěvníků, tržba 13.512 Kč

Svatováclavské hody - 28. září 2013

Dřevěné městečko - hospoda Na posledním groši, Valašská hospoda

Režie: Radek Hasalík

Hodové speciality v kuchyních dvou muzejních hospod s vystoupením Dechové hudby Valaška z Valašských Klobouk v prostoru mezi hospodami

1.101 návštěvníků, tržba 67.400 Kč

Součástí návštěvnosti a tržeb byl pořad Valaško a jeho muzikanti, - Frenštátsko a Frýdecko, multimediální pořad

Valaško a jeho muzikanti - Frenštátsko a Frýdecko - 28. září 2013

Dřevěné městečko, Janíkova stodola

Režie: Milena Bahounková

Multimediální pořad v Janíkově stodole koncipovaný podle libreta PhDr. Jaroslava Štíky, CSc., účinkoval soubor Valašský vojvoda z Kozlovic.

Úroda z polí, zahrad a sadů aneb Valašský hortikomplex - 19. října – 3. listopadu 2013

Dřevěné městečko, Janíkova stodola

Režie: Miroslav Románek

V roce 2013 byla výstava obohacena od minulých let expozicí „Bylinky“ s názornou ukázkou jednotlivých druhů bylin. Ve vstupním vestibulu Janíkovy stodoly byla instalována expozice na téma zpracování obilí s ukázkou strojů a nástrojů. V průběhu výstavy proběhla přednáška na téma „Pěstování hrušní v podhorských oblastech“.

Návštěvnost 5.092 návštěvníků, tržba 236.825,- Kč

Mikulášský podvečer - 5. prosince 2013

Valašská dědina

Režie: Radoslav Vlček

Mikulášský podvečer stejně jako v roce 2012 zahájil „vánoční programový maratón“ v areálech muzea. Po dlouhých 10-ti letech, kdy měl až neočekávaný ohlas u návštěvníků, se podvečerní prohlídka ztichlých, na zimu i Vánoční svátky připravených chalup, vrátila zpět na Valašskou dědinu.

Komponovaný pořad zaměřený na prezentaci především tradičního zvykosloví 18. – 20. století, čerpaného především z minulých a aktuálních terénních výzkumů, byl zaměřen především na dětského návštěvníka, který si

v oživených expozičních objektech mohl vyzkoušet rukodělnou činnost dob minulých (výroba svíček, výroba tradičních vánočních ozdob, zdobení perníčků, atd.) program byl samozřejmě doplněn o pochůzky Mikulášské družiny včetně tradiční mikulášské nadílky.

Návštěvnost 905 návštěvníků, tržba 43.590,- Kč

Vánoce na dědině - 9. - 13. a 16. - 18. prosince 2013

Valašská dědina

Režie: Alena Fojtášková

Výchovně-vzdělávací pořad přístupný i veřejnosti. Ve vybraných objektech Valašské dědiny se převážně dětské návštěvníci měli možnost seznámit s tradičními vánočními zvyky na Valašsku: ve fojtství z Lidečka s tradičními zimními přástkami, v Matochově usedlosti z Velkých Karlovic s vánočními perníčky, ve Šturalově chalupě z Velkých Karlovic - Podfatého s věštěním pomocí odlévání olova, ve škole z Velkých Karlovic - Miloňova s hudební výchovou, jak kdysi probíhala na Valašsku, v chalupě z Karolinky - Rákošového s pečením vánočních oplatků ochucených medem a v chalupě z Velkých Karlovic - Miloňova s vařením vánočního čaje.

Návštěvnost, 7.188 návštěvníků tržba 385.215,- Kč

Vánoční jarmark - 14. prosince 2013

Dřevěné městečko

Režie: Jaroslava Kvapilová

Celkově velmi vydařený pořad postavený na prezentaci valašského vánočního zvykosloví a bohatě zastoupeném jarmarku lidových výrobců. Kulturní náplň letos zajistili členové mikulášské družiny z Valašských Klobouk spolu s Luckami z Radhoště. V kostele sv. Anny koncertovala po dlouhé době cimbálová muzika Ondřejnica a její program byl skutečným zážitkem. Vánoční zvyky na Slovácku a na Ostravici a Kysucích přiblížily soubory Děcka ze Skoronic a Grunik. Komorní žestě hrály po celý den z pavlače radnice a v kostele sv. Anny zahrály v pravé poledne hudbu starých mistrů.

Návštěvnost, 10.851 návštěvníků, tržba 881.020,- Kč

Živý betlém - 21. -22. prosince 2013

Dřevěné městečko

Režie: Jaroslava Kvapilová

20. ročník lidové hry o narození Ježíše podle Evangelia sv. Matouše. V programu se návštěvníkům představili tanečníci, muzikanti a zpěváci ze souborů Javořina, Radhošť, Soláň, Malý Beskyd, cimbálová muzika Ondřejníček, Žesťový kvintet a družina Tří králů na koních. Návštěvnost 1.463 návštěvníků, tržba 61.090,- Kč

11.2.2. Folklorní festivaly

MAFF Rožnovská valaška

Od 7. do 9. června 2013 pořádala Armáda České republiky v areálu Dřevěného městečka Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm jubilejní XX. ročník Mezinárodního armádního folklorního festivalu s XIV. přehlídkou skupin historického šermu „Rožnovská valaška 2013“. Ředitelkou letošního festivalu byla pplk. Mgr. Blanka Majkusová.

Hlavními pořadateli festivalu byli Armáda České republiky, Ředitelství personální podpory – oddělení humanitní služby a Vojenský umělecký soubor Ondráš Brno. Spolupořadateli byli Folklorní sdružení České republiky, Město Rožnov pod Radhoštěm, Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm a Folklorní sdružení JÁNOŠÍK Brno.

V průběhu tří denního festivalového programu se představilo více cca 800 účinkujících. Představil se soubor Nayuribes z Kostariky, Bunda Afrika, Slovensko bylo zastoupeno souborem Vršatec. Širokou paletu vystoupení tradičních účastníků – v abecedním pořadí Dunajec a Dunaječek Olomouc, cimbálová muzika Háj ve Slezsku, Hradecká cimbálová muzika Hradec Králové, Jánošiček Brno, Klebetníček Vyškov, Lučina Brno, Maleníček Lipník nad Bečvou, Ondrášek Brno, Púčik Brno, Rosénka Praha, Trnka Vyškov a Puls Chlastáš Brno. To vše pod dramaturgickým vedením Vojenského uměleckého souboru ONDRÁŠ Brno, který se návštěvníkům představil zejména v hlavních večerních programech.

Návštěvníci mohli zhlédnout boje skupin historického šermu, rekonstrukci historické bitvy či život ve vojenském ležení v podání skupin Asmodeus, Cyrano Club Brno, Non Sancti Olomouc, Cavalieri Moravi Brno, Společnost 1645 Brno, Společnost orientálního tance Safína Brno, Šermířská a divadelní společnost Zikmunda Wintera Tábor a Valašský sbor portášský Valašská Bystřice.

MFF Rožnovské slavnosti

37. ročníku festivalu se zúčastnilo více než 900 účinkujících z 22 souborů (6 zahraničních) a 11 muzik.

Dramaturgie letošního ročníku se věnovala jednak výročí příchodu slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje na Moravu (Až na vrchol Radhoště ve stopách svatých Cyrila a Metoděje, Ze Soluně do krajů moravských aneb folklorní putování po stopách slovanských věrozvěstů) a dále připomenula výročí některých významných valašských osobností - Joži Országa Vraneckého, Jana Nepomuka Poláška, Františka Bayera, Arnošta Kubešovu - zejména v programech Vzácné setkání, A měl sem já piščalenu. Dalším dramaturgickým záměrem festivalu je postupné představování kulturního dědictví chráněného mezinárodní institucí UNESCO - v letošním roce to byl alikvótní zpěv. Také započatá spolupráce s jinými městskými subjekty - městská knihovna, fotokroužek R9, galerie Crears - úspěšně pokračovala.

Tradiční programové schéma zůstalo zachováno – vystoupení zahraničních hostů – V dobrém zme sa zešli..., Hosté naši milí, a ...v dobrém sa rozejdem, dětské pořady (např. Jede, jede, poštovský panáček), jubilanti (Jak ten čas

letí), animace na náměstí, lidová zábava, world music, výstavy, beseda, mše, doprovodné programy na vedlejších pódíích, workshop. Soutěž v odzemku „Kdo vyskočí, ten je chlap!“ byla letos spojena s předáním listiny o zápisu odzemku do českého seznamu nehmotného kulturního dědictví a současně byli oceněni zasloužilí odzemkáři. Poprvé jsme letos vyzkoušeli (s příznivým ohlasem) čtení pohádek dětem, po delší odmlce jsme se vrátili k zábavně soutěžnímu klání mezi soubory (Valašské hry). Tento jediný program poznamenal déšť, zprvu docela vydatný.

MF Romská píseň

V sobotu 27. července 2013 proběhl v Dřevěném městečku 19. ročník mezinárodního festivalu Romská píseň, který organizovala Demokratická aliance Romů se sídlem ve Valašském Meziříčí. Festival začal v 13.00 na amfiteátru Dřevěného městečka v souladu s avizovaným harmonogramem vystoupení za účasti souborů a skupin z České republiky, Slovenska a Maďarska: Folklorní soubor Javořina z Rožnova p. R. (ČR), Profesionální romské divadlo Romathan (SR), taneční soubor Merci (ČR), Hudební seskupení Impérie (ČR) a tradiční maďarská cimbálová muzika pod vedením primáše Demetera Csicsó (Maďarsko).

Podle organizátorů festivalu je prioritním posláním tohoto kulturního projektu bourat bariéry mezi majoritní společností a menšinovými skupinami obyvatel ČR prostřednictvím poznávání rozdílných kultur a vytvářet prostor pro komunikaci a budování pozitivního multikulturního prostředí v České republice. Cílem festivalu Romská píseň je také zachování a prezentace tradic romské kultury.

MFSF Jánošíkův dukát

Mezinárodní festival slovenského folkloru v České republice proběhl ve Valašském muzeu již po patnácté. Na jeho organizaci se spolupodílela Obec Slovákov v Českej republike, Folklorní sdružení Púčík z Brna, FoS ČR, Jánošíkův dukát, o.s. a Valašské muzeum v přírodě.

V pátečním zahajovacím programu nazvaném „Z maľovanej truhlice“ se na komorním amfiteátru představil Folklorní soubor Magura z Kežmarku, Mostár z Brezna, Rozsutec ze Žiliny a dále Pavel Císařík z Brna, František a Miloš Kleinovci ze Žiliny a Ján Matuška z Detvy. V areálu Dřevěného městečka se potom všichni účastníci festivalu i další zájemci o lidovou hudbu, píseň, tanec a dobrou náladu sešli již tradičně na zábavě „Pri hudákoch“.

Sobotní dopoledne začalo tradiční živou pozvánkou – „Roztančené námestie“ a krojovaným průvodem všech účinkujících nazvaným „Rieka radosti“ z Masarykova náměstí do Dřevěného městečka Valašského muzea v přírodě. Zde byla na paloučku odhalena dřevěná socha Juraje Jánošíka. Odpoledne již patřil Komorní amfiteátr programu „Zahrajme sa“, kde se představily dětské folklorní soubory Čučoriedky z Třince, DFS Dunaječek z Olomouce a DFS Vartášik z Krupiny. Potom už se na pódiu Komorního amfiteátru střídaly naše i zahraniční kolektivy. K nejatraktivnějším patřily programy „Od Tatier k Šumave“, v němž účinkovaly folklorní soubory z České republiky, které zpracovávají slovenský folklor, dále program souborů

národnostních menšin "Žijeme v jedné zemi" a program „Hostia naši milí“, v němž se představily slovenské a krajanské soubory. Sobotní programy uzavřel pořad věnovaný slovenskému lidovému hrdinovi Juraji Jánošíkovi: 300 let od popravy zbojnického kapitána „Smrť Jánošíkova“.

Nedělní dopoledne patřilo jak programu cimbálových muzik a lidových hudeb „Hrajte mi, husličky“, tak i zpěvákům a pěveckým skupinám v pořadu „Ozývaj sa, hlase“. Patnácté setkání souborů, folkloristů a milovníků slovenského lidového umění vyvrcholilo v 15 hodin slavnostním galakonzertem nazvaným „Živijó, dukát“. Putovní cenu - Laureáta festivalu - získal FS Šmykňa z Ostravy.

11.2.3. Obřady

Květná neděle - 24. března 2013

Dřevěné městečko, kostel sv. Anny

Pravoslavná liturgie - 5. července 2013

Dřevěné městečko, kostel sv. Anny

Bohoslužba v tolerančním evangelickém kostele - 6. července 2013

Valašská dědina

Mše svatá - 7. července 2013

Dřevěné městečko, kostel sv. Anny

Mše svatá k počtě sv. Anny - 26. července 2013

Dřevěné městečko – kostel sv. Anny

Pravoslavná panychida - 5. září 2013

Dřevěné městečko – kostel sv. Anny a Valašský Slavín

Bohoslužba za ThDr. Vladimíra Petřeka, popraveného nacisty za heydrichiádu po ukončení bohoslužby proběhl v kostele sv. Anny varhanní koncert Lindy Čechové-Sítkové.

Náklady 3.291 Kč

Mše sv. ve starobylém ritu - 4. října 2013

Dřevěné městečko

Obřad sloužil dominikán z Plzně, P. Antonín Nohejl.

Náklady 2.500 Kč

Mše sv. za zesulé pochované na Valašském Slavíně - 2. listopadu 2013

Dřevěné městečko, kostel sv. Anny

Roráty - ranní mše sv. - 7. prosince 2013

Dřevěné městečko, kostel sv. Anny

Vánoční mše svatá - 28. prosince 2013
Dřevěné městečko, kostel sv. Anny

11.2.4. Výchovně-vzdělávací pořady

Velikonoce na dědině - 26. – 29. 3. 2013

Tradiční velikonoční zvyky na dědině doprovázené ukázkami a možnostmi si vyzkoušet pletení tatarů z vrbového proutí, malování a barvení vajíčků. Program byl zcela naplněn. A proto byl prodloužen o jeden den – tedy na 4 dny. Režie: Mgr. Libuše Rousová, náklady 24.085 Kč

Uměli Valaši fyziku - 21. - 23. 5. 2013

Návštěvníci byli vedeni k tomu, že praktické znalosti z oborů mechaniky, fyziky nebyly neznámou pro Valachy, a že je používali na základě praktických dlouholetých zkušeností, aniž by uvažovali v kategoriích vědeckých poznatků. Dozvěděli se, jak fungovaly jednoduché stroje při práci Valachů; k čemu sloužily; jak byly zdokonalovány; zda-li Valaši přemýšleli o vědě a o nových poznatcích; jak tyto stroje ovlivňovaly společenský život a postavení Valachů. Cíl programu - poznat jednotlivá stanoviště v Mlýnské dolině, kde lze ideu programu prakticky uplatnit, vidět a hlavně si i vyzkoušet. Režie: Mgr. Libuše Rousová. Náklady 14.394 Kč

Obecná škola - 4. - 6. 6. 2013

Děti navštíví v areálu Valašské dědiny objekt školy z Miloňova, kde zasednou do lavic a zúčastní se vyučování dle dřívějších způsobů. Dozvědí se, čemu se dříve děti učily, jak často chodily do školy, kolik jich bylo ve třídě apod. Pod vedením pana učitele si ověří základní počty na počítadle, poučí se ze starých výukových školních obrazů, vyzkouší si obtížnost krasopisu, psaní na břidlicovou tabulku nebo husím brkem na papír. Po odzvonění konce vyučování se procházkou přesunou na druhé stanoviště, které jim zábavnou formou umožní prohlédnout a vyzkoušet si mnoho dalších historických učebních pojmů. Velmi oblíbený pořad. Režie: Bc. Denisa Hružková, náklady 21.624 Kč

Slabikář devatera řemesel - 25. 5. 2013

Celodenní pořad pro všechny - malé, velké, mladé, staré. Tvoří zároveň součást Valašského roku 2013. Všichni si mohou prakticky vyzkoušet devatero řemesel. Program zcela naplněn.

Režie: Mgr. Renáta Prejzová, náklady 22.655,- Kč (viz Programová skladba jednotlivých pořadů Valašského roku)

Jak žili naši předkové - 24. – 26. 9. 2013

Tento program přinesl nové téma, které zatím není v oblasti výchovně vzdělávacích programů obsaženo. Cílem programu bylo získání poznatků o životě Valachů v oblasti bydlení. Přímou v objektech lidové architektury byli účastníci programu zjišťovat informace o roubených stavbách, především

o členění a vybavení obytných domů, o hospodářských stavbách v blízkosti obytných domů. Zabývali se také srovnáváním obydlí chudých a bohatých vrstev obyvatel na Valašsku v dřívějších dobách a porovnávali bydlení v minulosti s bydlením v současné době. Doplňující aktivitou bylo stavění modelu roubené chalupy. Režie: Mgr. Helena Cviklová. Náklady 31.495 Kč

Barvív modrotisku - 15. - 17. 10. 2013

V první části programu se návštěvníci pomocí videofilmu a výkladu lektorky dozvěděli vše potřebné o pojmu modrotisk a nahlédli do staré barvířské dílny, která je součástí expozice Městečko pod Radhoštěm. V druhé části se přesunuli do Živého domu, kde si sami vyzkoušeli práci barvíře. Program trvající po tři dny byl zcela zaplněn a u dětských, ale i dospělých návštěvníků se setkal s velmi pozitivními reakcemi.

Režie: Mgr. Libuše Rousová, náklady: 15.855 Kč

Vánoce na dědině, režie Alena Vojtíšková, náklady 52.352,- Kč
(viz Programová skladba jednotlivých pořadů Valašského roku)

Náklady na projekt „**Domnívat se neznamená vědět**“ činily v roce 2013 celkem 59.500 Kč.

K specifickým programům patří týdenní tvůrčí dílna O valašského primáška za účasti 8 mladých houslistů a 4 lektorů (8. - 14. 7. 2013, náklady 112.085 Kč, režie: Mgr. Libuše Rousová) a týdenní tvůrčí dílna Škola mladých odzemkářů pro chlapce od 15 let (1. - 5. 7. 2013, náklady 32.692 Kč, režie: Bc. Radek Bryol), letos bylo vyhlásování vítězů odzemkářské soutěže zapojeno do MFF Rožnovské slavnosti. I u těchto programů je přetlak zájmu, protože počet účastníků je omezen. Oba dva tyto pořady jsou ukončeny vystoupením pro veřejnost.

11.2.5. Propagace valašského roku

Oddělení propagace pracovalo v roce 2013 v sestavě Blažena Běťáková a Andrea Svaková, od ledna 2013 nastoupila jako marketingový referent Ing. Petra Zbranková, v září provdaná Valíčková, která zajišťovala zároveň aktualizaci webových stránek VMP a prezentaci VMP v médiích. K jejím dalším aktivitám patří: Aktualizace údajů na stránkách www.vmp.cz + úprava grafické podoby webu + tvorba QR kódu, prezentace VMP na dalších webech – www.kudyznudy.cz; www.kampocesku.cz; www.cestujmesdetmi.cz; www.vychodni-morava.cz; www.roznovsky-prostor.cz; www.roznovsko.net; www.zlinsko-online.cz; apod. – průběžná aktualizace údajů na těchto webech, tvorba marketingového plánu a aktivit na rok 2013, úprava prostor vnitřních a vnějších budovy Sušáku, čtvrtletní aktualizace podkladů do Věstníků AMG – komunikace s AMG, tvorba a distribuce tiskových zpráv o činnosti VMP – akce zvykoslovné, Valašského roku, výchovně-vzdělávací, investiční činnost muzea + komunikace s médii

(noviny, rozhlas, televize) + natáčení mluvených spotů na vybrané nosné akce Valašského roku, tvorba podkladů pro placenou inzerci pro vybrané pořady Valašského roku 2013, tvorba databází médií, cestovních kanceláří v ČR, Slovensku, Polsku, Rakousku a Německu, škol (Zlínský a Moravskoslezský kraj) a ubytovacích zařízení, příprava press a fam tripů – komunikace s Centrálou cestovního ruchu Východní Moravy, Magistrátem města Ostrava a firmou Lázně Luhačovice, a.s., nastavení a zkušební provoz programu REGIONPARTNER, příprava tiskových konferencí (Rožnov, Praha) před sezónou + informační setkání se zástupci informačních center turistické oblasti Valašsko, komunikace na přípravě podkladů pro Metodické centrum pro muzea v přírodě – oblast marketingu a propagace, tvorba prezentací muzea na sociálních sítích – www.facebook.com ; www.twitter.com; plus.google.com; www.foursquare.com, aktualizace údaje, soutěže pro návštěvníky na podporu vybraných akcí Valašského roku, koordinace a komunikace s realizační firmou na tvorbě Strategie rozvoje VMP a Marketingové strategie rozvoje VMP, součinnost při naplňování/obsazování výchovně-vzdělávacích pořadů – mailing na školy, komunikace s novináři – příprava podkladů, poskytování fotografií či povolení k focení/natáčení v muzeu – smluvní ošetřování těchto záležitostí, aktualizace údajů o spolupracujících firmách na www.vmp.cz – umístění log, revize smluv o nájmu reklamních prostor či smluv o spolupráci (barter) v muzeu/s muzeem, zajištění účasti muzea na veletrzích cestovního ruchu – Dovolená Ostrava 2013; Infotherma 2013; Karneval chutí a zážitků 2013, fundraising a sponzoring muzea: oslovení vybraných podnikatelských subjektů na podporu činnosti muzea + tisk Valašského roku 2014, Účast na přípravě Valašského roku 2014, aktivní účast na vybraných programech Valašského roku 2013 – Masopust; Velikonoce; Rožnovské slavnosti; Pekařská sobota; Jánošíkův dukát; Starodávny jarmark, spolupráce s IC – rozesílání informací o muzea; plakátu na akce (elektronicky); dodávání propagačních materiálů (vybraná IC v okolí); nabídka knižních výstupů muzea, spolupráce s městem Rožnov pod Radhoštěm; Centrálou cestovního ruchu Východní Moravy; Magistrátem města Ostrava; Agenturou CzechTourism; Valašským královstvím a podnikatelskými subjekty, administrace www.vmp.cz – Valašský rok 2014, návštěvní řady a ceníky služeb, výchovně-vzdělávací pořady 2014, doplnění archívu z předešlého roku, Web metodického centra – komunikace s realizační firmou a příprava podkladů, úprava ceníků služeb na rok 2014, návštěvní řady 2014 (i v jazykových mutacích na webu).

Činnost oddělení propagace souvisela se zadáním vyplývajícím z realizací Valašského roku 2013, realizací výchovně-vzdělávacích pořadů a také se zadáním souvisejícím s realizací výstav na půdě Valašského muzea v přírodě nebo i mimo muzeum:

- Výstava Ostrava - Infotherma (14. - 17. 1. 2013, výstaviště Černá louka)
- Tři století cyrilometodějské tradice na Moravském Valašsku (28. 3. - 3. 11. 2013, Sušák, VMP), za tuto výstavu zodpovídalo programové oddělení (scénář a realizace Radek Hasalík), vernisáž proběhla 28. 3. 2013, náklady 62.039 Kč

- Figura a portrét - Martin Gaja (19. 4. - 28. 7. 2013, Sušák, VMP)
- Rožnovské slavnosti 2013 - Ohlédnutí za Rožnovskými slavnostmi 2011 - výstava fotografií R9 (5. 7. - 30. 8. 2013, Sušák, VMP)
- Jánošíkův dukát - Slovenské insitné umenie zo Srbska – výstava obrazů ze sbírky galérie Babka Kovačica (2. 8. - 31. 8. 2013, Sušák, VMP)
- Světlo a zvuk - výstava současných hraček ze států Visegrádské čtyřky (3. 9. -2. 10. 2013, Sušák, VMP)
- Konference Valašsko - historie a kultura, září 2013 - příprava panelů a grafických návrhů propagačních materiálů
- Výstava (Ne)zapomenutá Tesla, říjen - prosinec 2013 - příprava propagačních materiálů, grafický návrh a tisk brožury
- Výstava k otevření Billova měšťanského domu, prosinec 2013 - příprava panelů
- Grafické zpracování programového sborníku výchovně-vzdělávacích pořadů 2014 „Za poznáním do Valašského muzea v přírodě“ a grafická příprava programového sborníku „Valašský rok 2014“
- Oddělení propagace se podílelo na zpracování grafických návrhů reklamních poutačů před budovou Sušáku a uvnitř Sušáku.

Náklady za tisk a výlep plakátů a prospektů Valašského roku 2013 činily 192.016,- Kč. Materiálové náklady na zajištění pořadů Valašského roku 2013 činily 178.684,- Kč.

Průběh pořadů Valašského roku 2013 ovlivnily extrémní výkyvy počasí, na velikonoční neděli napadlo 30 cm sněhu a velmi chladno zůstalo až do května. V létě v průběhu srpna zase přišlo přibližně deset dnů, kdy denní teplota neklesla pod 38 stupňů Celsia. To všechno se podepsalo na mírném snížení návštěvnosti. Ztráty vzniklé v předchozím období kalendářního roku už nezachránilo ani velmi příjemné, teplé podzimní počasí.

Celková návštěvnost VMP za rok 2013 činila 243 220 osob, z toho Dřevěné městečko navštívilo 158 148 osob, Valašskou dědinu navštívilo 60 806 osob, Mlýnskou dolinu 23 666 osob a Sušák navštívilo 600 osob. V roce 2012 navštívilo VMP celkem 251 980 osob, z toho Dřevěné městečko 160 861 osob, Valašskou dědinu 61 546 osob, Mlýnskou dolinu 27 516 osob, a Sušák 2 057 osob.

Tržba za stánkový prodej činila v roce 2013 celkem 211.400,- Kč, oproti tržbě 300.400,- Kč v roce 2012. Pokles způsobil především výpadek v době Velikonoc, kdy na velikonoční neděli napadlo 30 cm sněhu, a dopravní kolaps způsobil absenci velké většiny výrobců po oba zbývající velikonoční dny. Bylo sepsáno 237 smluv na stánkový prodej.

Oddělení programů sepsalo v roce 2013 celkem 114 smluv o účinkování, z toho 50 smluv folklorním souborům, 5 smluv dechovým hudbám, 3 smlouvy divadlům pro děti a 17 smluv na moderování.

11.3. NÁVŠTĚVNOST

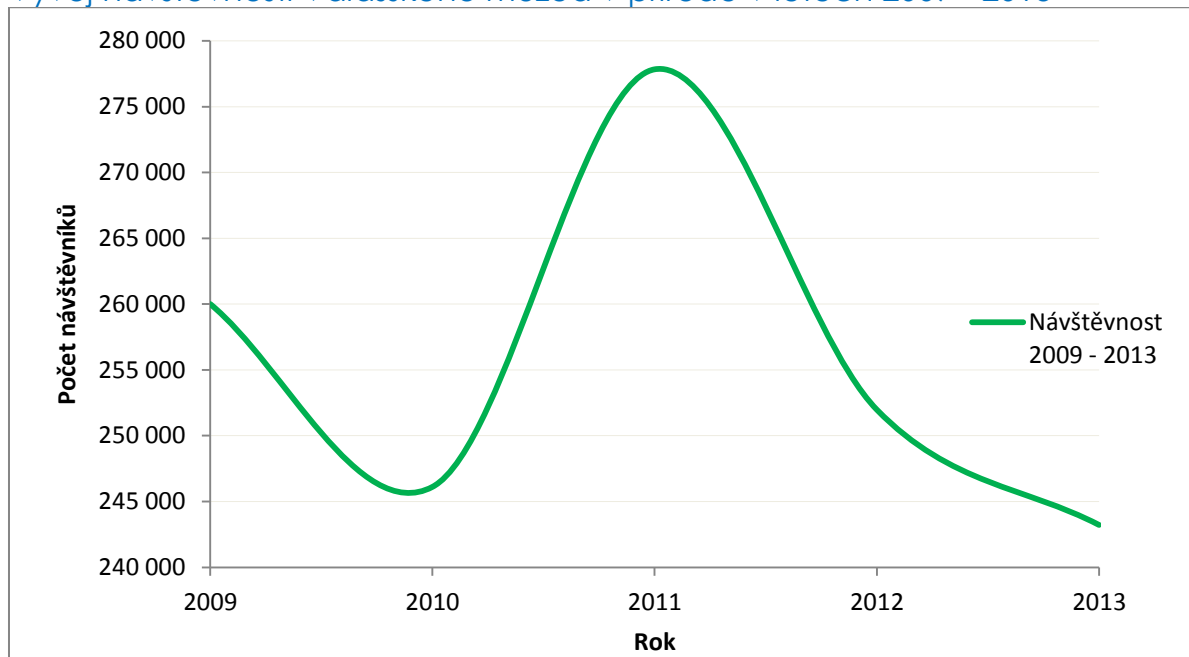
Název pořadu (pořad, festival, mše, výchovný pořad, atd.)	Režie pořadu		Návštěvnost					Celkové náklady
	Jméno, příjmení	oddělení	Celková návštěvnost	Dospělí 15+ (základní vstupné)	Děti (6 – 15) (dětské vstupné)	Senioři, studenti, ZTP (snížené vstup.)	Bezplatné (0 – 6, ZTP/P)	
Masopust	Milena Bahounková	Odd. program.	3.003 osob	1.423 plus 206 rodinných	114	518	196	71.719 Kč
Velikonoce na Valašsku	Jaroslava Kvapilová	Odd. program.	9 388 osob	4.435 plus 797 rodinných	458	1.080	338	110.015 Kč
Polajka je nejen kvítí	Radek Hasalík	Odd. program.	267 osob v Dřevěném městečku	153 plus 11 rodinných	12	34	26	4.342 Kč
Regionální přehlídka dětských valašských souborů	Milena Bahounková	Odd. program.	581 osob	233 plus 68 rodinných	25	58	26	894 Kč
Stavění máje	Milena Bahounková	Odd. program.	930 osob	254 plus 66 rodinných	156	113	95	10.287 Kč
Velký redyk	Šárka Kramolišová	Útvar pro odbor. činnost	930 osob	321 plus 102 rodinných	45	70	126	39.608 Kč
Slabikář devatera řemesel	Renata Prejdová	Útvar pro odbor. činnost	813 osob	245 plus 57 rodinných	105	247	70	22.655 Kč
Kácení máje	Milena Bahounková	Odd. programů	505 osob	194 plus 32 rodinných	21	92	61	11.106 Kč

Rožnovská valaška	Radek Hasalík	Odd. programů	vstup volný, 10.000 osob	0	0	0	7.900 dospělé, 2.100 dětské	20.482 Kč
Pojďme chránit přírodu	Milena Bahounková	Odd. program.	680 osob	217 plus 49 rodinných	46	112	80	8.342 Kč
Zvonečkový jarmark	Radek Hasalík	Odd. program.	1 564 osob	610 plus 112 rodinných	66	349	86	28.369 Kč
Valašská svatba z Nového Hrozenkova	Jaroslava Kvapilová	Odd. program.	945 osob	383 plus 56 rodinných	64	122	130	10.360 Kč
Rožnovské slavnosti	Jaroslava Kvapilová	Odd. program.	7.924 osob	4.211	1.001	1.093	1.440	862.263 Kč
Hejův nožík	Lenka Kučerová	Útvar pro odbor. činnost	1.536 osob	544 plus 134 rodinných	72	214	110	26.215 Kč
O valašského primáška	Libuše Rousová	Útvar pro odbor. činnost	954 osob	306 plus 83 rodinných	30	107	130	viz vých.-vzděl. pořady
Pekařská sobota	Radek Hasalík	Odd. program.	4.285 osob	1.980 plus 449 rodinných	1.252	15	634	113.823 Kč
Ozvěny Valašského Slavína	Milena Bahounková	Odd. program.	1.052 osob	375 plus 97 rodinných	32	122	60	12.156 Kč
Romská píseň	Radek Hasalík	Odd. program.	1.133 osob	367 plus 96 rodinných	40	145	160	3.066 Kč
Anenská pouť	Jana Tichá	Útvar pro odbor. činnost	2.095 osob	451 plus 113 rodinných	59	122	1.000	63.534 Kč
Jánošíkův dukát	Jaroslava Kvapilová	Odd. program.	5.243 osob	1.831 plus 326	329	750	900	90.471 Kč

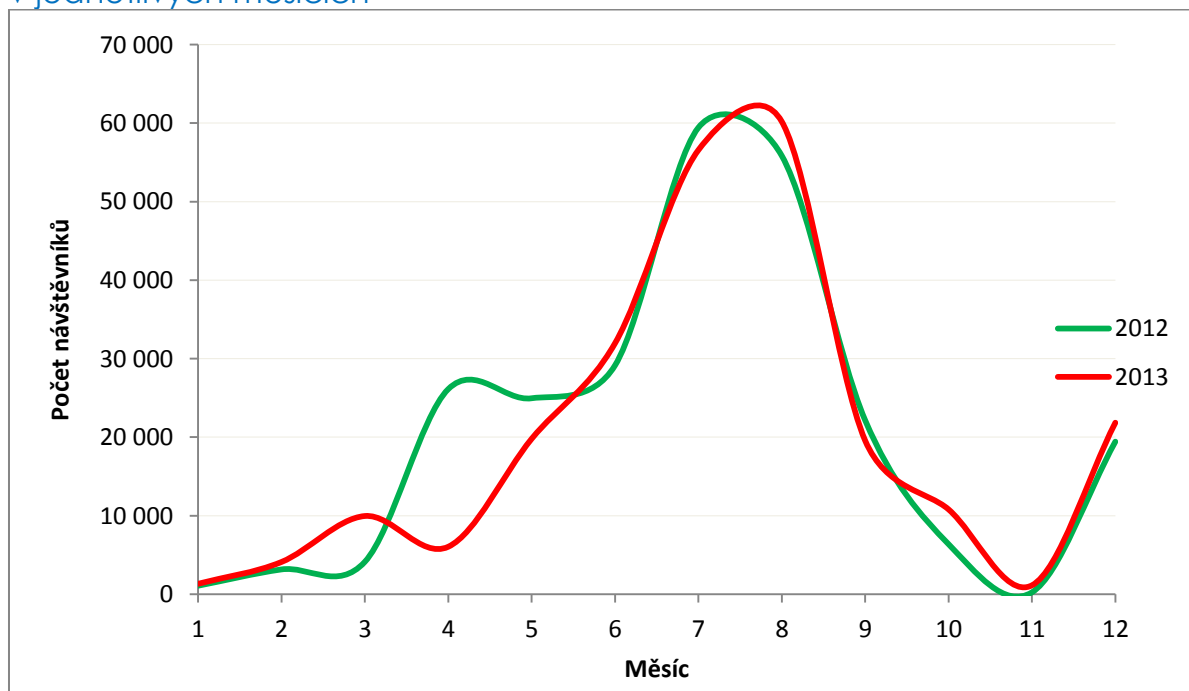
				rodinných				
Dny řemesel a setkání kovářů	Olga Holišová	Stavební útvar	6.740 osob	2.419 plus 628 rodinných	320	931	542	171.357 Kč
Starodávny jarmark	Jaroslava Kvapilová	Odd. program.	8.333 osob	3.228 plus 722 rodinných	396	1.274	590	171.605 Kč
Dožínky	Petr Lidák	Útvar pro odbor. činnost	1.264 osob	419 plus 111 rodinných	61	169	85	28.173 Kč
Cimbal Classic	Radek Hasalík	Odd. program.	939 osob v Dřevěném městečku	338 plus 74 rodinných	22	180	62	23.197 Kč
Z druhé strany Radhoště	Radek Hasalík	Odd. program.	367 osob v Dřevěném městečku	107 plus 15 rodinných	10	60	24	7.962 Kč
Muzicírování se Soláněm	Milena Bahouňková	Odd. program.	866 osob v Dřevěném městečku	314 plus 40 rodinných	34	214	110	24.031 Kč
Myslivosti zdar!	Milena Bahouňková	Odd. program.	1.234 osob	333 plus 37 rodinných	16	139	400	3.474 Kč
Karpatský redyk 2013	Rodoslav Vlček	Útvar pro odbor. činnost	300 osob	125 plus 8 rodinných	18	26	65	67.580 Kč
Běh rodným krajem Emila Zátopka	Radek Hasalík	Odd. program.	Vstup volný, 1.000 osob	Vstup volný	0	0	750 dospělé, 250 dětské	62.391 Kč
Podzimní putování s broučky	Jaroslava Kvapilová	Odd. program.	2.214 osob	Vstup volný	0	0	700 dospělé, 1.300 dětské	4.288 Kč

Svatováclavské hody	Radek Hasalík	Odd. program.	1.101 osob	533 plus 59 rodinných	42	205	65	14.866 Kč
Valašsko a jeho muzikanti	Milena Bahounková	Odd. program.	shodné jako u Sv. hodů	shodné jako u Sv. hodů	shodné jako u Sv. hodů	shodné jako u Sv. hodů	shodné jako u Sv. hodů	23.866 Kč
Valašský hortikomplex	Miroslav Románek	Útvar pro odbor. činnost	5.092 osob	1.720 plus 473 rodinných	235	503	697	6.087 Kč
Mikulášský podvečer	Radoslav Vlč	Útvar pro odbor. činnost	905 osob	395	11	40	450	35.801 Kč
Vánoce na dědině	Alena Fojtášková	Útvar pro odbor. činnost	7.188 osob	209 plus 24 rodinných	25	61	849	52.352 Kč
Vánoční jarmark	Jaroslava Kvapilová	Odd. program.	10.851 osob	3.441 plus 542 rodinných	426	1.427	277	58.072 Kč
Živý betlém	Jaroslava Kvapilová	Odd. program.	1.463 osob	366 plus 166 rodinných	126	125	257	55.494 Kč
Celkem			103.685	33.718	5.543	10.592	22.884	2.320.303 Kč

Vývoj návštěvnosti Valašského muzea v přírodě v letech 2009 - 2013

Srovnání návštěvnosti Valašského muzea v přírodě v letech 2012 a 2013 v jednotlivých měsících

12. PLNĚNÍ PROFILOVÝCH ÚKOLŮ STANOVENÝCH MK ČR VALAŠSKÉMU MUZEU V PŘÍRODĚ NA ROK 2013

PROFILOVÝ ÚKOL Č. 1 :

SEZNÁMIT VŠECHNY PRACOVNÍKY ORGANIZACE S ETICKÝM KODEXEM ICOM, ZVEŘEJNIT HO NA WEBOVÝCH STRÁNKÁCH ORGANIZACE, UČINIT OPATŘENÍ PRO JEHO DODRŽOVÁNÍ

Termín plnění: 31. 3. 2013

Ředitel Valašského muzea v přírodě v rámci řešení výše uvedeného profilového úkolu pověřil, všechny náměstky VMP, aby tito provedli seznámení s obsahem Etického kodexu ICOM všechny zaměstnance útvarů, které řídí. Seznam zaměstnanců – podpisový arch – který dokládá seznámení se s Etickým kodexem ICOM je uložen na sekretariátě ředitele VMP jako součást vytištěné kopie Etického kodexu ICOM.

Současně je průběžně prováděna aktualizace základních řádů a směrnic VMP s důrazem na odkaz dokumentu – Etický kodex ICOM. Dále je tento Etický kodex zavěšen (uveřejněn) na webových stránkách VMP v sekci Odborná činnost.

Úkol splněn

PROFILOVÝ ÚKOL Č. 2:

ZPRACOVAT ZPRÁVU S PODROBNÝM SEZNAMEM O DOPADU CÍRKEVNÍCH RESTITUCÍ NA SBÍRKOVÝ FOND, NEMOVITÝ MAJETEK A PROVOZ ORGANIZACE

Termín plnění: 31. 3. 2013

Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, SPO MK ČR, nebude v rámci Zákona č. 428/2012 Sb. Zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi), dotčeno jakoukoliv formou majetkového vyrovnání, které plyne z výše uvedeného zákona.

Účinnost Zákona č. 428/2012 Sb. nebude mít žádný restituční dopad na Sbíрку Valašského muzea v přírodě - VMR/002-04-29/104002 evidovanou v CES, dále na majetek Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, který je vymezen Zřizovací listinou organizace ze dne 20. 12. 2012 (Rozhodnutí ministryně kultury č. 38/2012) a také nebude mít žádný dopad na provoz organizace.

Úkol splněn

PROFILOVÝ ÚKOL Č. 3:

PROŠKOLIT PŘÍSLUŠNÉ PRACOVNÍKY ZABÝVAJÍCÍ SE VÝVOZY SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ DO ZAHRANIČÍ V OBLASTI PRÁVNÍ ÚPRAVY ZÁKONA Č. 500/2004 Sb., SPRÁVNÍ ŘÁD

Termín plnění: 31. 10. 2013

Níže uvedení zaměstnanci muzea byli seznámeni se příslušných pracovníků zabývajících se vývozy sbírkových předmětů do zahraničí v oblasti právní úpravy zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

Účastník: Zdeněk Cvikl
Alena Fojtášková
Denisa Hrůzková
Renata Prejdová
Lenka Kučerová
Jana Tichá
Petr Lidák
Radek Bryol
Šárka Kramolišová
Helena Cviklová
Lenka Drápalová
Radoslav Vlk

Úkol splněn

PROFILOVÝ ÚKOL Č. 4 :

ZPRACOVAT NOVOU STŘEDNĚDOBOU KONCEPCI MUZEA

Termín plnění: 31. 10. 2013

Strategie rozvoje Valašského muzea v přírodě byla zpracována a předána na MKČR PhDr. Anně Matouškové, náměstkyni ministra kultury, a řediteli odboru OMG Mgr. Pavlu Hlubučkovi 30. 10. 2013. Následně 31.10.2013 odeslána i elektronicky.

Úkol splněn

PROFILOVÝ ÚKOL Č. 5 :

ZPRACOVAT A PŘEDLOŽIT KOMPLEXNÍ MATERIÁL PRO VYMEZENÍ A ZŘÍZENÍ NOVÉHO METODICKÉHO CENTRA PRO MUZEA V PŘÍRODĚ

Termín plnění: 30. 6. 2013

Projekt „Zřízení metodického centra pro muzea v přírodě při Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm“ byl předložen MKČR v měsíci červnu, po připomínkování MKČR byly tyto připomínky zapracovány a konečná verze byla předána v září 2013 řediteli odboru ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií.

Úkol splněn

PROFILOVÝ ÚKOL Č. 6 :

PROVÉST A ZPRACOVAT PŘIPOMÍNKY K MATERIÁLU „PŘÍPRAVNÉ PRÁCE PRO ZPRACOVÁNÍ KONCEPCE ROZVOJE MUZEÍ V PŘÍRODĚ“ A ZPRACOVAT FINÁLNÍ VERZI KONCEPCE ROZVOJE MUZEÍ V PŘÍRODĚ

Termín plnění: 31. 10. 2013

Valašské muzeum v přírodě, na základě Profilového úkolu č. 6 stanoveného MK ČR řediteli Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, provedlo rozsáhlé zpracování připomínek k původní verzi koncepčního materiálu z roku 2012. Materiál byl následně zpracován a doplněn o analýzy popisující rozvoj a vývoj muzeí v přírodě v současnosti. Následně s vypracovanou analytickou částí byly stanoveny základní koncepční východiska, cíle a výstupy. Finální verze „Koncepce rozvoje muzeí v přírodě“ byla zaslána poštou i elektronicky 31.10.2013 na MK ČR Mgr. Pavlu Hlubučkovi, řediteli odboru ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií.

Úkol splněn

PROFILOVÝ ÚKOL Č. 7 :

ZAJISTIT A REALIZOVAT PROGRAMY VALAŠSKÉHO ROKU 2013 (PREZENTAČNÍ A KULTURNĚ – VZDĚLÁVACÍ AKCE) PODLE AKTUÁLNÍCH MOŽNOSTÍ SCHVÁLENÉHO ROZPOČTU

Termín plnění: 31. 10. 2013

Na realizaci pořadů Valašského roku v období od 1. 1. 2013 do 30. 9. 2013 se podílely všechny útvary Valašského muzea v přírodě. Provozně-ekonomický útvar, resp. oddělení produkce a programů, realizovalo celkem 24 jedno nebo vícedenních pořadů a celkem 6 náboženských obřadů, z toho 3 katolické, 1 protestantský a 2 pravoslavné. Útvar pro odbornou činnost realizoval celkem 7 jednodenních pořadů Valašského roku a celkem 7 výchovně-vzdělávacích pořadů. Stavebně-technický útvar realizoval 1 dvoudenní pořad.

Tematicky lze pořady realizované Provozním útvarem VMP rozdělit na zvykoslovné, tematické, kulturně-hudební a samostatnou kategorii tvoří mezinárodní folklorní festivaly. Ke zvykoslovným pořadům za uvedené období patřil Masopust (2. 2. 2013), Velikonoce na Valašsku 30. 3. -1. 4. 2013), Stavění (1. 5. 2013) a Kácení máje (26. 5. 2013), Valašská svatba z Nového Hrozenkova (30. 6. 2013) a Svatováclavské hody (27. 9. 2013). K tematickým pořadům realizovaným oddělením programů patřily: Pojdme chránit přírodu (15. 6. 2013), Zvonečkový jarmark (29. 6. 2013), Pekařská sobota (20. 7. 2013), Starodávny jarmark (17. -18. 8. 2013), Myslivosti zdar! (14. 9. 2013), Běh rodným krajem Emila Zátopka (21. 9. 2013), Podzimní putování s broučky Valašským královstvím (26. 9. 2013) a Valašsko a jeho muzikanti - Frenštátsko a Frýdecko (27. 9. 2013). Ke kulturně-hudebním pořadům patřil pořad Polajka je nejen kvítí (20. 4. 2013), Regionální přehlídka dětských valašských souborů (27. 4. 2013), Ozvěny Valašského Slavína - Bohumír Jaroněk a Karel Langer (21. 7. 2013), Cimbál Classic (25. 8. 2013), Z druhé strany Radhoště - ozvěny frenštátského festivalu (1. 9. 2013) a Muzicírování se Soláněm (8. 9. 2013). V roce 2013

proběhly na půdě VMP tyto mezinárodní festivaly: MAFF Rožnovská valaška (6. -8. 6. 2013), organizovaná Armádou ČR, MFF Rožnovské slavnosti (5. -7. 7. 2013), organizované VMP, MF Romská píseň (27. 7. 2013), organizovaná Demokratickou aliancí Romů v ČR, MFSF Jánošíkův dukát (1. - 3. 8. 2013), organizovaný Obcí Slováků v ČR.

Útvar pro odbornou činnost VMP realizoval za vymezené období leden - září 2013 celkem 7 pořadů: Velký redyk (18. 5. 2013), Slabikář devatera řemesel (25. 5. 2013), Hejův nožík (13. 7. 2013), závěrečný koncert O valašského primáška (14. 7. 2013), Anenská pouť (28. 7. 2013), Dožínky (24. 8. 2013), Dů, Valaši, dů aneb Karpatský redyk 2013 (14. 9. 2013). Dále realizoval v uvedeném období celkem 7 výchovně-vzdělávacích pořadů: Velikonoce na dědině (26. -29. 3. 2013), Uměli Valaši fyziku (21. - 23. 5. 2013), Slabikář devatera řemesel (25. 5. 2013, jenž byl zároveň pořadem Valašského roku), Obecná škola (4. -6. 6. 2013), týdenní tvůrčí dílnu Škola mladých odzemkářů (1. - 5. 7. 2013), týdenní tvůrčí dílnu O valašského primáška (8. - 14. 7. 2013), Jak žili naši předkové (24. - 26. 9. 2013).

Stavebně-technický útvar VMP realizoval jeden dvoudenní pořad Dny řemesel a setkání kovářů (10. -11. 8. 2013).

Pořady Valašského roku 2013 za období leden - září navštívilo celkem 78.186 návštěvníků, dosavadní náklady činily 1.988.334,- Kč.

Úkol splněn

13. SPOLUPRÁCE S JINÝMI INSTITUCEMI

VMP se aktivně spolupodílí na činnosti několika odborných komisí, zřízených Asociací muzeí a galerií ČR. Nejintenzivnější spolupráce se odvíjí v rámci Etnografické komise, kde jsou do činnosti zapojení odborní pracovníci Etnografického útvaru.

Valašské muzeum v přírodě dále spolupracuje na základě členství s:

- Český svaz muzeí v přírodě
- CIOFF (International Council of Organizations for Folklore Festivals and Folk Art)
- IOV – Internationale Organization Volkskunst
- AEOM – Evropský svaz muzeí v přírodě

Ředitel Valašského muzea Ing. Jindřich Ondruš je členem Vědeckých rad v Muzeu Těšínska a v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy ve Strážnici.

Již tradiční spolupráce probíhala s Filozoficko-přírodovědnou fakultou Slezské univerzity v Opavě, jejichž studenti se účastní pod metodickým vedením odborných pracovníků VMP terénních výzkumů a odborných praxí.

V rámci zpracování koncepčního materiálu byla navázána spolupráce s Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně (Fakulta managementu a ekonomiky, Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva), která zpracovala Strategii rozvoje Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm do roku 2023 a dále se podílí na návrhu projektové dokumentace a samotné realizaci bryčky za koňský povoz pro osoby s tělesným postižením.

Institucionální spolupráce v prezentačně vědecké rovině se uskutečnila v organizaci vědecké konference "Valašsko - historie a kultura", kterou organizovalo Valašské muzeum v přírodě ve spolupráci s Ostravskou univerzitou (Filozofická fakulta, Ústav pro regionální studia) a Centrem pro hospodářské a sociální dějiny Ostravské univerzity v Ostravě. Konference se uskutečnila ve dnech 18. – 20. 9. 2013. Záštitu nad konferencí převzal Ing. Ladislav Kryštof, radní Zlínského kraje pro kulturu a cestovní ruch.

Úspěšně se v průběhu roku také dařilo prakticky naplňovat dohody o spolupráci s partnerskými muzei v zahraničí.

V roce 2013 pokračovala navázaná spolupráce s těmito zahraničními institucemi:

- Muzeum Liptovské dědiny v Pribyline (Slovenská republika)
- Gornoslazski Park Etnograficzny v Chorzowe (Polsko)

V roce 2013 také pokračovala spolupráce s institucemi ze zemědělské oblasti:

- Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž s. r. o.
- Výzkumný ústav bramborářský, Havlíčkův Brod s. r. o.
- Mendelova zemědělská a lesnická univerzita - Zahradnická fakulta v Lednici
- Konopářský svaz ČR
- Svaz chovatelů ovcí a koz ČR
- Český zahrádkářský svaz

V rámci naplňování odborných výstupů Metodického centra pro muzea v přírodě, které je součástí organizační struktury Valašského muzea v přírodě, byla navázána spolupráce s Ústavem teoretické a aplikované mechaniky AV ČR, v. v. i. – Centrum excelence Telč.

Spolupráce zahrnuje především vypracování a ověření metod charakterizace technických, převážně historických materiálů, poznání a možnosti řízeného ovlivňování deformačních a degradačních procesů v těchto materiálech, a způsoby prodlužování životnosti objektů kulturního dědictví, jejich záchrany a ochrany pomocí vhodných konzervačních materiálů, postupů a technologií restaurátorských zásahů, kompatibilních s hodnotami památky a zohledňujících nově získané znalosti mechanismů degradace historických materiálů působením vnějšího zatížení a prostředí. Zvláštní pozornost bude zaměřena na analýzy historických materiálů a technologií a identifikaci možností jejich znovu zavedení do památkové či širší stavební praxe.

V rámci celosvětové spolupráce řízené ICOM, jsou každoročně vyvíjeny odborné a dílčí aktivity, které zastřešuje Český výbor ICOM se sídlem v Moravském zemském muzeu v Brně. VMP je stálým institucionálním členem. VMP v rámci své odborné činnosti se plně shoduje se schválený strategickým plánem ICOM v oblasti:

- uchování kulturního a přírodního dědictví lidstva a jeho zpřístupňování veřejnosti;
- uznání lidské tvořivosti ve všech jejích projevech a její význam pro interpretaci minulosti, utváření přítomnosti a výhled do budoucnosti;
- uznání intelektuální, kulturní a sociální diverzity a respektování rozdílností;
- profesní rozvoj, vzdělávání, výměna zkušeností a vzájemná pomoc mezi členy muzejní profese;
- profesionální chování, dodržování Etického kodexu ICOM;
- podpora muzejní práce a aktivit propagujících kulturní dědictví jako pojítek mezi národy;
- vzdělávání a šíření vědomostí přispívající i udržitelnému rozvoji v souladu s různými společensko-kulturními potřebami;
- seznamování s cíli ICOM;
- demokratické hodnoty, komunikace, poskytování služeb;
- aktivní účast na debatách o společenských změnách, o umění, kultuře a dědictví;
- spolupráce s partnerskými organizacemi a mezinárodní propagace činnosti ICOM.

Ve spolupráci s organizací Machaon International (Slovensko) byl v roce 2013 podán společný mezinárodní projekt **Wooden architecture in cultural landscape: New challenges in modern World**, který je řešen mezi Valašským muzeem v přírodě (CZ), Foundation for maintenance of wooden architecture monuments in Russia (RF), Kenozero national Park (RF) a Machaon International (SK). Dalšími institucemi, které se podílí především po stránce odborné na realizaci projektu, jsou Metodické centrum pro muzea v přírodě a Český svaz muzeí v přírodě. Výstupem projektu je uspořádání mezinárodní konference ve dnech 19. – 21. 6. 2014 ve Valašském muzeu v přírodě. Projekt byl v říjnu 2013 schválen a je financován z fondů EU – Programme 'Investing in People: Supporting culture as a vector of democracy and economic growth'.

14. ZÁVĚR

Rok 2013 přinesl Valašskému muzeu v přírodě celou řadu významných podnětů pro zkvalitnění odborné a prezentační činnosti VMP.

V průběhu roku došlo ke změně Organizačního řádu k datu 1. 4. 2013 a poté 12. 11. 2013. Změny byly provedeny na základě vzniku Metodického centra pro muzea v přírodě a rozdělení Provozně - ekonomického útvaru.

Nedílnou součástí pracovní náplně všech odborných a technických pracovníků během celého roku 2013 byly stavební, konzervační, odborné a historicko-etnografické práce v rámci plnění dílčích interních nebo profilových úkolů jednotlivých organizačních složek muzea.

Pochopitelně, že všechny podněty k dalšímu rozvoji si vyžadují vedle kvalifikovaného odborného zázemí i dostatečné množství finančních prostředků. Stále více se ukazuje, že ani VMP nebude moci v budoucnu existovat bez podpory cílených grantových a dotačních programů, které umožní realizaci řady plánovaných akcí – ať již na poli stavebně-investičním, tak v oblasti zlepšování péče o sbírkové předměty a všechny doklady hmotného i nehmotného kulturního dědictví, výzkumně-dokumentační a dalších odborných projektech atd.

Závěrem lze konstatovat, že rok 2013 byl rokem, ve kterém i přes finanční těžkosti ve vztahu k naplňování nových metodických standardů, se podařilo navržený střednědobý plán koncepce a činnosti muzea naplnit. Podrobnější specifikace všech dosažených výsledků a výstupů je uvedena v jednotlivých kapitolách této Výroční zprávy za rok 2013.

V Rožnově pod Radhoštěm, dne 28. 4. 2014

Ing. Jindřich Ondruš
ředitel muzea